

Zadnje dejanje po dveh letih

Republiško sodišče združenega dela: ni več ovir, da Tesnila postanejo samostojna OD — Od junija dalje ni več zadržkov za delovno organizacijo v Veliki Loki

VELIKA LOKA — Pretekli četrtek se je s prvim sestankom komisije za urejanje pravic in obveznosti med Tesnili in Donitom začelo zadnje dejanje pri formiranju nove delovne organizacije v Veliki Loki. Junija letos je namreč republiško sodišče združenega dela ugotovilo, da ni nobenih zadržkov, da ne bi v Veliki Loki ustanovili samostojne delovne organizacije. Do konca leta bo naibrž končana tudi ločitvena procedura.

S tem bodo končana dveletna prizadevanja loškega kolektiva. Vendar je ločitev ta hip postranska zadeva, saj je zdaj najbolj pomemb-

no, da v tem delovnem kolektivu izpolnijo vse delovne naloge, ki so si jih zadali. Fizični obseg proizvodnje je bil letos nekaj večji kot so si zastavili v planih, prihodek pa je za polovico večji kot v enakem obdobju lani; povečana sta tudi dohodek in čisti dohodek. Proizvodni program ostaja še naprej enak, kasneje

pa ga bodo dopolnili z novimi proizvodi za avtomobilsko opremo.

Zanimivo je, da so letos v prvem polletju precej povečali izvoz tako na konvertibilne kot na klirinške trge. Letos so v prvem polletju izvozili za 40 milijonov dinarjev na konvertibilno področje, lani pa samo za 6 milijonov. Izvažali so v Romunijo, ZRN, Turčijo in Švedsko. Močno se je povečal tudi klirinški izvoz, ki znaša letos 111 milijonov dinarjev, kar je za 148 odst. več kot v enakem obdobju lani. Kar 40 odst. prihodka ustvarijo z izvozom.

Seveda si bodo prizadevali, da bi obseg izvoza še povečali, zlasti na konvertibilno področje.

V Tesnilih so odplačali skoraj že vse kreditne obveznosti, kar ob obetavnih proizvodnih programih pomeni solidno osnovo za uspešno poslovanje bodoče delovne organizacije. Seveda bo marsikaj odvisno tudi od sodelovanja z dosedanjimi partnerji v delovni organizaciji in sozdu.

J. SIMČIČ

Ljubljansko pismo

Ali je tozdr glavni krivec za krizo?

Iskati je treba drugje

LJUBLJANA — Če odkar nas pestijo gospodarske težave, je slišati, da jih je zakrivila politika „tozdiranja“, ki da je velike proizvodne organizacije proizvodno razkrojila, s tem pa spodkopala tudi splošno učinkovitost procesov proizvodnje in celotnega združenega dela.

Ali je TOZD res glavni krivec za hudo gospodarsko krizo, ki nas tare? Kriv ni TOZD kot temeljna proizvodna in samoupravna enota družbene reprodukcije, kriv je naš odnos do razvoja proizvodnje, ustvarjanje in delitve dohodka, svobodne menjave dela — z eno besedo, naš odnos do samoupravljanja. Organiziranje temeljnih organizacij spremljajo namreč tudi negativne težnje, ki pa jim subjektivni dejavniki družbe iz različnih razlogov niso posvečali dovolj pozornosti. Očitno je, da je organiziranje TOZD v mnogih delovnih organizacijah pripeljalo tudi do bolj ali manj očitne ekonomske dezintegracije zato, ker oblikovanja novih delovnih organizacij ni hkrati spremljala „dohodkovna integracija“. Temeljne organizacije si v takšnih primerih prizadevajo, da bi postale majhna samostojna podjetja v okviru delovnih organizacij, zato združujejo čim manj sredstev in funkcij, praktična posledica takšnega ravnanja pa je drobitev delovnih organizacij in družbenih sredstev v njih in s tem tudi zmanjševanje reprodukcijske učinkovitosti takšne delovne organizacije. V ozadju teh teženj so poslovodni organi temeljnih organizacij in tako imenovani lokalni dejavniki, ki z utemeljevanjem „nujnosti samoupravne samostojnosti sleherne TOZD“ prikivajo delne kolektivne in, ne tako redko, celo svoje osebne interese.

Takšno ravnanje je v mnogih primerih tudi izraz hierarhičnih odnosov med poslovodnimi organi in delavci, ki so v primerjavi s prvimi veliko manj informirani, imajo zato manj možnosti za samoupravno odločanje in so tako dejansko odrinjeni od oblasti v delovni organizaciji. Zato tudi ne poznajo mesta in vloge svoje temeljne organizacije v sestavi delovne organizacije.

Pri uveljavljanju odnosov udeležbe v skupnem prihodu na podlagi skupnega proizvoda je nekaj organizacij združenega dela že doseglo pomembne rezultate. Večina organizacij združenega dela pa ne kaže prave volje, da bi jim sledila. Vse prebogost se dogaja, da se tudi v organizacijah združenega dela, kjer so odnose v skupnem prihodu že razglasili kot dohodkovne odnose — tudi s sprejemanjem samoupravnih sporazumov — skrivajo v bistvu stari kupoprodajni odnosi. Takšen „skupni prihodek“ ugotavljajo in obračunavajo na ravni delovne organizacije in potem razporejajo med posamezne tozde. V posameznih organizacijah združenega dela navadno kar vse proizvode razglasijo za „skupni proizvod“ in na tej podlagi ustvarjeni „skupni prihodek“ po stroškovnem ali planskem ključu razdelijo med udeležence v proizvodnji. Tako se dohodek vseh temeljnih organizacij enakomerno izravnavava. Takšno obračunsko izravnavanje dohodka delavcev tozda torej enim „daje“, drugim pa „jemlje“ dohodek brez upoštevanja njihovih dejanskih rezultatov dela in gospodarjenja s sredstvi družbene produkcije.

Takšno oblikovanje dohodka na ravni delovne organizacije in zatem njegovo razporejanje pomeni torej poskus, da bi reševali probleme po starem, v nasprotju z ustavo.

Glavni krivec za sedanjo gospodarsko krizo potemtakem ni TOZD, marveč kršenje neodtujljive dolžnosti in pravice delavcev.

VINKO BLATNIK

SPOSOJENO TRNJJE

Precej smo, bratje, debeli, ker se stalno hranimo z obljubami.

(Iz Večernih novosti)

Dosti smo slišali o sovražnikih, govorite malo še o sebi.

(Iz politike)

Izmišljeni sovražnik je nezneni junak; mnogokrat nas je zednil.

(Iz Politike)

V tej deželi razumejo delo kot privilegij samo tisti, ki dela nič.

(Iz Večernih novosti)

Ne razumem nekaterih ljudi... Začeli so pripovedovati pravljice za odrasle.

(Iz Politike ekspres)

Mi smo najboljši dokaz, koliko so mali narodi dolžni človeštvu.

(Iz Ježa)

Tiste šale, kje smo vse mi prvi na svetu, so bile zares šale.

(Iz Ježa)

Dobri kašpoti ničemu ne služijo ob slabih poteh.

(Iz Ježa)

Velikokrat zapeta, je tudi dobra pesem dolgočasna.

(Iz Ježa)

Kako zagotoviti delavsko večino v partiji? Enostavno. Po-metati iz nje — vse nedelavca.

(Iz Ježa)

SPOSOJENO TRNJJE

Mi bi lahko postali celo žitnica Evrope — če bi pred tem razrešili, kje naj bo žitnica Jugoslavije.

(Iz Svijeta)

JANEZ VIPOTNIK MED BRIGADIRJI — Prejšnji četrtek so brigadirje zadnje izmene republiške mladinske delovne akcije Bela krajina obiskali predsednik republiškega odbora ZZZ NOV Janez Vipotnik, predsednik slovenske mladinske organizacije Andrej Brvar in vodja centra za mladinsko prostovoljno delo pri RK ZSMS Tone Anderlič. Gostje so brigadirje obiskali na njihovem „delovnem mestu“ pri čiščenju obsežnega travnika pri Dragatušu, kjer so v tej zadnji izmeni nekaj dni delali brigadirji iz Jesenic z bratsko brigado iz Beograda, iz Litije in pionirska brigada iz Pomurja. V brigadirskem naselju v Lokvah pri Črnomlju pa se je Janez Vipotnik še posebej zanimal za vsakdanje življenje brigadirjev v prostem času in za njihovo sodelovanje z domačini. Na sliki: gostje v pogovoru z enim najmlajših udeležencev MDA Bela krajina. (Foto: A. Bartelj)

Prvi metri razvitosti

900 metrov asfalta skozi Laze v KS Uršna sela

Vseh 13 hiš v Lazah, vasici na obrobju novomeške občine v krajevni skupnosti Uršna sela, leži ob cesti. In prav ta cesta je bila do pred nekaj dnevi največji problem prebivalcev Laz, saj je bila vas zaradi prometa po makadamski cesti kar

naprej zavita v oblake prahu, ki se je usedal na strehe hiš, od koder ga je dež spiral v kapnice, saj v Lazah seveda tudi vodovoda ni. Te dni pa je novomeško cestno podjetje asfaltiralo cesto skozi vas.

„Pa ne samo skozi vas, skupaj bo asfaltiranih kar 900 metrov ceste, kar je še enkrat več kot samo skozi vas,“ je povedala Joža Sladič, predsednica sveta KS Uršna sela in prebivalka Laz, ki ima veliko zaslug, da se je njenim sovaščanom uresničila dolgoletna želja. „Lahko rečem, da sedaj daleč naokrog ni srečnejših ljudi,“ pravi Sladičeva. Seveda pa ta sreča ni prišla sama od sebe, ampak so morali vaščani sami prispevati denar in delo za cesto. „Vsaka hiša je dala po 20 tisočakov, vse, kar smo lahko, pa smo tudi sami naredili.“ Ne samo delo, tudi vse organizacijske posle so opravili sami in pri tem bil je poleg Sladičeve še posebej zagret Viki Kump, predsednik gradbenega odbora. V začetku so bili ljudje precej nezaupljivi in niso verjeli, da bo kaj iz vsega tega, ko pa so videli, da gre zares, so se res zagnano lotili dela, še posebej prizadevni so mladinci.

„Pri posodobitvi ceste so nam pomagali tudi GČ Črmošnjice, sedanja KS Šemič, Krka, nekatere delovne organizacije so nam tudi še obljubile pomoč, kajti denarja, ki smo ga dobili od komunalne skupnosti, je zmanjkalo, KS Uršna sela ga tudi nima. Nas pa čaka še precej dela: urediti je treba robnike, očistiti traso, odvečni material bomo navozili na vaške poti in še in še. To bomo že naredili, tistih 7 km luknja-ste ceste od Uršnih sel do Birčnega vasi pa ljudje teh krajev ne moremo sami posodobiti; vsekakor je treba to cesto čimprej asfaltirati, da ne bo ta del še naprej rezervat nerazvitosti.“

A. B.

Joža Sladič: „Ko smo dobili asfalt skozi Laze, daleč naokrog ni bilo srečnejših ljudi.“

ZAHVALA ZA DARILI

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente sta prispevala: OO sindikata KŽ Krka namesto venca na grob pokojnega sodelavca Mihaela Možeta 2.000 din in Jožefa Murn iz Novega mesta, Zagrebška 16, namesto venca za pokojnega svaka — 2.000 din. Občinski odbor RK se za darilo iskreno zahvaljuje.

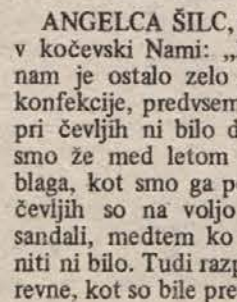
NAŠA ANKETA

Manjša izbira in odziv

V večini trgovin so 15. avgusta začeli razprodajati oblačila in obutev, ki jim je ostala od pomladne in poletne kolekcije. Tudi do polovice cenejši izdelki so bili že nekaj zadnjih let, kar pri nas občutno pada standard, vse bolj privlačni, v trgovinah pa vsaj prve dni razprodaj velike gneče. Letos pa niti razprodaje ne povzročajo več prave gneče. A poglejmo, kaj o razprodajah menijo naši anketiranci.

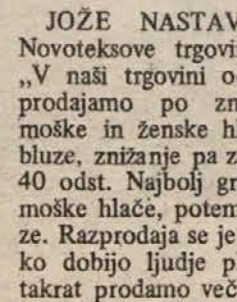
OLGA SILA, vodja Dolenjkine blagovnice v Trebnjem: „To pot smo imeli na razprodaji predvsem žensko konfekcijo. Čeprav se nad prodajo ne morem pritoževati, moram priznati, da smo pričakovali boljši odziv med kupci. Je pa tudi res, da letos niti nismo imeli kdove kako bogate izbire blaga. Že med letom so bile dobave slabše kot druga leta, tako da za razprodajo ni dosti ostalo.“

ANGELCA ŠILC, vodja oddelka v kočevski Nami: „Za razprodajo nam je ostalo zelo malo otroške konfekcije, predvsem hlače, pa tudi pri čevljih ni bilo dosti boljše, saj smo že med letom dobivali manj blaga, kot smo ga potrebovali. Pri čevljih so na voljo le še ženski sandali, medtem ko druge obutve niti ni bilo. Tudi razprodaje so bolj reвне, kot so bile pretekla leta.“

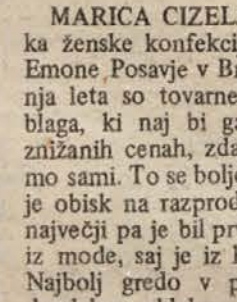
CVETKA DEBELAK, vodja Mercatorjeve blagovnice v Ribnici: „V prvih dneh je bil odziv na razprodajo precej velik, zdaj pa je uplahnil. Letos smo razprodali različno tekstilno blago, konfekcijo, čevlje. A podobno kot drugod smo imeli na razprodaji manj blaga kot pretekla leta zaradi manjših dobav med letom.“

JOŽE NASTAV, poslovodja Novoteksove trgovine v Metliki: „V naši trgovini od 15. avgusta prodajamo po znižanih cenah moške in ženske hlače, srajce in bluze, znižanje pa znaša od 20 do 40 odst. Najbolj gredo v prodajo moške hlače, potem srajce in bluze. Razprodaja se je začela v dneh, ko dobijo ljudje plačo. Že sicer takrat prodamo več, sedaj pa smo še več, tako da smo večino znižanega že prodali.“

MIHELA VRLINIČ, poslovodkinja Veletekstilove trgovine v Črnomlju: „Od srede avgusta imamo razprodajo predvsem ženskih poletnih oblek in kril, ki smo jim cene povprečno znižali za 30 odst. Za razprodajo je med kupci kar precej zanimanja in smo v 10 dneh večino ponujenih izdelkov že prodali. Sicer pa opažam, da imamo zaradi druginje manj strank.“

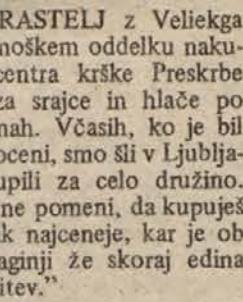
MARICA CIZELJ, vodja oddelka ženske konfekcije v blagovnici Emone Posavje v Brezicah: „Prejšnja leta so tovarne poslane spisek blaga, ki naj bi ga prodajali po znižanih cenah, zdaj pa ga določimo sami. To se bolje obnese. Letos je obisk na razprodaji zelo dober, največji pa je bil prve dni. Blago ni iz mode, saj je iz letne kolekcije. Najbolj gredo v promet obleke, dvodelne obleke. Mislim, da se spleča kupiti na razprodajah.“

IVAN HRASČELJ z Velikega Trna: „Na moškem oddelku nakupovalnega centra krške Preskrbe sprašujem za srajce in hlače po znižanih cenah. Včasih, ko je bil bencin še poceni, smo šli v Ljubljano in nakupili za celo družino. Razprodaja ne pomeni, da kupuješ slabo, ampak najceneje, kar je ob današnji druginji že skoraj edina pametna rešitev.“

ALENKA ZIDARIČ, vodja oddelka konfekcije poslovalnice 1 M—KK v Selnici: „Letos smo bolj slabo založeni z blagom za razprodajo in takšna je tudi odzivnost potrošnikov. Pozna pa se, da imajo ti vse bolj plitve žepce. Še največ smo imeli ženskih oblek, nekaj pa je bilo tudi metrskega blaga. Popusti so do 40 odst., kar ni tako malo. Obleka, ki je stala prej 3.300 din, se dobi zdaj za 1.900 din.“

VERA VIDMAR, poslovodkinja Tekstila v Novem mestu: „Znižane cene veljajo v glavnem za letne stvari, kratki rokav, pa tudi za moške obleke in hlače svetlih barv. Za 20 odst. smo znižali cene izdelkom, ki so že bili enkrat na razprodaji, vseh drugih, posebno modnih, pa za 40 odst. Včasih so bile prvi dan razprodaje vrste pred trgovino, sedaj se skoraj ni poznalo, da je razprodaja.“

kmetijstvo

V POSAVJU 661 NEZAPOSLENIH

SEVNICA — Po najnovjših podatkih občinskih skupnosti za zaposlovanje v Posavju je v regiji 661 nezaposlenih, od tega jih 105 prejema nadomestilo, oziroma denarno pomoč. Le na te imajo neposreden vpliv, da ne smejo odkloniti ponujene dela. Če se to namreč zgodi, izgubijo pomoč. Skupnosti za zaposlovanje in kmetijske organizacije skušajo uporabiti te nezaposlene delavce vsaj pri sezonskih delih, kot je obiranje sadja. A delo številnim očitno sploh ne diši, zato se mu izognejo z bolniško ali poiščejo kakšno drugo „luknjo“.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — Obiskovalci novomeške tržnice se resnično ne morejo pritoževati nad ponudbo sadja in zelenjave, še posebno ob obeh tržnih dneh, ko jo kar obilno dopolnijo okoliške gospodinjice s svojimi pridelki. V ponedeljek je bilo na občinskih stojnicah vsega po mahu. Za kilogram lepih hrušk je bilo treba odšteti 50 din, za domače grozdje pa 40 oz 50 din. 50 dinarjev je stal tudi kilogram paradiznika, rdeče pese desetak več, solate pa od 60 do 80 din. Na voljo je bilo nekaj stročjega pa tudi oluščene svezega fižola. Z kilogram enega in drugega je bilo treba plačati 100 dinarjev. Na stalnih stojnicah so bile posebno opazne banane pa tudi njihove cene: 200 din kilogram.

Sejmišča

NOVO MESTO: Ponedeljkov sejem ni bil tako živahen kot običajno, saj je bilo naprodaj le 130 prašičev, od tega pa je neprodanih ostalo 40. Od 7 do 10 tednov stari pujsi so veljali od 5.000 do 6.000 din, od 10 do 12 tednov stari pa od 6.000 do 8.000 din.

BREŽICE: Na sobotni sejem so prodajalci pripeljali 329 do tri mesece starih pujskov in 8 starejših. Prvih so prodali 184 po 280 din, drugih pa 7 po 10 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Pravo sorto na pravo zemljo

Le še mesec dni je do jesenske setve, in če upoštevamo zlato pravilo, da se je na setev treba začeti pripravljati že ob žetvi, ni več časa za obotavljanje. Na to stalno opozarja kmetijska pospeševalna služba, vendar dostikrat brez zadostnega odziva. Čas setve v Jugoslaviji močno podcenjujemo ali pa ga nepravilno štejejo med objektivne vzroke za manjše pridelke in se navidez operemo pred svojo vestjo.

Ob istih stroških bi s povsem pravilno agrotehniko lahko zvečali povprečni pridelek za 10 ali celo več stotov pšenice na hektar. Ni treba dosti računati, kako velik dobiček bi to prineslo v merilu vse države, zato je še kako pomembno, da je setev pravočasno in temeljito pripravljena.

Kmetijski inštitut Slovenije, ki je pripravil priporočen izbor sort ozimnega žita, posebej opozarja na ta dejstva ter na subjektivne napake, ki se ponavljajo iz leta v leto, vendar nas dovolj ne izučijo. Poudarja tudi, da je treba izbrati za posamezna ekološka območja najprimernejše sorte, ugotovljene na podlagi večletnega preizkušanja na različnih mestih.

Za osrednjo Slovenijo, kamor spada naše območje, priporoča inštitut med zelo intenzivnimi sortami, ki zahtevajo dobro zemljo in izdatno gnojenje ter optimalno agrotehniko, sorte nizijo, baranjko, diko, dobro, superzlato, lonjo in vučedolko. Med srednje zahtevnimi sortami so priporočene sorte balkan, banija, marinka, ki jo že precej opuščajo, ter jugoslavija in KG 56. Za dosego dobrega sklopa je potrebnih 250 kilogramov dobro kaljivega zdravega in razkuženega semena.

Med sortami ječmena priporoča inštitut namesto najbolj razširjene sorte ager novejša, bolj rodne jugoslovanske sorte, kot so partizan, NS 150, NS 183 in NS 293. Za hektar je potrebnih 150 kg semena. Med sortami rži je najprimernejša diploidna sorta danko, za pridelovanje rženih rožičkov pa je boljša tetraploidna sorta okta.

Inž. M. L.

Tokrat ostali brez šampionov

V Ljubljani odprli 29. mednarodni vinogradniško vinarski sejem, kjer se glede kakovosti naših vin nismo ravno odrezali — Odraz precenjevanja količine

Ljubljana je ta čas spet vinsko središče Evrope. V ponedeljek so na Gospodarskem razstavišču odprli letošnji mednarodni vinogradniško vinarski sejem, največjo tovrstno sejemsko prireditve v Evropi, na katerem sodeluje 580 razstavljalcev iz 24 držav. Sejem je uspešna predstavitev največjih dosežkov v vinogradništvu in vinarstvu, tehnologije in znanja na tem področju. Obiskovalci lahko ocenjujejo vina, druge alkoholne in brezalkoholne pijače ter si ogledajo najmodernejšo vinogradniško, vinarsko in gostinsko opremo. Sejem spremljajo tudi razne strokovne in stanovske prireditve, med njimi redna letna skupščina jugoslovanskih vinogradnikov in vinarjev.

Ljubljanski vinogradniški in vinarski sejem ni samo nova spodbuda za napredovanje stroke, namreč tudi za spreminjanje

odnosov v celotni reprodukcijski verigi pridelovanja vina in drugih pijač. Kot je bilo rečeno ob otvoritvi, v Jugoslaviji ne bi bilo potrebno več širiti vinogradov, marveč bi morali usmeriti vso skrb v izboljšanje pridelka. To po svoje potrjuje tudi nespodbudno dejstvo, da letos nobeno naše vino ni dobilo naslova šampiona za kakovost in da so največ najvišjih priznanj pobrali tuji pridelovalci, zlasti sosednji Avstrijci, ki so na sejem poslali 354 vzorcev vina in zanje prejeli kar 94 odličij.

Jugoslovanski pridelovalci, ki so letos poslali na sejem 334 vzorcev vin, so po oceni strokovne

komisije prejeli le 16 velikih zlatih medalj, kar je manj kot v prejšnjih letih.

PEČI ZA SUŠENJE TOBAKA V ITPP

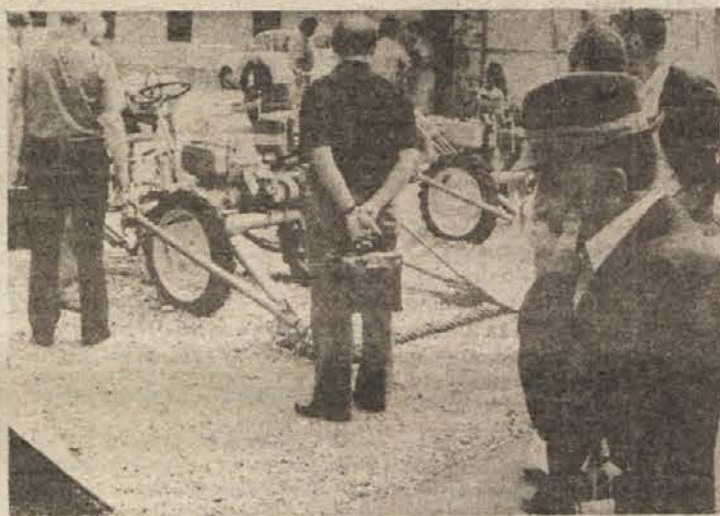
RIBNICA — V ribniški ITPP bodo do konca septembra usposobili svojo emajlirnico, katere gradnjo so financirali z lastnim denarjem. Ta del proizvodnega procesa, za katerega so morali doslej iskati usluge druge, bo seveda precej pripomogel k večji produktivnosti. Zdaj pa se v ITPP pripravljajo tudi na izdelavo peči za sušenje tobaka. Pripravljajo pa se tudi na proizvodnjo štedilnikov s pečico, po katerih je zdaj tudi večje povpraševanje.

(Iz zadnjega Pavliho)

Z OTVORITVE VINSKEGA SEJMA

— Ne vem, zakaj se tako kisko držijo, saj sem jim natočil čistega vina!

ŽEJA PO MEHANIZACIJI — V nedeljo so zapri vsestransko zelo uspešen 21. mednarodni kmetijsko-živalski sejem v Gornji Radgoni, ki ga je obiskalo nad 160.000 ljudi, predvsem kmetovalcev, kar je več kot v lanskem rekordnem letu. Obiskovalci so se še posebej zanimali za stroje in opremo, pokupili vse razstavljene traktorje in tudi največji sklenjeni posel (sporazum sozda AGROS z velikimi trgovskimi organizacijami v znesku 6,2 milijarde dinarjev) se nanaša na mehanizacijo. Sejem je potrdil tudi vse širše gospodarsko sodelovanje z Madžarsko in Avstrijo. (Foto: J. Simčič)

Brdo pri Kranju: razstava haflingerjev

V nedeljo tudi „Spominska dirka maršala Tita“

Na Brdu pri Kranju bo v soboto, 3. septembra, prva slovenska razstava konj pasme haflinger, vsestransko uporabnih živali. Na razstavi bodo prikazali štiriletne rejske dosežke. Pred štirimi leti so namreč iz Avstrije in ZR Nemčije uvozili 121 brejih kobil in nekaj žrebcev ter sprejeli v rodovnik 27 kobil domače reje. Konjeniški praznik se bo nadaljeval še v nedeljo popoldne, ko bo na sporedu sedem dirk. V središču pozornosti bo tretja „Spominska dirka maršala Tita“, v kateri bodo nastopili najhitrejši kasači iz vse Jugoslavije, med njimi tudi jugoslovanska rekorderka Fergina, last znanega rejača športnih konj Alojza Slavička, ki je zmagala že na obeh prvih dveh spominskih dirkah.

SPOSOJENO TRNJE

- Trkanje na prsi je prišlo iz mode. Zdaj se točerno po glavi. (Iz Večernjega lista)
- Dajal je vse od sebe. Jemal je še več. (Iz Večernjega lista)
- Celo najodgovornejšo tovarišo je presenetila eksplozija podražitev. Kaj bodo šele rekli tisti z najmanjšimi prejemki. (Iz Politike ekspres)

Kratkovidna prodaja živine

Ribnica: nenamensko razprodajanje ne more pripomoči k razvoju živinoreje

RIBNICA — v ribniški kmetijski zadrugi so vsi ekonomski kazalci pokazali, da so dobro poslovali. Prihodek je bil večji, prav tako dohodek, da ne govorimo o akumulaciji. Pa vendar niso zadovoljni s svojimi rezultati. Kot kaže polletno poročilo, so zaostali za načrti odkupa pri živini, k čemur so največ prispevale neusklađene cene. Še vedno ponujajo drugod precej več, kot smo ponujali v Sloveniji.

Se najbolje je bilo z odkupom mleka, kjer so odkupili 1,9 milijona litrov in za 4 odst. več kot lani, a še vedno za 4 odst. manj od plana. Drugi dosežki pa so še precej bolj zaskrbiljoči. Pri starem klavniškem govedu so dosegli le 26 odst. plana, pri teletih 27 odst., nič boljši rezultati pa niso bili niti pri konjih, prašičih in drugi živali. Zato pa so pri plemenski živini dosegli skoraj celoletni načrt. Kupci iz drugih republik so plemensko živino kupovali po njihovih klavnih cenah, ki so

višje kot pri nas, in več kot jasno je, da pri tem niso imeli kaj izgubiti. Vprašanje pa je, če je takole razprodajanje plemenske živine povsem v skladu z našimi potrebami. Vendar tako je in nič ne kaže, da bo bolje, saj za 16 odst. popravljene odkupne cene še ne morejo odpraviti sedanjih težav.

Čeprav so devizne vsote, ki jih doseže ribniška kmetijska zadruga, na tujih trgih zanemarljive, velja omeniti, da so Ribničani izvozniki mesa, konj in tudi suhe robe. Medtem ko dvomijo, ali bodo izvozili predvidenih 40 ton govejega mesa in 70 konj, kakor so si zadali, pa bodo verjetno presegli izvoz suhe robe.

Zanimanje zanjo je v Avstriji, Zvezni republiki Nemčiji in celo Kanadi kar precejšnje. Toda ceno so vse prej kot spodbudne, nemalo pa k težavam prispeva tudi jugoslovanska nelocalna konkurenca.

J. SIMČIČ

Zdaj se kroji usoda panja

Čimprej oceniti nevarnost in zatirati varozo

Kako ocenimo, da je čebelja družina v nevarnem stanju in da ji grozi propad v pozni jeseni ali čez zimo?

Približno oceno o napadenosti čebeljih rojev z varozo ali krpilji (Varroa jacobsoni) dobimo, če panje opazujemo pri žrelih. Če opazimo, da čebele iznašajo posamezne zajedalce, je to znak, da je stanje zelo nevarno. Še bolj zanesljivo sliko dobimo, če panje zanesljivo sliko dobimo, če panje opazujemo s kakšnim akaricidom (s spiakaridomom, danikoroferom, novim falbeksom Va). Če najdemo na podložnem papirju v povprečju od 500 do 2000

zajedalcev — krpiljev, je to znak, da je družina že močno napadena. V tem primeru priporočamo naslednje kombinirane postopke.

Z dopolnilnim krmiljenjem čebel je treba začeti čimprej, saj bi jih predelava sladkorne razstopine v septembru in oktobru še dodatno izčrpala. Najbolj ugodno je, da čebele prezimimo na medu. Številno krpiljev znižujemo z biološkimi ukrepi, z dimljenjem, s kemičnimi sredstvi ali pa kombiniramo prvi in drugi postopek. (Dr. Jože Rihard v kmetičem glasu)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Računajmo le z naravnim sladkorjem

Zadnjič smo vinogradnike ponovno opozorili na predpise, ki določajo alkoholno stopnjo vina in s tem tudi slakorno stopnjo grozdja, ki ga bomo predelali v vino. Ker sladkorja za popravno preizkušnje stopnje sladkorja v grozdju letos ne bo na voljo, vinogradnikom ne preostane drugega, kot da računajo le na naravni sladkor v grozdju.

Kako pomagati naravi?

Poleg preprečevanja gnilobe grozdja s škropljenjem z ustreznimi kemičnimi sredstvi lahko vinogradniki pomagajo naravi še z opravljanjem nekaterih del v vinogradu. Sem štejemo zlasti odstranjevanje orušenih, poškodovanih in pregotih listov iz območja grozdja. Porezati moramo (vršičkati) tudi vse predolge mladike in zalistnike, ki prekrivajo grozdje in ovirajo pristop sončnih žarkov in svetlobe k grozdju. Tako bo grozdje imelo več zraka, svetlobe in toplote, po dežju se bo prej osušilo in tako grozdje ne bo gnilo ter ga ne bo treba prehitro in predčasno potrgati. Tudi plevel, ki sega v trsje in pod trtami zmanjšuje asimilacijo, zmanjšuje odstotek sladkorja v grozdju. Tako žetev plevela v času, ko grozdje zori, pomaga pri ustvarjanju pogojev za dosego večjega odstotka sladkorja v moštu. Letos, ko ni sladkorja, vsaka desetinka povečanja sladkorja v moštu pride prav, zato se splača opraviti v vinogradu tudi najmanjša dela, ki služijo temu namenu.

Morali bomo spoštovati rok trgatve!

Po čl. 5. Zakona o vinu (Uradni list SRS št. 16/74) trgatve grozdja za predelavo v vino ni dovoljena pred dnem, ki ga določi za kmetijstvo pristojni občinski upravni organ na predlog organizacij združenega dela in proizvajalcev grozdja z območja občine. Da bi bil čas trgatve kolikor se le da pravilno določen, so se na našem območju pristojni občinski upravni organi sporazumeli s Kmetijskim inštitutom

Slovenije, da ta posvojen strokovnjaki opravi proti koncu zorenja meritve sladkorja v grozdju in tehtanje grozdja na več krajih v izrazitih vinskih goricah. Na osnovi teh meritev inštitut svetuje pristojnim občinskim upravnim organom, kdaj naj določijo čas trgatve. Tako od občinskih skupščin določeni čas trgatve ni le administrativni ukrep, ampak ukrep, ki sloni na strokovnih dognanjih ustreznih služb.

Stalne težave, ki nastajajo pri izvajanju predpisa o času trgatve, so v različni zrelosti dobi posameznih sort vinske trte. Iz tehničnih ozirov Kmetijski inštitut in s tem občinske skupščine ne morejo zasledovati gibanja sladkorja in določiti časa trgatve za nekatere, sicer manj razširjene zgodnje sorte grozdja, kot so na primer portugalka, šentlovenka, game, radgonska ranina pa tudi rizvanec. Lastniki teh nasadov bodo pač morali pred trgatvijo sami meriti sladkor v grozdju in se na podlagi meritev odločiti za ustrezen čas trgatve. Tam, kjer imajo delovne organizacije v svojih vinogradih te sorte in merijo gibanje sladkorja, se kaže ravnati po teh izkušnjah.

Od občinske skupščine določeni čas trgatve velja predvsem za glavne sorte našega območja, kot so modra frankinja, žametna črnina, kraljevina, laški rizling, rumeni plavec in druge manj številne sorte, ki zorijo v tem času, to je v času III. in IV. zoritvene dobe. Pripominjam še, da se bodo morali roka trgatve obvezno držati vsi tisti vinogradniki, ki dajo grozdje ali vino v promet. Delovne organizacije, ki odkupujejo grozdje, ga pred določenim rokom trgatve ne bodo prevzemale. Kmetijski inštitut pa vinogradnikom, ki so grozdje trgali pred določenim časom, ne bo izdal spričevala, da je vino primerno za promet. Zato je v interesu vsakega vinogradnika, da spoštuje določeni čas trgatve.

Seveda bi odločbe o začetku trgatve morale upoštevati vremenske razmere. Če nastopi deževje, grozdje ne samo da gnije, ampak tudi zgublja na sladkobi. Zato v takem primeru ni mogoče upoštevati roka pričetka trgatve. Zaradi prevelikih količinskih in kakovostnih izgub pri pridelku je treba v takem primeru grozdje čimprej potrgati, sicer bi bilo nesmiselno in gospodarsko škodljivo vztrajati pri predpisu.

ČETRTKOV INTERVJU

Le 5 zasebnih zaklonišč

NOVO MESTO – Zbiranje sredstev za gradnjo javnih zaklonišč, pa tudi samo gradnjo tako javnih kot zasebnih zaklonišč v novomeški občini spremlja nemalo težav. Sprva se je še nabralo nekaj denarja, z dosledno uveljavitvijo odloka, po katerem morajo vsi investitorji graditi zaklonišča, pa je sredstev seveda vse manj. Poleg tega v tem času skoraj nihče ni zgradil zaklonišča. O dosedanjih težavah ter

– Ta prispevek ni bil edini vir od zasebnikov za gradnjo zaklonišč. Kako je z drugimi?
„0,03-odstotni prispevek od posesti na stanovanjskih in poslovnih stavbah je plačalo preko 3 tisoč zavezancev v občini. Od tega jih je 2 tisoč samo z območja Novega mesta in so prispevali 62 odst. sredstev. Ta prispevek povzroča tudi največ pripomb občanov, a se mu ne da izogniti, saj ga določa republiški zakon. V novomeški občini je ta prispevek celo na spodnji meji zakona. Uprava za družbene prihodke ga sedaj tudi dosledno izterjava, medtem ko prejšnja leta to ni bilo tako ostro.“

– Koliko denarja se je vendar nabralo in kaj je bilo z njim narejeno?

„Letno se je vseh prispevkov za zaklonišča (poleg omenjenih gre še za prispevek od stanarin in najemnin) zbralo le okrog 200 starih milijonov oz. v 5 letih skupaj 1,5 st. milijarde dinarjev. Ta denar smo porabili za gradnjo javnih zaklonišč. Trenutno je v občini 254 javnih zakloniščnih mest v 4 objektih v Novem mestu, Žužemberku in Straži, in to v skupnih zakloniščih, ker preprosto ni dovolj denarja, da bi gradili posebej.“

– Kaj se spreminja z novim odlokom?

„Občinski odlok, ki pomeni uskladitev z novim republiškim zakonom, obravnavan pa bo na občinski skupščini v septembru, v bistvu povečuje prispevek. Še vedno smo predlagali najnižji možni prispevek od posesti stavb, a to le pomeni stodontno povečanje od sedanjih 0,03 na 0,06 odstotka od vrednosti stavbe. Drugi prispevki ostajajo enaki. Z novim odlokom se bo zaostrial tudi nadzor nad gradnjo in uporabo zaklonišč, za individualne graditelje pa bodo bistveno manj zahtevna merila. Poleg tega bo izdelana nova ocena ogroženosti, kjer je pričakovati zmanjšanje območja obvezne gradnje zaklonišč.“

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Slavko Jarkovič

o spremembah, ki naj bi jih prinesel novi odlok, govori sekretar sekretariata za ljudske obrambe Slavko Jarkovič:

„Denar za zaklonišča se je začel zbirati z uveljavitvijo odloka leta 1978. Prvi dve leti so vsi investitorji plačali 2-odstotni prispevek od predračunske vrednosti stavbe, potem pa so morali vsi graditi zaklonišča oz. pridobiti projektno dokumentacijo. To poudarjam zato, ker jih je le malo v tem času zaklonišča tudi zgradilo. Do sedaj ima le 5 individualnih graditeljev uporabno dovoljenje za zasebno zaklonišče, medtem ko je v občini preko 200 objektov iz tega časa, ki bi morali imeti zgrajeno tudi zaklonišča, a ga nimajo. Problem je v tem, da so bila vsa zaklonišča projektirana zunaj stavb, tako da je gradnjo moč odlagati v nedogled. Kriva je tudi zahtevnost gradnje in zaradi tega zelo veliki stroški. S prihodnjim letom bodo merila poenostavljena. Kaj bomo naredili s temi 200, ki zaklonišča niso zgradili, še ne vemo.“

Šole brez kadrovskih težav

V nasprotju s preteklimi leti imajo letos novomeške osnovne šole skoraj povsem strokovno ustrezno kadrovsko zasedbo – V počitnicah vrsta novosti

NOVO MESTO – Današnji začetek novega šolskega leta so novomeške osnovne šole s svojimi podružnicami vred pričakale razmeroma dobro pripravljene ter skoraj brez problemov in težav, ki jih pretekla leta ni manjkalo. Seveda pa vse vendarle ni tako, kot bi moralo biti.

Dolga leta so se praktično vse šole srečevale z velikimi kadrovskimi zagatami. Sedaj ni več tako. Vseh pet novomeških osnovnih šol ima skoraj 100-odstotno strokovno ustrezno kadrovsko zasedbo, poleg tega pa se celo že pojavlja problem, kako zaposliti vse, ki so se usposobili za pedagoško delo. Pri tem se predvsem pozna, da se celodnevna šola zaradi prostorskih, finančnih in še drugih težav ne širi v takem obsegu, kot je bilo predvideno.

Počitnice pa so bile čas za nekatera večja gradbena oz. ureditvena dela v posameznih šolah. Tako so po ureditvi nove kuhinje pred leti na grmski osnovni šoli to poletje pridobili še nov del jedilnice, med večje letošnje pridobitve pa sodi tudi ureditev podružnične šole na Dolžu ter napeljava centralne kurjave na podružnični šoli v Birčni vasi. Tako za naprej ostaja le še preureditev kuhinje na bršljinski osnovni šoli, medtem ko bo reševanje vse večjega

prostorskega problema v Novem mestu malo težji zalogaj.

Dejstvo je, da v Novem mestu že sedaj manjka osnovnošolskega prostora. Čeprav se število učencev v vsej občini manjša (v šolskem letu 1979/80 jih je bilo 7.176, v pre-

teklem pa le 6.993), v samem Novem mestu njihovo število stalno raste. Pred leti je pet mestnih šol obiskovalo okrog 45 odstotkov vse osnovnošolske mladine v občini, sedaj pa jih že več kot polovica. Prostorski stiski so zaenkrat na teh šolah vendarle še kos, veliko težje pa bo, če v petih letih ne bo mogoče zgraditi nove šole.

V počitnicah so po šolah nakupili učila, ki so bila zaradi dokaj dolge zakonske prepovedi nakupa marsikje že precej osiromašena. Prav tako so dokupili manjkajoče učbenike, da jih bodo učenci v glavnem dobili v šoli, medtem ko se za naprej na tam področju že obeta korak nazaj, seveda zaradi težkega družbenega položaja. Med problemi, ki tudi na začetku novega šolskega leta tarajo šolnike, pa kaže omeniti predvsem nizke osebne dohodke, s katerimi novomeški delavci v izobraževanju in vzgoji kljub velikim učnim obveznostim komaj lovijo slovensko povprečje.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

VSAK DAN VARNOSTNI TESTI NA OTOČCU

OTOČEC – V AMZS – bazi na Otočcu so doslej samo dvakrat na mesec opravljali varnostne teste avtomobilov, zavarovanih pri novomeški zavarovalni skupnosti Triglav. Zdaj te teste opravljajo vsak dan od 7. do 19. ure. Testi so brezplačni za vse lastnike motornih vozil iz novomeške, kočevske, črnomaljske, metliške in trebanjske občine.

Na košenicah le asfalt!

Čeprav pozno, je Cestno podjetje zaključilo prvo fazo komunalne ureditve Regerških košenic

NOVO MESTO – Delavci Cestnega podjetja so položili še zadnje metre asfalta na ulicah bodočega mestnega naselja Regerške košenice v Novem mestu in s tem zaključili prvo fazo komunalnega urejanja tega novega gradbišča.

O pričetku del smo poročali že pred enim letom in najavili, da bodo dela končana jeseni 1982, kot kaže, pa je gradbenim delavcem Cestnega podjetja, ki so poleg gradnje cest prevzeli še napeljavo kanalizacije in vodovoda, marsikaj prekrizalo načrte, tako da se je gradnja zavlekla še za skoraj deset mesecev.

To bodo morali v dogovoru z investitorjem, Stanovanjsko zemljiško skupnostjo, poravnati s penali na pogodbeno

ceno, ki je znašala 1 milijardo in 600 milijonov dinarjev.

Med objektivne vzroke zakasnitve je treba vsekakor prišteti dodatna dela za več kanalskih, vodovodnih in telefonskih priključkov, kot jih je bilo navedenih v pogodbi, ter neugoden teren, ki je bil težavnejši, kot so predvidevali ob pričetku del. Večji del zemljišča so morali pre-kategorizirati iz tretje v peto kategorijo. Za dodatna dela bo Cestno podjetje dobilo okoli 60 milijonov dinarjev. Pri stanovanjski skupnosti pa navajajo tudi subjektivne vzroke, predvsem slabo organiziranost in prevzem del, ki jim Cestno podjetje s svojo tehnologijo v začetku ni bilo kos.

Kljub temu da je sedaj komunalna ureditev za prvo fazo Regerških košenic končana, interesi za gradnjo na tem, zaradi lege izredno privlačnem delu Novega mesta niso nič na boljšem, saj ne bodo mogli dobiti lokacijskega in gradbenega dovoljenja, dokler ne bo sprejet prostorski del družbenega plana. Sedaj je na vrsti detajlna razmera gradbenih parcel in izračun dejanskih stroškov, na podlagi katerega bo stavbno-zemljiška skupnost objavila cene gradbenih parcel in razpis za gradnjo 11 vrstnih hiš, 30 atrijskih hiš, 8 obrtnih lokacij in ene lokacije za otroški vrt. Po letu 1985 naj bi razpisali tudi gradnjo druge faze, ki naj bi obsegala 104 lokacije za individualno gradnjo, eno obrtno in eno lokacijo za trgovino.

T. JAKŠE

„K... SAJ JE PIONIRJEV“

NOVO MESTO – Zgodilo se je prejšnjo sredo okoli 9. ure pred bančnim okencem novomeške SDK. Mlajša ženska je moškemu svojih let med drugim zaupala tudi novo, da je bil pred kratkim nekje ukraden osebni avto, tat pa ni imel težkega dela, saj je ključ našel kar v ključavnici avta. „Tudi tebi bi se lahko kaj takega zgodilo, ker imaš navado, da puščaš ključ v avtu.“ Na to očitajoče opozorilo je imel moški precej odgovor, tako značilen za zdajšnje čase: „K... saj je Pionirjev.“

Slušal, si zapomnil in zapisal: JOŽE LUŽAR

Močno povečan izvoz na Zahod

Komet kar 245-odstotno pokriva uvoz z izvozom

METLIKA – V prvi polovici letošnjega leta je metliški Komet izvozil na konvertibilno tržišče za 47,5 milijona dinarjev, kar je nad še enkrat več kot v enakem obdobju lani, medtem ko je na klirinški trg izvozil za dobre 7,7 milijona dinarjev ali le za bora 2 odst. več kot v lanskem prvem polletju. V tem času so uvozili za 19,4 milijona dinarjev reprodukcijskega materiala ali za slabo polovico več kot lani, pokrivanje uvoza z izvozom pa znaša kar 245 odst. Tako so letošnji plan izvoza na konvertibilno tržišče v 6 mesecih izpolnili že 71-odstotno, na klirinško 39-odst., uvoz pa je tudi za 2 odst. pod načrtovanim za prvo polovico leta. V strukturi celotnega prihodka v prvem letošnjem polletju so se prihodki od prodaje na domačem trgu v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšali za dobro polovico, prihodki od izvoza pa so se povečali za 72 odst.

KONČNO AVTOBUSNA POSTAJA?

METLIKA – Na današnji seji metliškega izvršnega sveta bodo med drugim sprejeli sklep o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta za območje med Cesto XV. brigade in cesto, ki pelje proti Črnomlju. Osutek predvideva, da bo na tem zemljišču zrasla prepotrebna metliška avtobusna postaja, tu je predvidena odprta tržnica, nova pošta, zaklonišče za ta del mesta, trgovina za prodajo avtomobilov in rezervnih delov, rezerviran je prostor za razširitev mehanične delavnice in še kaj. Po razgrnitvi osnutka bo mesec dni časa za javno razpravo oziroma pripombe in predloge, tako da bo res vsak lahko povedal, kaj misli o zazidalnem načrtu za to območje.

Ena gospa je rekla, da toplo pozdravlja dokončno odstranitev parkirnih ur z Glavnega trga. Tehnika ni za našo geografsko širino. Podgorec bi z lahkoto pokvaril in prevrnil celo sončno uro.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 18. do 24. avgusta so v novomeški porodnišnici rodile: Ivanka Župan iz Cerovega loga – Darjo, Angela Kermc iz Zalovič – Andreja, Marija Prijatelj iz Ravnika – Matjaža, Julijana Blatnik iz Drenovca – Simona, Anica Kmet iz Podgozda – Damjana, Pavla Vergo iz Dobravnice – Marka, Marija Vidoš iz Stražnega vrha – Urško, Ljudmila Jordan iz Čučje mlake – Ireno, Marija Bizjak s Senovega – Boruta, Vida Reclj iz Šmalčje vasi – Jaka, Duška Troha iz Črnomlja – Petro, Marija Sudac iz Jugovca – Tomislava, Miroslava Lisec iz Stubiških Toplic – Klaro, Marija Molek iz Sentjerneje – Jureta, Metka Levičar s Ceste – Gregorja, Ana Bogovič iz Velike vasi – Vinija, Brigita Pust iz Trebnjega – Simono, Branka Milič iz Črnomlja – Simona, Jožica Vovko s Potovega vrha – Aleša, Ana Ivanušič s Preloke – Gregorja, Danica Bruner iz Dobičke gore – Petro, Antonija Udovč iz Spodnjih Vodol – Cvetko, Jožica Murn iz Kota pri Semicu – Martino, Jožica Tratnik iz Kota pri Semicu – Janjo, Cvetka Povhe iz Dolnjega Vrhpolja – dečka, Ivanka Jambrošič iz Gornjega Bukovca – dečka, Nada Vinder iz Sentjerneje – deklico, Zora Mostek iz Vočkove vasi – deklico, Marta Pureber iz Velike Bučne vasi – deklico, Breda Brajer iz Mirne peči – dečka, Ana Starašinič iz Drašičev – dečka in Darinka Stariha iz Črnomlja – Tineta. Cestintamo!

IZ NOVEGA MESTA: Marjeta Volaj iz ulice K Roku 79 – Valerijo, Božica Dragičič iz Lebanove 13 – Svetlano, Vera Povše, Majde Šilc 22 – dečka, Marina Petrič z Ravgosve 10 a – Petra, Irena Premrl s Ceste herojev 68 – dečka, Nikolaja Udovč iz Zagrebske 13 – Matija in Milena Hribar z Drske 15 – Nastjo.

Sprehod po Metliki

LJUDJE NE POMNIJO, da bi bila Kolpa že kdaj nižja, kot je bila zadnje avgustovske dni. Bila je tudi topla, vendar so se redki namakali v njej. Zato pa je bilo ob njenih bregovih več ribičev, ki so čakali na plen, nemalo jih je bilo, ki so kaj tudi potegnili na suho. Med ribiči je videti starejši in otroke. Slednjim bi bilo treba povedati, da premajhnih rib le ne gre nositi domov.

ASFALT NA VESELICO – Za posodobitev ceste od Vinogradniške do gostišča na Veselici so polovico potrebne denarja prispevali lastniki zemljišč in zidanic oziroma vikendov na Veselico, polovico pa Integral Vikendarji so dali od 5 do 8 tisočakov. Sedaj Metličani upravičeno pričakujejo, da bo gostišče na Veselici bolj zaživelo, saj se so desole v glavnem izgovarjali na slabo cesto. Slišati je celo predloge, naj bi v kleti gostišča uredili disko.

PARCELE SO DOSTOPNE – Gradbeni stroji Cestnega podjetja zapuščajo Regerške košenice. Za njimi ostaja okoli 50 komunalno urejenih parcel za zasebno gradnjo in malo obrt. Od sprejetja prostorskega plana je sedaj odvisno, kdaj bodo gradbišča spet zaživila. (Foto: T. Jakše)

Golo delo le zasilni izhod

V tej situaciji so za Komet najboljša socialna varnost trdne pogodbe s tujimi partnerji – Vse so naredili pošteno in z lastnimi močmi

METLIKA – Čeprav je celotni prihodek metliškega Kometa, delovne organizacije s 450 zaposlenimi, med katerimi je velika večina žensk, v prvi polovici letošnjega leta za 14 odst. manjši kot v enakem lanskem obdobju, so s poslovanjem v prvih šestih mesecih letošnjega leta zadovoljni.

„Res se je celotni prihodek za 14 odst. zmanjšal, vendar so se za celih 50 odst. zmanjšali tudi materialni stroški, kar je vplivalo, da je dohodek za četrtno večji,“ je povedal direktor Kometa Franc J. Kočevar.

Materialni stroški pa so bili manjši zato, ker Komet izredno malo dela za domače tržišče, v glavnem opravlja le tako imenovani lohn posel, kjer da material naročnik, podjetje pa da v glavnem svoje delo. Seveda to ni smoter Kometojve kolektiva, golo delo je sedaj bolj izhod iz težav. „V sedanjem položaju so za nas najboljše socialna varnost pogodbe s tujimi partnerji, kajti tako sklenjene pogodbe držijo. Sicer pa je naš cilj posodobitev in specializacija našega osnovnega programa, se pravi izdelava nedrčkov, ki so iskani doma in na tujem,“ pravi Kočevar.

Kaže, da bo Komet v kratkem začel več delati za domači trg; to je v prvi vrsti odvisno od tega, če bodo odobrili nove cene njihovih izdelkov. V zadnjih dveh letih Komet ni cen povznil niti za 5 odst. „Nismo spreminjali imen, nismo špekulirali in ta naša poštenost nas po eni

DENAR ZA MOST

METLIKA – Pred kratkim je novomeško Vodno gospodarstvo čez Metličico v Rosalnicah namesto dotrajanega mostička zgradilo novega, širšega in močnejšega. Tako most sedaj ne bo več ozko grlo na tej cesti proti Božakovem. Denar za novi mostiček so prispevale delovne organizacije Komet, TGP in Novolesov tozđ Tovarna kopalniške opreme ter metliška komunalna skupnost, za regulacijo dela Metličice pa območna vodna skupnost.

ZA UREDITEV GRAJSKEGA DVORIŠČA

METLIKA – Da bi končno le prešli od besed k dejanjem, vsaj kar se dveh metliških kulturnozgodovinskih objektov tiče, je metliški izvršni svet pred kratkim imenoval Komisijo za ureditev grajskega dvorišča in hišo Bare Jurčične. Seveda ta ureditev ne bo zastoj in računajo, da bodo potreben denar prispevale metliške delovne organizacije, občinska kulturna skupnost, računajo pa tudi na republiška sredstva.

USPELO METLIŠKO KULTURNO POLETJE

METLIKA – Prireditve v okviru „Metliškega kulturnega poletja“ se iztekajo in večina je mnenja, da je bilo vse v redu. In kaj se je do sedaj dogajalo na grajskem dvorišču v Metliki? Mladi metliški pesniki so predstavili svoj pesniški zbornik „Tako se kolne začetek“, Črnomaljec Tomaž Skrbinšek pa svojo zbirko „Čisto vsakdanja pesem“.

Tamburaši, folkloristi in oktet Vitis so ponovili uspeli kabaret „V vinu so resnica, ljubezen in ženske“, v metliški cerkvi je bil koncert Slovenskega okteta in organista Huberta Berganta, za monodramama sta nastopila Polde Bibič in Ivo Serdar. Vse prireditve je pripravila občinska Zveza kulturnih organizacij, ki je za to porabila le okoli 30 tisočakov. Za malo denarja veliko muzike.

EPITAF ZA EPITAF - Črnomaljska mladina je prejšnji četrtak pripravila nastop glasbene skupine Epitaf iz Litije v kulturnem domu. Čeprav je bil nastop namenjen mladim in ni bilo vstopnine, se je v dvorani zbralo zelo malo poslušalcev. Organizatorji ugibajo, ali je temu krivo dejstvo, da je ta skupina znana kot umirjena, daleč od punkovske norije, ali so bili v tem času mladi še na zasluženih počitnicah na morju in v planinah. Če bi bilo povsod tako, bi bil to epitaf za Epitaf.

POSEZONSKO BARVANJE - Ob iztekajoči sezoni so v Črnomlju prejšnji teden na novo prebarvali vse prehode za pešce in ostale talne cestne oznake, ki so bile res že tako obledela, da marsikje človek ni vedel, ali je označen prehod za pešce ali parkirni prostor. Pred začetkom šole je to barvanje še posebej pomembno, sedaj bo treba še številne šoferje „nabarbat“, da bodo pred prehodi za pešce tudi ustavili, ne pa trobili in žugali tistim, ki si drznejo čez cesto.

Ribniški zobotrebc

RIBNIŠKO RAZKOŠJE - Vsa država govori o varčevanju, le v delikatesnem oddelku Mercatorje vse blagovnice v Ribnici nočejo nič slišati o njem. Njihov stroj si je namreč „izbral“ tako debelino rezanja, ki nikakor ne ustreza našim varčevalnim naporom. Če kupiš tri-četdeset dekagramov salame, je dobiš v treh rezinah, kar je seveda malo težko razdeliti v štiričlanski družini.

ČE IMA HUDIČ PRSTE VMES - Ga ni Ribničana, ki ne bi vedel za pregovor: Dane vragom prodane. In res se v tej vasi ne morejo pohvaliti s slogo, še manj pa z uspehom pri iskanju vode. Čeprav je Hydrovod že nekajkrat zavrtal v zemljo, vode noče in noče biti. Seveda je težko verjeti v take povezave v času, ko smo naredili križ čez mistiko, toda kjer je dim, je tudi ...

- Veste, kako se glasi naj-novejša basen? Muren je celo leto godel, mrvljava pa delala, delala ... Ko je prišla zima, je začel veljati zakon o solidarnostnem vračanju dolgov.

Drobne iz Kočevja

SVINJA V RINŽI - Kdor čolnari po Rinži, lovi ribe ali pa se samo spreha ob njej, lahko ugotovi, da po njej plava razen rib še precej drugih živali, ki sicer ne žive v vodi. To so crkjenje mačke (običajno v vrečah), psi, golobje in drugo, pod jezom v spodnjem Mahovniku pa celo precejšen del prašiča: koža, glava in parklji. Če bo šlo tako naprej, bomo v Kočevju kmalu spet imeli kugo.

GROZIL Z NOŽEM - Prejeli smo pismo naslednje vsebine: „17. avgusta ob 14. uri je A. G. iz Livolda prišel k sosedu P. G. in ji grozil z nožem. Posredovali so kočevski milicniki, ki so nasilneža pridržali do iztreznitve, zdaj pa ga bodo napotili še k sodnici za prekrške.“ Za konec pa je bilo v pismu napisano: „Objavite brez podpisa, da ne bo prihodnji teden mene lovil z nožem.“

- Zakaj na „oslovski noči“ v Mozlju ni bilo vidnejših funkcionarjev?
- Ker oslarije zanje niso nič posebnega.

Trebanjske iveri

TRINAJST ČLANOV - Kdove kakšno naključje je prispevalo k temu, da stabilizacijska komisija trebanjske občine šteje natanko trinajst ljudi. Prav gotovo Trebanjci niso vraževerni, sicer bi število zmanjšali ali povečali. No, naj bo kakorkoli že, prav vsi si želijo, da bi komisija dobro opravila svoje delo. Odpustili pa bi ji tudi morebiten neuspeh v IGK, kjer so na izgube že tako navajeni.

CENE IN GOSTINCI - Kategorizacija trebanjskih gostinskih lokalov je že zdavnaj opravljena. In zdaj bi morali prilagoditi tudi cene. In zdaj se zatika, da nikoli tako. Majčkeni in zanikrni bifeji bi imeli radi visoke cene, dobre in znane gostilne pa nizke. Slabi bifeji so že tako in tako dobro obiskani, dobre gostilne pa bi po mnenju trebanjskih gostincev lahko izgubile nekaj gostov. Le kdo bi se znašel v občini trebanjski!

IZ NAŠIH OBČIN

Dražje vračilo dolgov

V prvi polovici leta so v semiški Iskri letni plan proizvodnje izpolnili 45-odstotno za celo leto

SEMIČ - Največja delovna organizacija v črnomaljski občini, semiška Iskra, v kateri je zaposlenih okoli 1.500 delavcev, je v letošnjem prvem polletju, kar se finančnega rezultata tiče, poslovala sorazmerno dobro, slabša pa je slika na področju proizvodnje, še posebej na področju konvertibilnega izvoza.

Tako so v tem obdobju ustvarili milijardo in 12,4 milijona dinarjev celotnega prihodka, kar je nekaj več kot 53 odst. letnega plana, medtem ko so v tem času izdelali za nekaj več kot 567,8 milijona dinarjev izdelkov, to pa je le 45 odst. letnega

plana; proizvodni plan so še najbolj izpolnili v tozdu Elektronski kondenzatorji (49-odstotno), najbolj pa zaostajajo v tozdu Energetski kondenzatorji, kjer so v prvih šestih mesecih dosegli 41 odst. letnega plana.

Proizvodnja je kljub precejšnjim težavam pri zagotavljanju reprodukcijskega materiala potekala brez večjih prekinitev in je le občasno prišlo do manjših zastojev. Žal pa so se precej povečali materialni stroški, saj so v prvi polovici leta izpolnili že 56 odst. letnega plana. Povečanje materialnih stroškov gre na račun višjih cen uvoženih materialov zaradi vedno večje vrednosti dinarja, s tem pa rastejo tudi carinske dajatve. Nad planiranim so v tem obdobju tudi obveznosti za prispevke in davke, v primerjavi z lanskim letom so močno porasle tudi obveznosti pri vračilu dolgov; tako je v prvi polovici leta semiška Iskra za vrnilo dolgov odštela 32 milijonov dinarjev, v celem lanskem letu pa 40 milijonov dinarjev.

Za delo se v Iskri ne bojijo, saj imajo naročil dovolj in za domače tržišče ne morejo narediti vsega, zaostajajo pa tudi pri proizvodnji za izvoz, in to zaradi tega, ker jim ostane premalo deviz za uvoz reprodukcijskega materiala.

A. B.

Gorenje: deli so — vendar samo za stranke

Material je samo za nestrokovne posege

KOČEVJE - Ker ni uvoza, ni kavčuka, ker ni kavčuka, ni gume, ker ni gume, včasih proizvodnja pralnih strojev v Gorenju stoji. Zato v niti eni servisu delavnici ali trgovini ni mogoče kupiti tesnilne gume za pralne stroje Gorenje.

„Pri nas prodajamo samo take dele za stroje, kjer gre za nestrokovne posege,“ pravi Milan Trope, vodja servisa Gorenje v Kočevju. „To pa so gumbi, mrežice, gorilci, jermeni, medtem ko je tesnilna guma že tak del, kjer je treba opraviti strokovne posege. Res je, da je bilo nekdaj tudi teh gum dovolj v prosti prodaji, toda zdaj si ne moremo privoščiti, da bi zaradi pomanjkanja materiala naši delavci stali križemok.“

Kočevski servis zaposluje štiri serviserje, katerih področje delovanja sega tja do Broda na Kolpi, Dvorca, Cerknice in Turjaka. Vsak serviser opravi na mesec po 1000 do 1500 kilometrov in vsak dan obišče po osem do deset strank. Čez leto je treba nanje počakati štiri do pet dni, v času dopustov pa čakanje traja tudi deset dni. V izrednih primerih gredo kočevski serviserji prej na pot. Na svojem območju tako dobro poznajo stranke, da že kar vedo, kje je tak obisk nujen in kje ne.

Za zdaj je servis dobro oskrbovan z vsemi deli, vendar jih imajo le zase, ne bi pa prenesli, če bi k njim vdrli kupci z drugih območij. Včasih zmanjka le elektronke za televizorje, vendar to pomanjkanje traja že pol drugo leto, tako da se zaradi njega očitno nihče niti ne razburja pretirano.

J. S.

Nove hiše v Starem trgu

Ljudje, ki se vračajo, bi radi gradili

STARI TRG - V Starem trgu v zadnjih letih tako rekoč ni bilo moč graditi, saj prostorski plan za to naselje ni narejen, na starih stavbiščih, kjer bi ljudje lahko zidali nove hiše, pa je gradnja močno oviralo spomeniško varstvo, kajti Stari trg je spomeniškovarstveno zaščiten kraj.

Ivan Madronič: „Ljudje bi radi gradili v Starem trgu in to je za nadaljnji razvoj kraja dobro znamenje.“

Z otvoritvijo Uniorjevega obrata in z vračanjem ljudi v domače kraje je potreba po gradbenih parcelah v Starem

trgu še večja, saj bi jih nekaj že sedaj začelo graditi, misliti pa je treba tudi za naprej.

„Krajevna skupnost je lani storila prve korake, da bi v Starem trgu le dobili gradbene parcele. Tako smo se odločili za zemljišče med novo Uniorjevo tovarno, športnim igriščem in Kometovim obratom,“ je povedal Ivan Madronič, šef krajevnega urada v Starem trgu. „Sli smo od lastnika do lastnika in vsi so obljubili, da bodo bodočim graditeljem prodali zemljo. Na tem območju bo 19 gradbenih parcel za individualno gradnjo ter za dva dvojčka. Upamo, da bomo kmalu dobili vsa potrebna dovoljenja in da bodo ljudje lahko čimprej začeli graditi.“

V Uniorjevem obratu je sedaj zaposlenih okoli 40 delavcev in med njimi je veliko takih, ki so si prej iskali kruh v drugih krajih, največ v Kočevju in Ljubljani, sedaj pa so dobili delo doma; še letos pa naj bi delo v Uniorjevem obratu dobili še 30 ljudi. „S to skupinsko lokacijo in stariimi stavbišči je problem gradnje v Starem trgu rešen za naslednjih deset let,“ pravi Madronič.

A. B.

INŠPEKTORJI SO SI PRIVOŠČILI DOPUST

LOŠKI POTOK - Vaš kotel moramo letos pregledati. Ko ga boste pripravili za pregled, nam sporočite, so dejali na republiškem inšpektoratu za toplovodne kotle. Ko so delavci Inlesovega tozda Loški potok kotle pripravili, so dobili sporočilo, da pregleda ne bo takoj, ker so inšpektorji na dopustu. Namesto 25. avgusta bodo inšpektorji prišli šele 29. ali celo 30. avgusta. Zaradi tega ne bomo imeli zastojev, pravijo v Loškem potoku, toda sušilnica bo zaradi tega začela delati kasneje, znabiti nam bo manjkalo suhega lesa, potem pa bo tudi proizvodnja trpela. Skratka, tako kot vsa leta doslej se je tudi letos zgodilo tako, da je ostalo samo pri napovedih, kako bomo dela li tudi med dopusti.

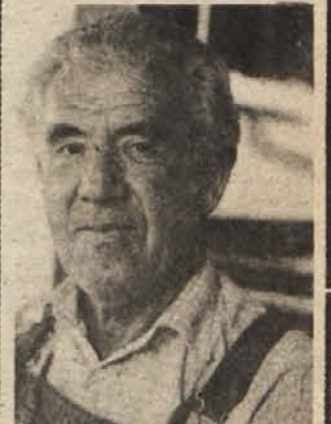
Za vse so zaslužni Potočani sami

Te dni asfaltirajo poti v krajevni skupnosti Loški potok — Prihodnje leto obnova kulturnega doma in vodovoda

LOŠKI POTOK - Le malo krajevnih skupnosti se lahko pohvali s takim napredkom, kakršnega so dosegli v Loškem potoku. V tem nekdanj samo od kmetijstva odvisnem predelu ribniške občine delujejo zdaj štirje tozdi oziroma obrati, ki zaposlujejo 400 delavcev, tu je sodobna šola, banka in še kaj, kar opazi obiskovalec. Prav zdaj pa v šestih vseh in dveh zaselkih dobiva asfaltno prevleko skoraj vsaka pot.

„Za vse, kar je zrastle v naši krajevni skupnosti, so zaslužni Potočani sami,“ je dejal predsednik skupščine krajevnih skupnosti Loški potok Jože Levstek. Tudi sedanje asfaltiranje, za katerega smo se odločili ob sprejemanju petletnega plana, bomo plačali iz samoprispevka, precej denarja bomo zbrali še z dodatnimi prispevki, veliko pa so krajanji prispevali tudi s prostovoljnimi deli. Pripravljenost krajanov za delo je velika. K njej krajane spodbujajo doseženi dosežki, pa tudi želja, da bi bil naš kraj čimbolj razvit. Če bi ne bilo te velike pripravljenosti, potem prav gotovo ne bi letos marsipet izglasovali samoprispevka, za katerega je glasovalo 82 o. št. vseh volilcev.“

Čeprav so v Loškem potoku že veliko naredili, jih čaka še vrsta pomembnih nalog. Prav zdaj poteka tudi rekonstrukcija in asfaltiranje ceste proti Rib-

JOŽE LEVSTEK: Potočani smo že veliko naredili, pa z deli, kot kaže, še ne bo kmalu konec.

nici, pred kratkim so dobili 50 novih telefonskih priključkov. Zdaj pa se bodo morali lotiti še rekonstrukcije vodovoda, na obnovo pa čaka tudi kulturni dom, ki je bil zgrajen leta 1901. V tej krajevni skupnosti, kjer živi 1800 prebivalcev, namreč svojih sil ne vlagajo samo v materialno bazo, ampak tudi v kulturo, duhovno nadstavbo. Tu deluje cela vrsta društev in kulturnih skupin, ki tudi potrebujejo prostor za nastope in vadbo.

Znanilec zasuka na boljše?

Polletje popravilo gospodarske razmere — Iz ugotovitev Petra Šobarja, sekretarja OK ZK Kočevje — Pretirane obresti — Komite spet o gospodarjenju

KOČEVJE - V primerjavi s trendi se je kočevsko gospodarstvo v letošnjem prvem polletju popravilo. Ne toliko zaradi manjše izgube, kolikor zaradi boljše gospodarnosti. Vendar doseženo še vedno ni tisto, kar je bilo kočevsko gospodarstvo sposobno narediti pred tremi, štirimi leti, je dejal Peter Šobar, sekretar občinskega komiteja Kočevje.

Vsekakor spodbudnih rezultatov ne manjka, saj se je kočevska občina izkazala kot močna izvoznica. Kočevska industrija je v prvem polletju izvozila za 44 odst. več, kot je uvozila. Največji izvozniki so Avto Kočevje, Gobjitveno lovišče, Tekstilana, Tovarna masivnega pohištva, tozda Lesna predelava v Opremi. Ti tozdi in delovne organizacije so v prvem polletju ustvarili od 30 do 60 odst. vsega prihodka na tujem trgu. Vendar bo treba za nastope na tujem trgu še boljše povezati gospodarstvo. Usmerjenost v izvoz je pomembna za tiste delovne organizacije, ki doma nimajo več tuga. Itas, Inkop in Melamin bi vsekakor morali napraviti pogumnejši korak na tuje trge.

Kočevsko gospodarstvo je, podobno kot drugod, močno obremenjeno z obrestmi za kredite, ki znašajo že 27 milijard starih dinar-

jev. Za ponazoritev, kakšna vsota je to, naj povemo, da so vse delovne organizacije družbenih dejavnosti

• V kočevskem Liku je zdaj najtežje, saj sta tam kar dva tozda pridelala izgubo. Največ možnosti za rešitev iz teže situacije v tej delovni organizaciji bo v zmanjšanju asortimenta tozda, ki proizvajajo šolsko pohištvo, program masivnega pohištva bodo dopolnili, Iverkpa bodo opustili. Takšna predvidena rešitev je bila spejeta v popolnem soglasju na ravni sozda Slovenija les, Lika in občinskih vodstev v kočevski občini.

porabile samo 19 milijard starih dinarjev. To pa pomeni, da rezerv ni mogoče iskati samo znotraj nego-

spodarstva in z zmanjšanjem te porabe, ampak tudi v gospodarstvu. To področje delovanja gospodarstva pa je najmanj podvrženo samoupravni kontroli in odločanju. Medtem ko se o šolah in stroških zanje odloča na referendumih, sklepa o kreditih sprejemajo ozki poslovni krogi.

O teh vprašanjih so v Kočevju že razpravljali na seji predsedstva, v kratkem pa bodo člani komiteja opravili obiske v 10 osnovnih organizacijah ZK. Kot poudarjajo v Kočevju, bodo zdaj ocenjevali konkretne uspehe in doslednost izpolnjevanja programov stabilizacije. Tu gre predvsem za povečanje obratnih sredstev, opozarjanje na nesolidne partnerje, za spejemanje ukrepov za zmanjšanje materialnih stroškov. Skratka, razmere v kočevskem gospodarstvu morajo biti v kratkem kar najbolj jasne, pripravljani pa morajo biti tudi ukrepi za odpravljanje zagat. O vsem tem bo namreč razpravljali tudi Centralni komite ZK Slovenije na seji v septembru. J. S.

NA TREBELNEM ZBOR BORCEV

TREBELNO - Odbor skupnosti borcev IV. SNOUB Matija Gubec vabi člane, da se udeležijo 2. rednega zbora skupnosti borcev, ki bo 4. septembra ob 9.30 na Trebelnem pri spomeniku. Odbor sporoča, da bo od železniške postaje Trebnje ob 8.15, iz Mokronoga (pri cerkvi) pa ob 8.35 peljal poseben avtobus na Trebelno. Nazaj bo avtobus peljal ob 16.30. Pismenih vabil ne bo.

ODBOR SKUPNOSTI

Rumene rutice za šolarje

Akcije trebanjskega sveta za varnost v prometu

TREBNJE - Novo šolsko leto se je začelo. Ta čas je, kot kažejo dolgoletne izkušnje, najvarnejši za prometno varnost otrok in mladine. Tudi trebanjski svet za preventivo in varnost v cestnem prometu se vključuje v republiško akcijo večjega varstva otrok in mladine ob začetku šolskega leta.

Svet je že naročil potrebne količine rumenih rutic, ki jih bodo dobili vsi učenci prvega razreda osnovne in male šole. Dobilo jih bo 298 učencev, ki bodo letos prvič sedli v šolsko klop ter 319 otrok, ki bodo obiskovali malo šolo. Rutice, ki jih bo tekstilna tovarna iz Prebolda dobavila nekoliko kasneje bodo veljale skoraj 30 tisoč dinarjev. Malo

zaradi tega, ker to za svet ni majhen denar, malo pa zaradi tega, ker so rutice koristne predvsem, če jih otroci nosijo za vratom, svet opozarja, naj starši pazijo nanje.

Vendar rutice ne bodo edina oblika povečevanja varstva prometa. Skupaj s pionirji - prometniki, postajo milice in drugimi dejavniki bodo v Trebnjem izvedli celo vrsto akcij. Razširjali bodo propagandno gradivo, spet bodo kontrolirali brezhibnost vozil. Žal pa na večjo varnost otrok ne mislijo vsi tisti, ki naj bi vzdrževali ceste in poskrbeli za prometno signalizacijo. Če pa te ne bo, potem so odveč vsi prometno-varnostni načrti osnovnih šol in vzgojno-varstvenih ustanov, odveč je pionirska prometna služba.

Mnogo večji presežek izvoza

Brežiško gospodarstvo izvozilo na konvertibilno območje za 276 milijonov dinarjev, na klirinško pa za 6,6 milijona — Uvozili le za 33 milijonov dinarjev

BREŽICE — Z izvozom blaga in storitev so v letošnjem polletju brežiški izvozniki ustvarili skupaj 282.351.000 dinarjev; od tega na konvertibilnem področju 275.672.000, na klirinškem pa 6.679.000 din.

Vsekakor je spodbudno, da so izvozniki (na seznamu je 13 tozdov, delovnih organizacij in pozd Regulator) izvozili za več kot dvakrat glede na enako lansko obdobje. Najmočnejši izvoznik je Tovarna avtomobilskih prikolice, ki je s 300 izdelki na zahtevnem zahodnoevropskem trgu iztržila nad 176 milijonov dinarjev. Sledi Tovarna pohištva Brežice, dobovska Beti, Agraria — tozd Kmetijstvo in Prevoz Brežice.

Za uvoz reprovizivov in opreme je brežiško gospodarstvo v prvih šestih mesecih letos porabilo 33.244.000 din, kar je za več kot petino manj glede na lansko polletje. Vrednostno so najbolj zmanjšali uvoz v Tovarni pohištva. Razveseljivo je, da uvoz dosega v tem polletju le 38 odst. načrtovanega do konca leta, zamolčati pa ne kaže niti dejstvo, da kljub nekaterim težavam z reprovizivom in opremo brežiško gospodarstvo povečuje storilnost in fizični obseg proizvodnje.

Usmeritve zunanjtrgovinske menjava, zapisane v srednjeročnem planu občine, se uresničujejo. Predvideli so 9-odstotno rast izvoza in 7-odstotno rast uvoza, v prvih treh

leth pa so uresničili povprečno nominalno rast konvertibilnega izvoza v višini 65 odst., uvoza pa v višini 37 odst. V teh letih so izvozili za 804.986.000 din blaga in za 49.605.000 din storitev na konvertibilnem področju, medtem ko je dobovski tozd Trima izvozil na klirinško področje za 354.627.000 din izdelkov. Računajo, da bo letos izvoz večji za 37 odst., kar je dvakrat več, kot predvideva letošnja resolucija.

Ker je uvoz iz dežel s trdno valuto v treh letih tega srednje-

ZBORNICA IŠČE NOVE PROSTORE

BREŽICE — Medobčinska gospodarska zbornica za Posavje ima zdaj sedež v Brežicah, potem ko se je tja preselila iz Krškega. Poslovne prostore imajo pod isto streho s pokrajinskim odborom in pokrajinskim štabom teritorialne obrambe. Ker so zaradi narave dela obeh sosedov in komaj 46 kvadratnih metrov prostorov dokaj utesnjeni, iščejo za zbornico nove poslovne prostore.

ročnega obdobja naraščal znatno pod predvidevanji, se je vsako leto še bolj povečeval presežek izvoza nad uvozom, kar se naposled tudi ujema z usmeritvami srednjeročnega načrta brežiške občine.

P. PERC

SPOSOJENO TRNJE

— Birokraciji smo napovedali vojno — prek teleprinterja.

(Iz Ježa)

— Ukinimo vrste, da se nam ne bo vanje vrinil sovražnik.

(Iz Ježa)

— Potrebno bi bilo ustanoviti red socialistične morale.

(Iz Ježa)

— Današnji proletarci nosijo Diorjeve sukničke.

(Iz Ježa)

KDAJ SPET SIGMATOVI MEŠALCI?

BRESTANICA — Novolesov tozd Sigmata že nekaj časa ne izdeluje manjših med zasebnimi graditelji tako priljubljenih 120-litrskih betonskih mešalcev; v drugi polovici lanskega leta pa so prenehali izdelovati še večje mešalce za gradbeno industrijo in obrt. Že lep čas so morali pokrivati izpad dohodka pri proizvodnji mešalcev z drugimi proizvodnimi programi, kajti prodajne cene mešalcev niso pokrivala niti enostavne reprodukcije. Ko so lani znova poskušali cene repromaterialov, pločevine, elektromotorjev, ležajev, jermenov in litoželeznih zobnikov, ki jih dobijo od kooperantov, so sklenili, da z izgubo ne bodo več proizvajali. Bodo kmalu uskladjali velik razkorak med cenami porabljenih materialov mešalcev?

NAJMANJŠA GOSTINSKA ORGANIZACIJA SE ZDRUŽUJE — Po več neuspešnih poskusih v zadnjih letih se bo (verjetno najmanjše gostinsko podjetje v Sloveniji) Gostišče pri gradu v Brežicah morda vendarle združilo z večjo delovno organizacijo. „Zenin“ — Slovin naj bi tako dobil „nevesto“ z dokaj skromno doto, saj je Gostišče pri gradu kolektiv s komaj štirimi zaposlenimi. Upajmo, da se „nevesta“, vajena samskega stanu in zato že nekoličan okorela, le ne bo premislila zadnji hip...

VEČ DENARJA, VEČ MUZIKE? — Čeprav občinski izvršni svet ni pristojni organ za odobritev cen, je v začetku julija dal soglasje čaškim Termam za nove (beri: višje!) cene vstopnic za kopalnice. Sveta skupnosti za cene pač ni bilo moč sklicati in je izvršni svet priskočil na pomoč; v Termah pa so kopalcem ponudili enak „program“.

OB REORGANIZACIJAH BOLI GLAVA — Čeprav predlagatelj raznih reorganizacij vedno znova obljublja, da bodo pocenile dejavnost, se v praksi v največini številu primerov pokaže, da se je spet to in ono podražilo. Zato tudi komisija za razvrstitev cest in drugih prometnih površin med lokalne ceste, ki so jo imenovali na zadnji seji izvršnega sveta v Brežicah, seveda ne more obljubiti, da ne bo za koga nova kategorizacija večje breme. Je pač tako, da zveza marsikdaj preloži breme na republiko, ta na občine, te pa na krajevne skupnosti...

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 19. do 26. avgusta so v brežiški porodnišnici rodile: Anica Kene iz Samobora — Zaviša, Danica Pinoza iz Zirkovega dola — Jasmino, Anita Debgovič iz Kraja Donje — Diano, Mirjana Popovič iz Krškega — Snježano, Rozalija Brajdič iz Leskovca — dečka, Nevenka Klisurič iz Samobora — Gorana, Nevenka Cimperšek iz Sevnice — Gordano, Milena Kuhar iz Kržiža — Jasmino, Vlasta Sulmaj iz Brežice — Petro, Višnja Dojčić iz Kraja Donje — deklko, Bogdana Špilek iz Zaloga — Tadejo, Ljiljana Krajačić iz Samobora — Leona, Dragica Kos iz Luga — Dražena, Dragica Lončarič iz Gradne — Maria, Milena Erjavc iz Brezja — Romana, Marija Krajnc iz Zabukovja — Mateja, Jadranka Beljak iz Domaslova — Petra, Milena Krošelj iz Pesja — Jožeta, Renata Brajdič iz Dobove — Jolando, Franciška Štefanič iz Mrtvice — Marjeto. Cestitamoi!

Krške novice

RUBEŽI SE KAR VRSTIJO — Uprava za družbene prihodke ima polne roke dela, saj je precej takih ljudi, ki zavestno „pozablajo“ na izpolnitev svojih družbenih obveznosti, torej tudi vseh dajatev. Ni malo obrtnikov med tistimi, ki jih boste ugledali na spisku, katerega bomo objavili v kratkem. Zaenkrat samo toliko, da ne bo presenečenje popolno.

ČE IMA POŠTAR DOPUST... — Koprivniška pošta naj bi skrbel, da dobijo pošto vaščani Velikega Kamna dvakrat na teden, in sicer ob sredah in petkih. Vaščani precej negodujejo, saj pravijo, da včasih (menda tedaj, kadar ima poštar dopust) ne dobijo pošte tudi po 14 dni. Pa se Krčani jezijo, če zelo poredko pride kakšna pošiljka dan, dva kasneje...

NOVE SORTE KORUZE — Živnorsko-veterinarski zavod iz Celja je pri treh kmetih v krški občini posadil nove sorte koruze. Seme so dobili v svetovno znanem zemunskem inštitutu, in če bodo poskusni posevki dobro obrodili, bodo z novimi sortami koruze posejali večje površine.

Sevniški paberki

NAVADE SE NE SPREMENJAJO KAR TAKO — Vrček piva se je izdatno podražil. „Tisti, ki se ga je navadil, se bo stežka odločil za brizganec. A če bo menjal navade v pitju, hrani in oblačenju, potem jih ne bo spet v kratkem, četudi bi prišlo do pocenitev,“ je slikovito označil večjo odgovornost kolektivov tedaj, ko je bolj svobodno delovanje trga, Stefan Korošec, član predsedstva CK ZKS, na pogovoru v Lisci. Ob svobodnem delovanju trga se utegne pojaviti nov problem — večje zaloge izdelkov, ki so jim ponekod navili cene preko razumne meje...

ZAKJ BREME NI PORAZDELJENO? — Krmeljski tozd mariborske Metalne — Tovarna lahkih konstrukcij je včeraj pripravil delavske športne igre vseh tozdov. Sevniški občinski sindikalni svet je organizatorjem primaknil pet tisočakov, priporočil pa je, da bi morali v teh časih stroške sorazmerno porazdeliti med sodelujoče ekipe vseh tozdov, da ne bi bila organizacija iger preveliko breme.

Domači oksid namesto norveškega?

Bodo v Celulozi 6.000 ton MgO iz Norveške lahko zamenjali z domačo kemikalijo?

KRŠKO — V Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj so od delovne organizacije Strezovci iz Kosovske Kamenice dobili šest ton domačega magnezijevega oksida, ki je sekundarni proizvod kosovske tovarne. V začetku oktobra naj bi bili znani rezultati laboratorijskih testov. Če bodo v Krškem ugotovili, da kosovski magnezijev oksid ustreza, bodo verjetno lahko nadomestili uvoz 6.000 ton te kemikalije, za kolikor so morali dobavitelju iz Norveške na leto odšteti okrog 160 milijonov dinarjev. Namesto v sklad za nerazvite bi krški papirničarji morda poslej neposredno vlagali v kosovsko tovarno, da bi si zagotovili domačo surovino.

P. P.

Delegacije prepuščene sebi

Nimajo stika z lastnim okoljem, zato ne poznajo dovolj njegovih težav — Pasivnih tudi nad pol delegatov — Vzroki bolj subjektivni kot objektivni

KRŠKO — Delegacije za zbere občinske skupščine se še vedno niso uveljavile kot temeljna sestavina samoupravne organiziranosti, zlasti v delovnih organizacijah. To velja še bolj za delegacije samoupravnih interesnih skupnosti.

Uresničevanje delegatskih odnosov in delovanje skupščinskega sistema v prvem letu tretjega mandata po oceni predsedstva krške občinske skupščine ter ugotovitvah letošnjega seminarja za vodje delegacij in predsednikov konferenc delegacij je še precej nezadovoljivo. Anketa med vsemi temeljnimi delegacijami je potrdila, da je za slabše delovanje skupščinskega sistema in delegatskih odnosov več subjektivnih kot objektivnih težav. Delegacije niso samo prepuščene same sebi, temveč so mnogokje praktično odtujene od dogajanj v lastnem okolju, niso seznanjene na primer s problemi svoje delovne organizacije. Tako prihajajo

delegati na seje zborov brez poprejš oblikovanih stališč in konkretnih

Neurje s točo pobralo še preostanek

Življenje pod Lisco

PODGORICA — Klep, klep... Enakomerno klepanje kos in bevskanje psa je edino, kar zmoti tišino na stari domačiji Krajčevih v Podgorici 17 pod Lisco. Hribolazci, ki se vzpenjajo na to znano izletniško točko po najbližji poti iz Krakovega, že dobro poznajo vasico, ki jo je leta 1962 upepelil požar. Tedaj so zgorle štiri domačije.

„Oče je po vojni zastoj obnavljal pogorele hiše v teh krajih. Delal je gručte, ne da bi vprašal za plačilo, saj takrat res ni bilo od kod vzeti. Danes pa je oče blizu 80 let star, a nima dinarja družbene pomoči. Še zato, da vsaj delno odpišejo davek, je treba veliko prošnji,“ prizadeto pripoveduje edinec Jože, ki v neposredni sosesčini stare domačije gradi novo hišo. Oče Jernej pa se ne da motiti pri opraviilu pod kozolcem.

„Z ženo Micko, ki zdajje koplje krompir, se preživljava s tremi hektari kmetije. Od tega je dober hektar obdelovalne zemlje. Imava dve kravi in ovco.

Imela sva tudi po pet ovac, medtem ko jih je bilo pred vojno tod v sosesčini na Cirju in Zdolah v tropih po 50. Cesar letos ni uničila suša, je pospravila avgustovska toča. Prvo krmo smo že spravili, z drugo pa ni nič. Kosim od jutra do večera, saj se borim za vsako pest travje. S kosilnico se tod ne bi dalo opraviiti ničesar,“ razlaga Jernej, „štajerski“ Krajnc, kot se pošali.

P. P.

predlogov. Zato dostikrat tudi o pomembnih vprašanjih ni skoraj nobene vsebinske razprave.

Za tako stanje je več vzrokov, v nobenem primeru pa za to ni opravičila. Poslovodni in samoupravni organi pri reševanju problematike svoje delovne organizacije premalo ali pa sploh ne uporabljajo svoje temeljne delegacije. Upravičeno se postavlja vprašanje, kje so pravi vzroki za tako stanje, še zlasti zato, ker so strokovne službe konkretno angažirane v pripravah za seje delavskega sveta in drugih organov samoupravljanja, česar pa niso deležne delegacije.

Podatki o udeležbi na sestankih so že zaskrbiljujoči, saj znaša število članov, ki se sestankov delegacij sploh ne udeležujejo, od ene tretjine do ene polovice, v nekaj primerih pa to število celo presega polovico. Ne gre le za vprašanje, „formalne sklepčnosti“, ki za oblikovanje stališč v delegaciji tako ni predpisana, marveč zaskrbiljuje predvsem to, da pade celotno delo na preostali del članov. Problem je toliko bolj viden v tistih delegacijah, ki imajo več mandatov v zboru. Odgovori na vprašanje o vzrokih za te pojave so zelo različni, od problemov v izmenškem delu, sestajanju delegacije izven delovnega časa do splošne neodgovornosti. Podobne ali še celo večje težave pa so tudi pri delu konferenc delegacij.

P. P.

KRIVA STABILIZACIJA? — Za srečanje najzaslužnejših članov sindikatov v Strunjanu naj bi iz vsake občine poslali dva delavca. V sevniški občini se je zataknilo že pri evidentiranju; verjetno v delovnih kolektivih mislijo, da taka srečanja niso najbolj primerna, če se že gremo stabilizacijo...

Povrnjeno je zaupanje

V Jugotaninu ni več izgube — V letošnjem polletju naredili 2.080 ton tanina in furfurala — Izvozili 835 ton teh surovin — Od 1. januarja 1984 tozd Belinke?

SEVNICA — 150 delavcem sevniškega Jugotanina se vendarle nasmihajo boljše časi. Kolektiv, ki naj bi po napovedih in pričakovanjih občinskih mož ter strokovnjakov ob pričetku rekonstrukcije pred leti postal eden izmed nosilcev razvoja sevniškega gospodarstva, je dobil neprijeten vzdevek — največji posavski zgubar. Ogrožena je bila celo socialna varnost delavcev.

Neuspela rekonstrukcija je povzročila veliko izgubo, tej pa s ta sledila ukrep družbenega varstva in stečaj. Belinka iz Ljubljane je pokazala zanimanje za kroničnega bolnika, saj sta tanin in furfural kljub pecejšnjim nihanjem cen na svetovnem trgu iskani surovini. Ljubljanski strokovnjaki imajo veliko zasluga za to, da so delavci znova dobili zaupanje vase. V tem polletju so naredili 2.080 ton furfurala in tanina in

ustvarili za okrog 145 milijonov dinarjev skupnega prihodka.

V prvih šestih mesecih letos so izvozili v Italijo in Alžirijo 835 ton furfurala in tanina in tako iztržili poldrug milijon dolarjev. Raziskujejo še možnosti za izvoz na belgijsko tržišče.

Zavoljo remonta na energetskih kotlih bo v septembru v tovarni za tri tedne zastala proizvodnja. Ko bodo odpravili večino pomanjkljivosti neuspele rekonstrukcije izpred let, bodo zastoji pri proizvodnji manjši, saj terja procesna kemija dobro tekoče vzdrževanje naprav in opreme. Če zastane le en člen proizvodnje, se lahko ustavi cela tovarna. Tega si ne želijo ne delavci Jugotanina ne odgovorni v Belinki, katere tozd bi naj postala sevniška tovarna 1. januarja 1984.

P. PERC

DOVOLJ ZA OZIMNICO — Zeksovi bodo pridelali na svoji njivi na Brezovem dovolj krompirja za ozimnico, saj ga bo približno za 60 zabojčkov. Seveda bodo tako prišli do krompirja tudi najbližji sorodniki, nekaj pa ga bo še ostalo za prodjo kakšnemu obratu družbene prehrane, verjetno Inpletovemu. (Foto: P. Perc)

Skoraj pol izdelkov izvozijo

Konfekcija Lisca Sevnica bo še povečala izvoz v dežele zahodne Evrope

SEVNICA — Konfekcija „Lisca“ je še vedno največja jugoslovanska tovarna intimnega ženskega perila in med največjimi tovrstnimi evropskimi prizvajalci. Na delovni dan izdelajo kar 45.000 kosov izdelkov, predvsem nedrčkov in steznikov.

Predpisi so zanje taki, da so zavoljo večje socialne varnosti in zanesljivega dela predelavni posli dobili prednost pred klasičnim izvozom. Trenutno imajo za dobro četrtino „lohn“ poslov, kot pravijo predelavnim poslom za tujega partnerja. Ta odstotek močno niha zaradi že omenjenega. Pri sedanjih predelavnih delih pa je moč opaziti kakovostne razlike od poprejšnjih, saj grede z lastno kreacijo na tujce. Prek svojega zastopnika v ZRN in skladišča, ki je bilo odprto v Nemčiji te dni, pridobivajo mimo konkurence številne nove kupce. Z malo-

serijsko proizvodnjo bodo lahko dostili tudi butikom.

Izvoz naj bi še bolj povečali, zlasti v Francijo, Belgijo, Skandinavijo, Anglijo, saj zaenkrat sodelovanje z deželami v razvoju še ni dalo pričakovanih rezultatov. Slabe izkušnje imajo zlasti z Libijo in Irakom, od koder niso dobili plačila za svoje blago, ker je šlo za tako imenovane državne aranžmaje, ko sta ti državi poravnali dolg z izvozom nafte Jugoslaviji. Delež mečane podjetja Yuken v Keniji, kjer sta nastopala še Jutranjka in Labod, je Lisca prodala.

„Ne želimo, da za nazaj saniramo izvoz, kot se pri nas dogaja, ampak pričakujemo od družbe, da bo jasno povedala, kaj naj vkalkuliramo v naše cene, da bomo še bolj prodorni v izvozu. Resolucije, ki jih sprejemamo oktobra, novembra, so že precej poznane za nas,“pravi glavni direktor Konfekcije Lisca Valentin Dvojmoč.

Ena od strateških usmeritev Lisce ostaja torej izvoz (letos so izvozili 46 odst. celotne proizvodnje) in zmanjšanje uvozne substance na 20 do 25 odst. Pletilnica Inplet, skupna nalozba, Jutranjke, Kometa in Lisce, je eden pomembnejših korakov v tej usmeritvi.

P. PERC

Orala je ledino viniškega zdravstva

Reportažni zapis o življenju in delu Marice Hudelja, medicinske in patronažne sestre na Vinici

Čeprav na viniškem koncu ni niše, v katero ne bi še nikoli stopila, in ni človeka, ki je ne bi poznal in vedel povedati o njej mnogo pohvalnega, pa so bile besede Marice Hudelja, medicinske in patronažne sestre v zdravstvenem domu na Vinici o njenem delu, ki sega v pionirska leta viniškega zdravstva, skromne. Skromne, kakor je skromna Marica, ki že 38. leto z vso zavzetostjo, človeško toplino, z razumevanjem do tamkajšnjih prebivalcev opravlja to humano delo.

Marico Hudelja so kmalu potem, ko je končala šolo za medicinske sestre v Ljubljani, tako kot večino njenih sošolk z dekretom poslali na službovanje izven Ljubljane. Pomoči so bili takrat, le nekaj mesecev po drugi svetovni vojni, potrebni povsod, toda Marica je hotela tja, kamor ni želela nobena izmed vrstnic. Tako se je, obljubili so ji, da le začasno, zaposlila v ambulanti na Drenovcu pri Vinici, a je postala Belokranjica, saj so jo domačini vzeli za svojo, a tudi njej so Belokranjci pritrstili k srcu. V začetku so se zaradi različnih narečij sicer težko sporazumevali, toda Hudeljeva se je kmalu prilagodila večini in danes pove prav po belokranjsko: „Ti ljudje so jako dobri in nikoli jih ne bi zapustila.“

Marica Hudelja

Četudi so za njo že skoraj štiri desetletja neutrudnega dela, pa se še vedno najraje spominja prav začetnih korakov svojega službovanja in viniškega zdravstva. Na Vinico je prišla 1. oktobra 1945, po dveh dneh potovanja. S seboj je poleg osebne prtljage vlekla tudi poln kovček knjig, saj se je nameravala vrniti v Ljubljano in študirati naprej, do takrat pa črpati znanje vsaj iz literature, za katero je vedela, da je na Vinici zagotoveno. Na Vinici pa jo je pričakalo mnogo presenečenj. Kot Ljubljankanka niti pomislila ni, da še kje obstajajo kraji, ki nimajo električnega toka in vendar ga je Vinica dobila šele po dobrih treh letih od njenega prihoda. Še bolj pa je bila presenečena nad ambulanto v skromni sobici z mizo, dvema stoloma, omaro, krušno pečjo ter navadno klopio, na kateri so imeli preiskave. Nekaj masti in tablet je bilo od zdravniških pripomočkov vse, s čimer je zdravnik lahko pomagal bolnikom. Pred njo je trikrat na teden hodil na Drenovec dr. Tone Ravnikar, ki je bil ob njenem prihodu že minister v Ljubljani, pomagala pa mu je partizanska bolničarka Heda. Marica je ostala sama, zdravniki iz Črnomlja pa so prihajali sprva enkrat, pozneje dvakrat tedensko. Toda prihajali so le popoldne po 15. uri, saj so morali najprej opraviti delo v Črnomlju.

A takrat niso poznali nadur; delali so z zagnanostjo dokler ni bilo delo opravljeno in ni odšel iz ambulante zadnji bolnik, včasih celo do desetih zvečer.

Pa vendar Marica ni bila popolnoma sama, saj je bila redno nastavljena tudi babica, a ko je bila dvakrat po nekaj mesecev odsotna, je prevzela tudi babiško delo. Takrat so ženske rojevale doma. Porodov je bilo na viniškem področju okrog 30 na mesec, danes pa prideva v vsem letu na svet 50 otrok. Razumljivo, da je bila tudi umrljivost otrok velika, saj je primanjkovalo hrane, a še tista, ki je bila na voljo, je bila enolična. Zato sta z babico organizirali potujočo posvetovalnico. Šest let sta s kolesi potovali na Preloko, Sinji vrh in Staro lipo. Danes bi takšni popotniki brez dvoma vzbujali veliko pozornosti mimoidočih, zlasti babica, ki je poleg tega, da je morala potiskati težko kolo, v nahrbtniku nosila še tehniko za tehtanje otročičev, ki ji je na hrbtu pustila mnogo ran. Toda takrat so bili drugačni časi in imeti kolo je pomenilo več kot danes mercede. V posvetovalnici sta pregledovali otroke, Marica pa je pripravila tudi predavanja. Predvsem o prehrani in vzgoji otrok ter o načrtovanju družine je predavala po vsej Beli krajini.

Pot ju je zanesla tudi na Hrvaško, saj Kolpa za tamkajšnje prebivalce nikoli ni in tudi danes ne predstavlja meje. Po šestih letih sta s potujočo posvetovalnico prenehali, kajti prevozi so bili že toliko urejeni, da so žene lahko prihajale na Vinico, upadla pa je tudi umrljivost otrok.

Takrat, ko je začela delati Marica, je morala v glavnem obiskovati bolnike na domu, manj pa so prihajali sami v zdravstveni dom. Tako so se med njo in domačini še hitreje spletle trdne vezi, ki jih niso mogli raztrgati niti trije dekreti iz Ljubljane, ti pa so ji dovoljevali, da se sme vrniti v rojstni kraj. Domačini so jo pregovorili, naj ostane med njimi in ker se je tako močno navezala na Belokranjce in kraje ob Kolpi, ni odšla. Tako je tudi misel, da se bo še naprej izobraževala ter s tem še bolj koristila ljudem, splavala po vodi. Kljub temu izobraževanja ni pustila povsem ob strani, saj je veliko študirala sama. Pomagati, pomagati in še enkrat pomagati, to je bilo vedno njeno življenjsko vodilo, ki ga je lahko uresničevala le z vedno novim znanjem.

Danes dela v novem, sodobno opremljenem zdravstvenem domu, a se ji misli vedno vračajo le v čase pred desetletji, ko je s skromnimi sredstvi orala ledino v zdravstvu tega dela Bele krajine. Ko se je ambulanta po šestih mesecih njenega službovanja preselila na Vinico, so s pomočjo krajanov najprej popravili stavbo, ki ni imela niti strehe. Potem se je selila še trikrat, a danes spoznava, da je za bolnika pomembnejše, kakšen odnos imajo do njega v ustanovi, kjer išče pomoč, kot pa, kako so urejeni prostori. Prav zato, ker so zanjo vedno najpomembnejši ljudje in dobri medčloveški odnosi, so še toliko raje spominja začetkov, ko so delali mnogokrat prostovoljno, z večjim elanom in požrtvovalnostjo, a nikoli niso spraševali za plačilo.

M. BEZEK

PO DOLGOTRAJNIH PRÍZADEVANJIH — Zdravstveni dom danes

Spet plodni slikarski dnevi

V Novem mestu je deset dni potekala izobraževalna slikarska kolonija za slikarje začetnike — Že tretjič v Hotelu Kandija — „Lepo je bilo delati z udeleženci,“ je povedal mentor, akademski slikar Lojze Zavolovšek — Tudi prihodnje leto?

NOVO MESTO — Dolenjska je bila in ostaja neizčrpen vir slikarskih motivov in navdihov. To nenehno poudarjajo vsi, ki jo obiskujejo s slikarskimi stojali pod pazduho. „Pravi greh je, če nimaš s seboj vsaj skicirke“, je izjavil eden od udeležencev kolonij, ki se vrstijo v dolini Krke.

Ni težko razumeti odločitve Zdrženja likovnih skupin Slovenije, da mora biti kar največ izobraževalnih kolonij v Novem mestu, saj so organizatorji in udeleženci doslej in vedno imeli tu poleg vsega tudi odlične možnosti za delo. Oba novomeška hotela, Metropol in Kandija, sta se nekako „abonirala“ na te kolonije. Medtem ko je Metropol že dvakrat zaporedoma gostil nadaljevalno kolonijo oz. kolonijo „višje“ stopnje, so se v Kandiji zvrstile že tri kolonije za likovne začetnike. Seveda sta obe koloniji republiški in pod mentorskim vodstvom strokovnjakov.

Letošnja začetna izobraževalna kolonija, ki je deset avgustovskih dni potekala v Hotelu Kandija, se je končala minulo soboto z razstavo izbranih del na Trški gori — na prostem med trtami pri Krkinem hramu. Umetnostni zgodovinar in kritik dr. Cene Avguštin, dolgoletni strokovni sodelavec republiške ZKO in Zdrženja likovnih skupin Slovenije (slednje so ustanovili tudi po njegovi zaslugi), je razstavljenega dela ugodno ocenil. Menil je, da je razstava nenavadno ubrana, da odlično dokazuje napredek avtorjev, še zlasti pa potrjuje dejstvo, da je bil čas, odmerjen za kolonijo in izobraževanje, maksimalno izbrablen. Dodal je, da se tako dobrim rezultatom niti ni čuditi, saj so udeleženci kolonije ustvarjali pod vodstvom izkušenega mentorja, pedagoga in akademskega slikarja Lojzeta Zavolovška.

„Po mojem se je kolonija tako posrečila predvsem zato, ker so bili že udeleženci — iz raznih krajev Slovenije — zelo posrečeno izbrani,“ je povedal mentor Lojze Zavolovšek. „Vsi so dojeli namen, razumeli kriterije in potemtakem lahko sledili razlagi v teoretičnem delu. V praktičnem delu so vadili najrazličnejše tehnike, še posebej akvarel. Poleg tega so se naučili razlikovati med dobrimi in slabimi slikarskimi izdelki.“

Po Zavolovškovem mnenju gre v taki koloniji laže tistim, ki imajo že kakršnokoli slikarsko predznanje. Sam odličen akvarelist je Lojze Zavolovšek udeležencem vseh tovrstnih slikarskih kolonij, kjer je bil mentor, pa tudi letošnje, priporočal, naj gojijo akvarel. Zakaj, ko pa je vendarle znano, da je ta tehnika ena najtežjih, predvsem pa strašno trd oreh za začetnike? Takole je odgovoril:

Lojze Zavolovšek: „Lepo je delati s slikarji, kakršnim sem bil letos mentor v Novem mestu.“

„Akvarel ima značaj vode. Že stari mojstri so dognali, da je moč v tej tehniki najlepše naslikati motive z vodo, nekakšne akvarije. Pri slikanju vode z vodo se barve same mešajo in akvarelisti vam bodo zatrdili, da je to najlepši trenutek, hip, ko nastajajo barvne maroge. In ustvarjalčeva naloga je le, da te maroge spravi v oblike. Akvarel je hkrati ena najcenejših slikarskih tehnik. Papir in barve lahko vzameš na morje, v planine ali na izlet. Razgrneš papir in že lahko začneš slikati. To je čisto nekaj drugega kot slikati z oljem, saj običajno zmanjkuje časa za obvezne barvne študije, ki so potrebne za barvno slikarstvo. Akvarel je torej najbolj pravišen za slikarje, ki nimajo časa za idejno in kompozicijsko težje stvaritve. To so v bistvu nekakšne skice za kasnejšo obdelavo in prenos na platno v drugih slikarskih tehnikah. Slikarjem, ki se s slikarstvom ukvarjajo nepoklicno, v prostem času — po službi in drugih opravilih, akvarel še posebej priporočam.“

Kolonije kajpak ne rojevajo umetnikov. Tudi za izobraževalne velja to. Pomagajo le, da tisti, v katerih bije slikarska žilica, prej obvladajo slikarsko pisavo, da se, kot pravimo, znajo izraziti. Nepravilno do njih pa je, da se jih umetnostni zgodovinarji in kritiki tako izogibljajo ali govorijo in pišejo o njih podcenjevalno. Poštene, še posebej pa vsakemu razumljive besede izpod kritičnih besed so redke, do zdaj še preveč izjema. Lojzeta Zavolovška najbolj

neprijetno pogrejejo tako imenovane reklamne, naročene kritike. K pretiravanju pomagajo tudi spretni organizatorji in trgovci. Na ta način je šel, kot meni Lojze Zavolovšek, v propad že neprekateri talent, tudi nekaj nešolanih slikarjev je bilo med njimi. „Prave kritike za prizadevne

SLIKARSKO PRIZNANJE ZA POMOČ PRI KOLONIJI — Dosedanji direktor Hotela Kandija Marjan Slak je pomagal pri izvedbi treh republiških izobraževalnih slikarskih kolonij. Ob koncu letošnje mu je Toni Vovko (prvi z desne) v imenu Zdrženja likovnih skupin Slovenije podelil posebno priznanje — akvarel akademskega slikarja Lojzeta Zavolovška. (Foto: I. ZORAN)

„Nova podoba“ na Pogačarjev način

Akademski slikar Vojko Pogačar, brežiški rojak, bo jutri razstavljal v Krškem

KRŠKO — 33-letni Vojko Pogačar, akademski slikar iz Brezic, je s svojimi deli prvič stopil v javnost pred desetimi leti, ko je sodeloval na skupinskih razstavah v Ivanjci. Kot soavtor skupinskih razstav se je potem pojavil še večkrat. Bil je član Grupe 8, ki se je v sezoni 1978/79 uspešno predstavila v šestih krajih, med drugim v Delavskem domu Edvarda Kardelja v Krškem in Dolenjski galeriji v Novem mestu. Leta 1981 se je udeležil prve belokranjske slikarske kolonije v Metliki, letos pa so bila njegova dela na ogled tudi v Galeriji DSLU v Ljubljani, kjer so se predstavili novi člani društva slovenskih likovnih umetnikov.

Jutri ob 19. uri bodo odprli razstavo Pogačarjevih stvaritev v Galeriji Krško. Pričujoča razstava, četrta samostojna, „predstavlja Pogačarja v novi luči, v času, ko se vključuje v najnovejše likovne tokove in ko se odločneje vključuje tudi v razstavno dejavnost,“ je v zloženko napisala Marjeta Ciglenički. Ni namreč težko razbrati, da išče Pogačar v smeri, ki je privedla do tako imenovane „nove podobe“ v slovenskem slikarstvu. „Uporaba manj vrednih in propadu usojenih materialov, iskanje nelepega, prav odurnega, brskanje za nenavadnimi vsebinami, ki se ne odrekajo niti najbolj uretičnim vzgibom, vse to so značilnosti, ki jih srečujemo tudi v Pogačarjevih zadnjih delih,“ pravi Marjeta Ciglenički.

Iz zadnjega obdobja Pogačarjevega ustvarjanja izstopa skupina portretov. Značilno zanje je, da „predstavlja“ upodobitev predvsem zapis trenutnega vtisa, likovna ploskev pa

je vsa preprežena z mrežo drobnih znakov, pik in črtic, kar sicer ni tuje „novi podobi“.

● Pogačarjeva razstava v Galeriji Krško bo na ogled do 16. septembra. Jeseni jo bodo prepeljali v Ptuj, kjer bo v Paviljonu Dušana Kvedra odprta od 20. oktobra do 2. novembra.

I. Z.

NOVO MESTO — Danes, 1. septembra, ob 11. uri bodo v Dolenjskem muzeju — v prostori nekdanje križarije — odprli arheološko zbirko, ki bo prvotno celovito prikazala izredno bogat arheološki fond, hranjen v tem mestu. V širšem obsegu bodo predstavljeni sadovi polstoletnega zbiranja starin in predmeti načrtnega izkopavanja na Dolenjskem. Zbirko je pripravil in uredil kustos Tone Knez, ki je napisal tudi vodnik po tej stalni arheološki razstavi in dodal izčrpne podatke o arheoloških razstavah v Novem mestu.

Stabilizacijski piš tudi v šolah

Stabilizacijske ukrepe v šolstvu narekuje primanjkljaj kakih 400 milijonov dinarjev za usmerjeno izobraževanje — Do danes je tekla javna razprava o osnutku stabilizacijskega programa — Precejšnje negotovanje, čeprav so ukrepi neizogibni

NOVO MESTO — Danes so se po vsej Sloveniji spet oglašili tisti zvonci, ki naznanjajo začetek novega šolskega leta. Ze učence in učitelje stotin osnovnih in srednjih šol je počitnic dokončno konec. Življenje in delo v učilnicah bosta spet stekla po že znanih kolehsicah in ustaljenem redu.

Poleg drobnih in večjih skrbi, ki pridejo vsako jesen, je glavna vselej ta, kako zvoziti do naslednjega poletja. Tej se je letos pridružila še ena, ki pa tišči k tlom predvsem same šole: kako ravnati ob zoženih materialnih možnostih. Ta skrb izvira iz osnutka stabilizacijskega programa, ki pravi, da bo nujno uskladiti obseg in vsebino vseh šolskih programov z zoženimi materialnimi možnostmi. Osnutek je sprejela skupščina republiške izobraževalne skupnosti že

19. junija, v javni razpravi pa je bil do danes.

Stabilizacijski veter, ki je močneje zapihal na področju izobraževanja že med počitnicami, ni naletel na navdušeno odobravanje, pa čeprav naj bi bili ukrepi kratkoročni. Tu je namreč neizprosna zahteva, da je treba „prihraniti“ kakih 400 milijonov dinarjev. Z drugimi besedami: s stabilizacijskim ravnanjem naj bi nadomestili primanjkljaj v tej višini za usmerjeno izobraževanje.

Predlaganih je več možnih ukrepov. Med drugim naj bi ukiniteli regresirane prevoze učencev in študentov, regresirali le izdajo učbenikov z nizko nakladdo, povečali tedenske obveznosti učiteljev in ravnateljev in podobno. V javni razpravi, ki je potekala tudi v dolenjski regiji (predvsem za učitelje), so poudarili, da se ukreptom nikakor ne bo moč ogniti, da pa je treba imeti pri njihovem oblikovanju pretanjen posluš. Z nobeno rečjo se ne bi smeli prenatlagati, saj bodo imeli ukrepi, misljeni za krajši čas, dolgoročne posledice.

I. Z.

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal: Jože Simčič

PO SVETU OKOLI

SLAVA — Slavo vam lahko prinese tudi povsem navadna žvečka. Svetovna prvakinja v napihovanju balona iz žvečilnega gumija je Susan Montgomery Williams, na pol Indijanka in na pol Meksikanka, sicer pa po državljanstvu Američanka. Njen rekord, ki velja že štiri leta, je balon s 65 centimetri premera. Tak dosežek ni kar tako, Suzana prireja (za denarce seveda) seminarje o pravilnem napihovanju, predvsem pa dela reklamo za žvečke.

VOJNA REŽISERJEV — Tretje nadaljevanje Vojne zvezd Georgesa Lucasa (19 let) je „vlomil“ v šolski računalnik. Med najbolj strogo čuvane podatke, ki so bili na voljo le ozkemu krogu učiteljev, je natrosil pikantne izraze. Razjarjeni šolniki so sicer priznali, da je fant kar se da bister, vendar ga genialnost ni rešila pred izgonom iz šole. Vzrok: hoteni vandalizem.

SONČNO KOLO — Konjiček angleškega upokojenca Alana Freemana je ustvarjanje vozil, ki jih poganja sončna energija. Doslej je izdelal sončni avto, jadnico, katere pomožni motor „vrti“ sonce, trenutno pa se vozi s solarnim kolesom. Fotočelice, ki polnijo akumulator, se ob lepem dnevu polnijo kar 4 ure. Ta čas uporabi domiselni upokojenec za krajši počitek, ob dežju pa mu ne preostane drugega, kot da kolo požene s pedali.

Krompirišče, ki je že zgodovina

Preselitev genetsko spremenjenih bakterij v naravo primerjajo s prvo eksplozijo atomske bombe — Paradižnik in tobak, kakršnih še ni bilo — Evolucijo merijo v urah in minutah

Te dni je tiho, vendar zanesljivo v Kaliforniji stopila v zgodovino majhna leha zemlje, zasajene s krompirjem. O dogodku se ni pisalo na naslovnih straneh časnikov, čeprav je to krompirišče za človeštvo veliko pomembnejše od tekočih sporov in spopadov na tej naši ljubi zemlji. V ne tako daljni prihodnosti bo namreč za leto 1983 zapisana tudi naslednja pripomba: „V svobodno okolje so bili iz sterilnosti laboratorija spušteni prvi genetsko spremenjeni organizmi. Začelo se je novo obdobje v evoluciji življenja na Zemlji in v razmerju človeka do zemeljske biološke dediščine.“ In to bo najbrž vse, kar bo za letošnje leto pisalo čez stoletje ali dve.

Pesimisti seveda govore o novi Pandorini skrinjici, ki so jo odprli molekularni biologi. Osvobodjeni vetrovi zla, tegob in boleznih da se bodo razpihali po vsem svetu. Posegli smo v biološko intimnost našega sveta, ne da bi ob tem vedeli, kako bomo kontrolirali morebitne neželene posledice. Kot pribito namreč drži, da je kalifornijsko krompirišče v molekularni biologiji tisto, kar je bila v fiziki pred 38 leti prva eksplozija atomske bombe.

Kaj se je torej zgodilo v Kaliforniji? Nacionalni inštitut za zdravje je dovolil znanstveniku Stevenu Lindowu, da spusti v naravo v laboratoriju predrugačene in popolnoma neškodljive bakterije. Bakterijam so prej spremenili genetsko osebno izkaznico, poslej ne

bodo več škodovala rastlinam. Lindow je že dolgo tega ugotovil, da zmrzovanje rastlin (posebno med cvetjem) pospešuje nekateri mikroorganizmi, ki se nahajajo na rastlinah. Mikroorganizmi sami po sebi niso škodljivi, dejstvo je le, da postanejo ob nižjih temperaturah jedra, okoli katerih kristalizira led. Kristalčki ledu potem trgajo tkivo bilk in jih včasih tudi uničijo.

Ocenjujejo, da je zaradi tega vsako leto v ZDA na posevkih za okoli milijardo dolarjev škode. Če rastlino osvobodimo bakterij, ki jih obdajajo z ledom, bodo preživele tudi za 5 do 6 stopinj nižjo temperaturo. Za toliko se namreč spusti točka zmrzovanja. Teh nekaj stopinj pa je lahko odločujočih za preživetje posevkov ob hladnih spomladanskih nočeh. Seveda je posevke v naravnem okolju nemogoče osvoboditi ledonosnih mikroorganizmov, ki so navzoči povsod, v zraku, vodi in zemlji. Pokazalo pa se je, da je mogoče te organizme tako genetično „frizirati“, da se ne grede več hladilnice na listih in cvetovih.

S posebnimi biokemijskimi tehnikami so znanstveniki rekombinirali določene dezoksiribonukleinske molekularne verige, izrezali so jim nekatere člene in „prišli“ druge. Tako rojene nove bakterije niso več

imale lastnosti postajati jedra ledenih kristalčkov, sicer pa so ohranile vse matične značilnosti. V laboratoriju je Steven Lindow vzgojil fižol, ki je, obdan z novimi mikroorganizmi, prenesel precej večje zmrzali, nato pa so se odločili zadevo preizkusiti tudi v naravi. In tako je nastalo slavno kalifornijsko krompirišče.

Gre za nedvomno hraber, morda pa tudi neodgovoren korak. Ni namreč povsem jasno, kaj lahko iz tega nastane. Kaj se bo zgodilo, če bo novi soj bakterij prevladal nad, prejšnjimi „ledenimi“ sestrami? Omenjene bakterije veter dvigne v zgornje sloje atmosfere, kjer imajo kot jedra kristalizacije določeno vlogo pri ustvarjanju globalnih klimatskih razmer. Kaj se bo zgodilo, če bo dosežani faktor naravne regulacije klime izostal? Nihče ne ve odgovora.

Zanesljivo pa vemo, da mikrobiologija in molekularna biologija doživljata nesluten razvoj. Ocenjujejo, da se bo v kratkem samo v ZDA na tržišču pojavilo za 4 milijarde dolarjev proizvodov bioinženiringa. Biotehnoške družbe rastejo po vsem svetu kot gobe po dežju.

Lindowovo krompirišče pa bo le kratek čas edini odprti poligon, kjer se dokazujejo novi geni, ustvarjeni s človeškim genijem. Dovoljenje za poskuse v naravi so namreč dobili tudi drugi znanstveniki. Pri njih ne gre za mikroorganizme, ampak za genetično spremenjene rastline. Ne enem od poskusnih polj bodo testirali paradižnik in tobak, kakršnih na svetu še ni bilo. Semenske celice teh rastlin so transformirali s pomočjo DNK molekul iz bakterij in gljiv kvasovk. Za kar narava potrebuje milijone let, to naredi genetiki tako rekoč čez noč. In to je komaj začetak, čeprav so genetiki z rekombinacijo DNK že naredili, recimo, insulin in hormon rasti. Do spreminjanja človekovega genetičnega materiala je (na srečo?) še daleč.

In Lindow je rekel: Bodi bakterija! In bila je bakt-ija.

Telefonska zveza v delčku sekunde

Nova naprava lahko natančno določi tudi, od kod klic

Na univerzi Princeton je profesor fizike Gerard O'Neill, ki je ob enem predsednik družbe Geostar, naprosil zvezno komisijo za komunikacije, če lahko namestijo sistem, ki bi uporabniku omogočil v delčku sekunde stopiti v zvezo recimo s policijo. Signal, ki ga oddaja majhna naprava, sprejemajo na višini 35.600 km trije geostacionarni sateliti, ki sporočilo preko rednega telefonskega omrežja predajo naslovniku, v našem primeru policiji. Celotna operacija traja drobec sekunde. Ker signali s treh satelitov ne pridejo istočasno, lahko na temelju časovnega razmika osrednji računalnik določi natančno mesto oddaje signala. Če bi na primer s to napravo klicali pomoč izgubljeni v puščavi, bi reševalci do 100 metrov natančno vedeli, kam se morajo napotiti.

Podoben sistem razvija tudi družba Mobilsat, le da so njene naprave nekoliko večje (s tem tudi cenejše); vendar jih je še vedno mogoče namestiti v avto ali letalo. Antena Mobilsatove naprave ni večja od čajnika, stala bi okoli 2000 dolarjev, sam oddajnik pa manj kot 200. Seveda nova sistema zvez služita tudi za povsem običajne telefonske pogovore, določanje lokacije klicatelja je prej izjema kot pravilo.

Da bi zadeva prešla fazo poskusov, bi potrebovali več sto milijonov dolarjev. To je velik denar, še večja ovira za uveljavljanje nedvomno tehnično naprednega sistema zvez pa so poštno korporacije, ki za dober denar posredujejo zvezo na klasične načine in ki namigujejo, da dragocenih radijskih frekvenc ne gre razmetavati zaradi nekaj klicev iz puščave ali goščave na leto.

SPOSOJENÓ TRNJE
Če že menjamo himno, naj bo nova himna himna delu. (Iz Ježa)
Sodeč po velikosti nekaterih funkcionalnih stanovanj, ne bi mogli reči, da se funkcionalni zapirajo v ozke okvira. (Iz Ježa)

Lepotni pomen zadnjice

Ne gre za žensko, ampak za moško zadnje obličje — Američankam je najbolj všeč moški s kravato — Nesmrtni Kennedy

Visok moški črnih las in modrih oči, širokega nasmeha in atletske postave, vedno v obleki in s kravato. Opisali smo moškega, o kakršnem sanjajo in kakršnega iščejo današnje Američanke. Nedavna obširna anketa, s katero je nekaj tisoč prebivalc ZDA risalo portret idealnega moškega kljub vse večji neodvisnosti in enakopravnosti ženske priča, da se seksualniokus žensk v zadnjih desetih letih ni kaj dosti spremenil.

Rezultati raziskovanja govore, da so svetlolasci glede na čmolasece prikrajšani. Kratki in kodrasti lasje so bolj privlačni kot dolgi in ravni. Po ženskem mnenju plešči v tekmi za seksualni ideal nimajo kaj iskati. Najbolj privlačne so modre oči, takoj za njimi so se uvrstile rjave. Presenetil je podatek, da moški z zelenimi očmi pri zapeljevanju ameriških lepotic nimajo večjih možnosti.

Na posebno vprašanje, v kateri del moškega se najprej zažrejo, je večina anketiranih odgovorila, da v obraz. To je klasičen odgovor, iznenadil pa je podatek, da pripisujejo Američanke velik lepotni pomen tudi moški zadnji plati. Pogodu jim je tudi nekoliko bolj razvit prsni koš, prava poslatica so kocinaste prsi.

Velikanska večina žensk si želi partnerja atletske postave, vendar s pripombo, da morajo biti roke čiste in negovane. Kar se obleke tiče, imajo prepričljivo prednost ljubitelji klasičnih oblek in kravate.

Mladostna in nekoliko neurejena garderoba ni več v igri. Kot presenečenje navajajo podatek, da je samo 3 odst. Američank izjavilo, da jim je najbolj všeč moški v uniformi. Še na slabšem so Teksačani, ki se ne morejo ločiti od širokokrajnega klobuka in škornjev. Kaže, da je čas mestnih kavbojev za vedno minil.

Med mlajšimi hollywoodskimi igralci so Američanke našle največ lastnosti moškega iz sanj pri Richardu Gereu, Tomu Sellecku in Christopherju Reaveu, starejšim generacijam pa se utrip nekoliko poveča ob imenih Paul Newman in Clint Eastwood.

Vsa ta imena pa bi v boju za naklonjenost povprečne Američanke premagal pokojni predsednik John Kennedy, za katerega trdijo, da je ženska srca vsaj teoretično trl z redkim in smrtonosnim koktajlom oblasti in telesne privlačnosti.

ZIVIM IN SE VESELIM! PRI NAS NA SREČO STRELJAJO SAMO KOZLE.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Drzna igra z milijoni!

Kdo je lastnik krškega mostu? — 1600 kil hmelja na hektar — Novomeščanom bronasta medalja — Ogoljufana

PRI NAČELNIKU ODDELKA ZA gospodarstvo je shranjeno veliko dopisov, načrtov, ki zadevajo krški most. Toda dolgoletni problem lastništva tega nad sto let starega in že zdavnaj dotrajanega mostu še do danes ni rešen. Omejitve prometna mostu povzročajo mesečno 18 milijonov škode ali letno nad 215 milijonov. To je resnično drzna igra z milijoni! Vprašanje mostu se iz leta v leto odlaga brez pravega čuta odgovornosti za družbena sredstva, ki se nekoristno trošijo.

ZDRAVILIŠČU ČATEŠKE TOPLICE je bilo letos odobreno investicijsko posojilo za graditev novega hotela, restavracije in odprtih kopalniških naprav. Takoj so pri Investicijskem biroju v Trbovljah naročili podrobne načrte. Biro se je dogovorjenih rokov držal in je že predložil načrt za športni bazen. Licitacija za prevzem gradnje je že razpisana, razpis licitacije ostalih gradbenih del pa pričakujemo v kratkem.

TUDI OBIRALCI HMELJA SO plačani po učinku! Letošnji pridelek kmetijske zadruge v Szentjanžu je rekorden: 1600 kilogramov na hektar, od tega zelo majhen odstotek drugorazrednega, ostalo pa je vse prvovrsten hmelj! Z obiranjem bodo v prihodnjih dneh končali. Sušilnica suši neprekinjeno dan in noč. Vsak dan oberejo po 130 košev „zelenega zlata“.

NA ZVEZNEM FESTIVALU GLEDALIŠKIH amaterjev so Novomeščani dobili za kvalitetno uprizoritev Muellerjeve drame Vsi moji sinovi bronasto medaljo za dosleden režijski koncept, inteligentno igro in za kultiviran govor.

21. AVGUSTA SEM BIL SLUŽBENOV Sevnici. Ko sem čakal na vlak, sem se na postaji srečal z znancem s Senovega. V bifeju na postaji sva naročila vsak po 2 dcl vina. Znanec je natakarcico še prej vprašal, če je vino dobro, pa je odgovorila, da je zelo dobro. V resnici pa je vino smrdelo, tako da ga nisva mogla piti. Bila sva ogoljufana.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 29. avgusta 1963)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Vsacega človeka veseli uspeh

Toliko večje veselje ima čebelar s svojimi čebelami — Kako delajo s Hrvati — Cvetočja jablana — Polžar na Vačah — Omeščanje možganov

(Bliža se čas), ko bode minula paša v ajdi, ko bode čebelar z zadovoljstvom mislil na spravljanje svojega pridelka in ko bode večje ali manje število panjev v prezimovanje odločil. Za umne čebelarje je to najveselejša, a za nadaljnjo čebelarjenje najvažnejša, vsako jesen se vračujoča doba. Ako vže vsacega človeka veseli uspeh svojega truda, toliko večje veselje ima čebelar s svojimi čebelami, saj mu dajo pridne živalice obilo sladkega, zdravje krepilnega medu in voska za svečavo, koji oboji pridelek od vseh kmetijskih pridelkov najlažje v denar spravi, zato je le obžalovati, da ta pridelek pada ter da ga i sicer ne umemo po svoji pravi vrednosti izkoristiti in ceniti.

(Človeka kar) skeli v prstih, če resno prevdarja to nesramno predrznost Ogrov. A kri mu mora zavreti, če pomisli, kako delajo s Hrvati. Ko je prejšnji ban odšel, zasvitalo je upanje, da bo odslej boljše. A ni. Tudi novi ban draži in sili ljudstvo k upor. Na kraljev rojstni

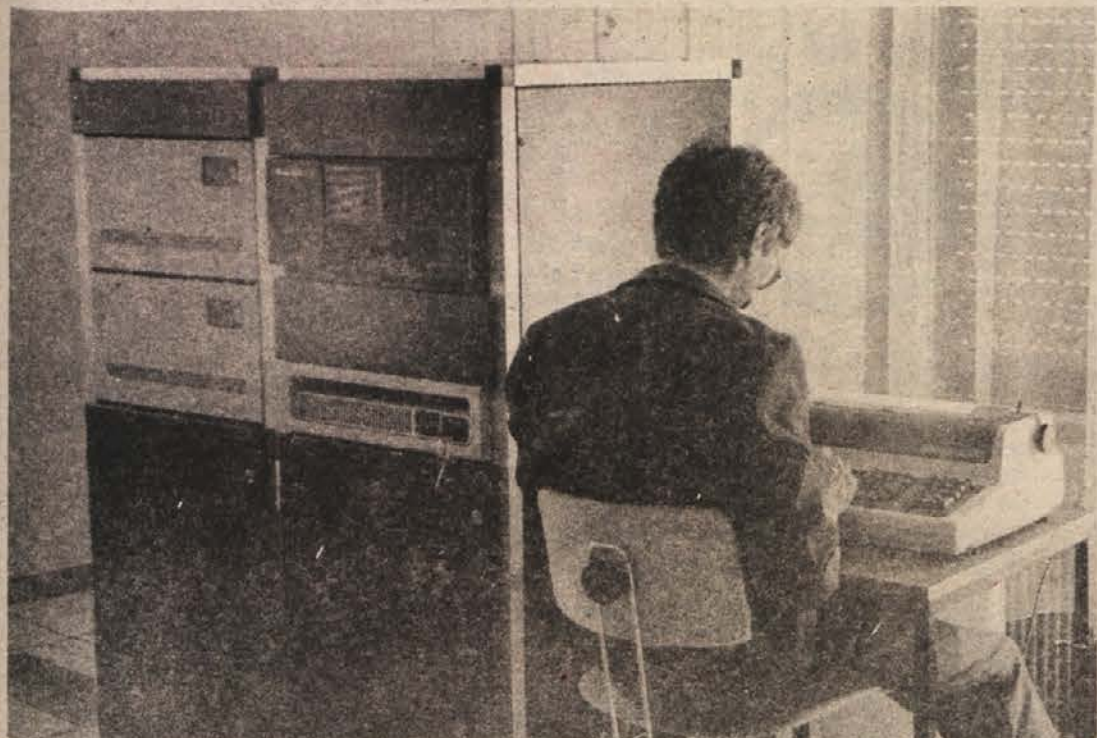
dan je vlada spet ukazala razobesiti poleg hrvaških zastav tudi mažarske, kar nikakor ne sme storiti po stari pogodbi. Ljudstvo je v Zaprešiču blizu Zagreba razjarjeno navalilo na postajno poslopje, koder je visela zastava, in zahtevalo, da se odstrani.

(Cvetočja jablana) polna sadežev bila je videti sredi meseca avgusta na vrtu g. Strajnerja v Kandiji. Pač redka prikazen!

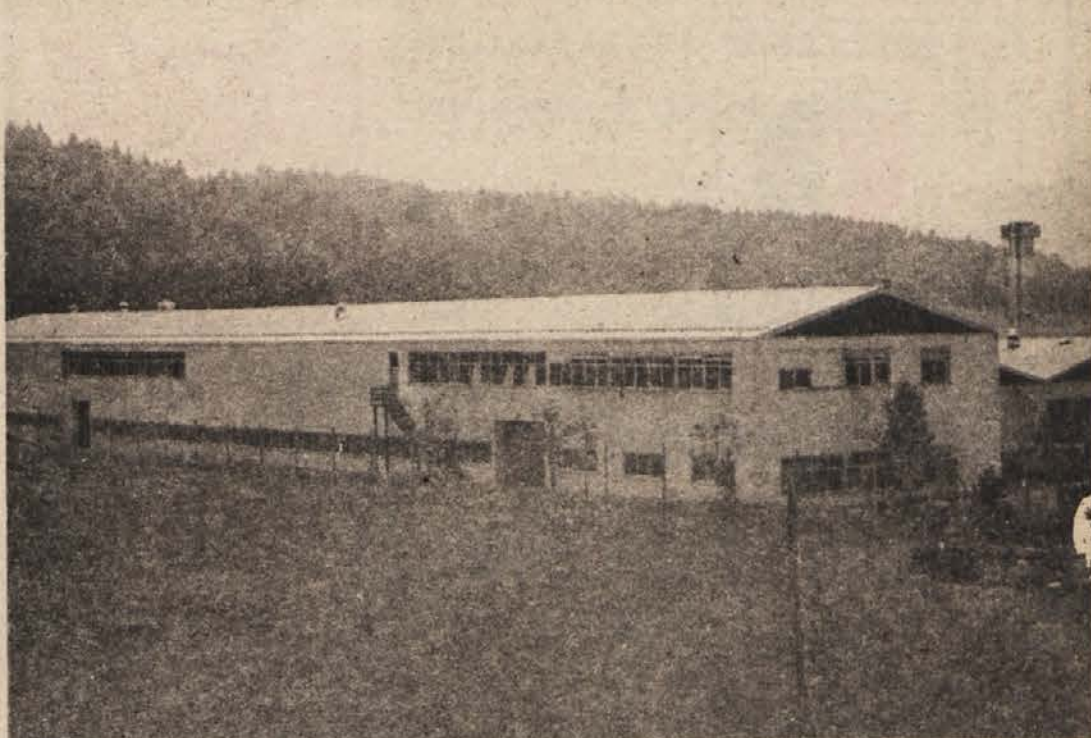
(Na Vačah) pogorelo je 14. avg. 38 hiš in 43 gospodarskih poslopij. Na Vačah že prej ni bilo bogve kakega blagostanja, požar je pa povzročil res skrajno revščino. Rešilo se je kaj malo. Zgoreli so vsi pridelki, vse oprava in nekaterim celo gotovina.

(Umrla so): 14. avgusta: Pollack Fani, samska posestnica, 61 let, omeščanje možganov, h. št. 43. 25. avgusta: Mihelini Ana, hči pisarniškega pomočnika, 1 mesec, življenjska slabost, h. št. 180.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. septembra 1903)

TRIMO TREBNJE — Po dolgem čakanju so le uspeli dobiti pričakovani računalnik kranjske Iskre. Njegove zmogljivosti pa bodo lahko nudile storitve tudi drugim delovnim organizacijam.

DONIT VELIKA LOKA — Dokončali so novo proizvodnjo dvorano, ki bo omogočala nadaljni razvoj tega uspešnega delovnega kolektiva.

V znamenju stabilizacije

V trebanjski občini se ne uspravajo z doseženimi rezultati — Želijo doseči še več

Letošnje praznovanje občinskega praznika je v znamenju stabilizacije. Ne samo pri nas, temveč v vsej Sloveniji je bila navada, da so se za praznik občine odpirali novi objekti. Tudi pri nas smo vrsto let v počastitev praznika odpirali nove objekte. Letos pa je bila naša dejavnost usmerjena predvsem v izrabo že obstoječih zmogljivosti. S tako usmeritvijo smo lahko zadovoljni.

Iz polletne bilance vidimo, da se je celotni prihodek povečal za 38,7 odst., porabljena sredstva pa so porasla za 38,1 odst. Tako se je dohodek povečal za 38,3, čisti dohodek pa za 36,9 odst. Sredstva za bruto

osebni dohodek so se povečala le za 20,5 odst. Povečali smo tudi plan izvoza in sicer za 23 odst. Razveseljiv je podatek, da je pokritje izvozno-uvozne bilance 164 odstotkov. Kljub temu, da smo dosegli tako rast

izvoza, moramo kritično priznati, da še ne dosegamo predvidevanj letošnje resolucije. Najuspešnejši izvozniki v naši občini so: Trimo (pokriva preko 50 odst. občinskega izvoza), Dana, Tesnila, Labod; Iskra Mokronog, Kolinska in IGK. Glede na vse to lahko ugotovimo, da naše združeno delo posluje uspešno, kljub temu da so se pogoji poslovanja močno zaostri. To se odraža predvsem

pri Novoles—TOZD IGK Račje selo in IMV—TOZD Mirna. V IGK so že izdelali in sprejeli ustrezen sanacijski program, tega pa niso storili v TOZD IMV Mirna. Kljub nekajkratnim obljubam za kolektiv še vedno nima ustreznega sanacijskega programa, s katerim bi se zagotovila večja socialna varnost delavcev.

Prednost moramo dati novim naložbam v tistih organizacijah združenega dela, ki bodo s povečanjem proizvodnje znatno prispevale k večjemu izvozu na konvertibilno tržišče.

Kmetijska proizvodnja se je v zadnjih letih precej povečala.

Ob tem pa ne smemo trditi, da smo izrabili vse možnosti. Z boljšimi dohodkovnimi odnosi med proizvajalci in porabniki bodo ustvarjeni še boljši materialni pogoji za večjo proizvodnjo.

Na področju malega gospodarstva in turizma smo v primerjavi z možnostmi še premalo naredili.

Na področju družbenih dejavnosti smo dosegli zadovoljive rezultate. Za različne naložbe je bil vložen velik del družbenih sredstev, le-ta omogočajo kvalitetnejše opravljanje storitev našim občanom.

Kar zadeva financiranje skupne porabe, smo letos prvič pre-

šli od besed k dejanjem. Zaustavili smo nenormalno rast bremenitev gospodarstva, v tretjem četrtletju pa smo celo znižali prispevne stopnje, ki so že prebijale postavljene meje.

Zavedati se moramo, da je prava pot stabilizacije samo tista, ki nas usmerja k porabi tistega, kar sami ustvarimo. Plačano naj bo delo, ne pa tudi nedelo. Vsi, tako v gospodarstvu kot v negospodarstvu, se moramo še bolj gospodarno obnašati.

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitam za občinski praznik.

IVAN GOLE

ELMA ČATEŽ — Temeljna organizacija na Čatežu praznuje letos 10-letnico uspešnega delovanja

HRAST ŠENTLOVRENC — Z razširitvijo delovnih prostorov bodo povečali proizvodno in uspešno poslovanje. Za svoja prizadevanja bodo ob praznovanju trebanjskega občinskega praznika prejeli plaketo občine.

tozd TEMENICA Trebnje

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

tozd Tovarna za predelavo krompirja

BEBI RIZ
- BEBI KAKAV
- BEBI ČOKOLEŠNIK
- BEBI NEVTRAL
- PIRE KROMPIR

KOOPERANTOM, OBČANOM, IN DRUGIM POSLOVNIM PRIJATELJEM
ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE TREBNJE

TOZD Industrija gradbene keramike.
Trebnje - Račje selo

TOZD Tovarna akrilnih proizvodov
Trebnje

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

MIRNA
na Dolenjskem

tovarna
rastlinskih
specialitet

DELAVCI DANE MIRNA ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE

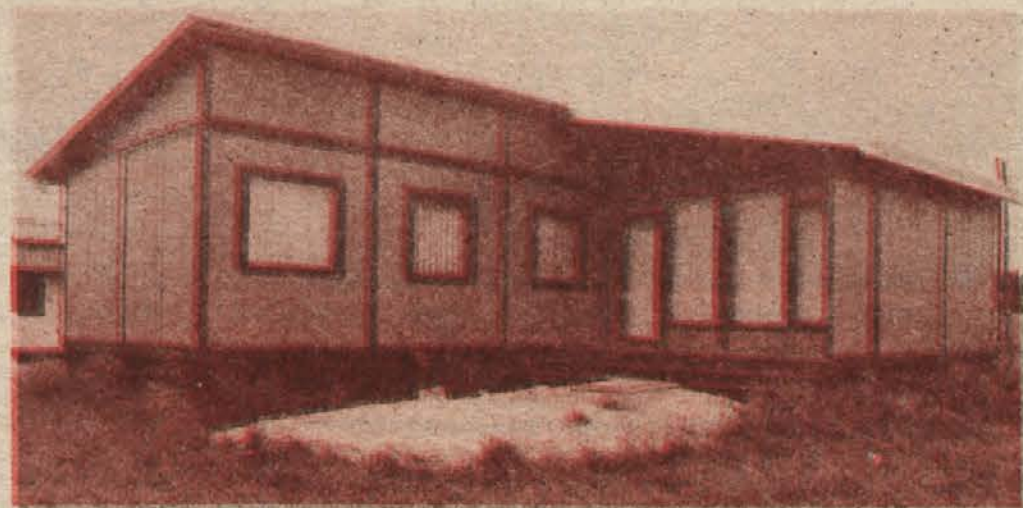

TOZD „TESNILA“
TREBNJE
VELIKA LOKA

Obstoječi proizvodni program TOZD TESNILA Velika loka zajema proizvodnjo tesnil za vso jugoslovansko motorno industrijo, obenem pa kooperirajo za skoraj vse evropske proizvajalce motorjev in avtomobilov, in to za osebne avtomobile ter tovorni in traktorski program. Razen tega pa imajo precej razvit asortima industrijskih tesnil – za radiatorsko industrijo, živilsko in druge.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

TREBANJSKA INDUSTRIJA MONTAŽNIH OBJEKTOV n. sol. o. 68210
Trebnje, Jugoslavija – telefon: N. C. (068) 44-560, 44-321, telex: 35735 yu
TRIMO

- projektira
- izdeluje in montira jeklene konstrukcije montažnih objektov po tipskih sistemih ali individualnih zahtevah
- izdeluje in montira lahke gradbene plošče za strešne kritine, fasadne konstrukcije, predelne stene, stropove in medetažne konstrukcije
- nudi celotni inženiring za montažne objekte

GRADI OBJEKTE DOMA IN V TUJINI

- objekte za kmetijstvo
- industrijsko-proizvodne hale
- skladišča
- garaže
- servisne in tehnične delavnice
- športne in rekreacijske objekte
- razstaviščne dvorane
- trgovske objekte
- upravne zgradbe
- bivalne prostore
- kontejnerje
- cisterne

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM TER POSLOVNIM PRIJATELJEM

AGROSTROJ LJUBLJANA, Draga 41

OBRAT „MILANA MAJCNA” ŠENTRUPERT

AGROSTROJ ŠENTRUPERT
TOZD KM – LJUBLJANA

obrat Ljubljana

- izdelava kmetijskih strojev in opreme
- izdelava namakalnih naprav za vse vrste kmetijskih kultur
- izdelava plastenikov

– izdelava pripadajoče mehanizacije in opreme

OBRAT „MILANA MAJCNA” ŠENTRUPERT

- odlivanje barvnih kovin v kokile
- izdelava silosne opreme

TOZD ALBIN GRAJZER IVANČNA GORICA

- izdelava poliestrskih silosov in cistern

ČESTITA ZA PRAZNIK

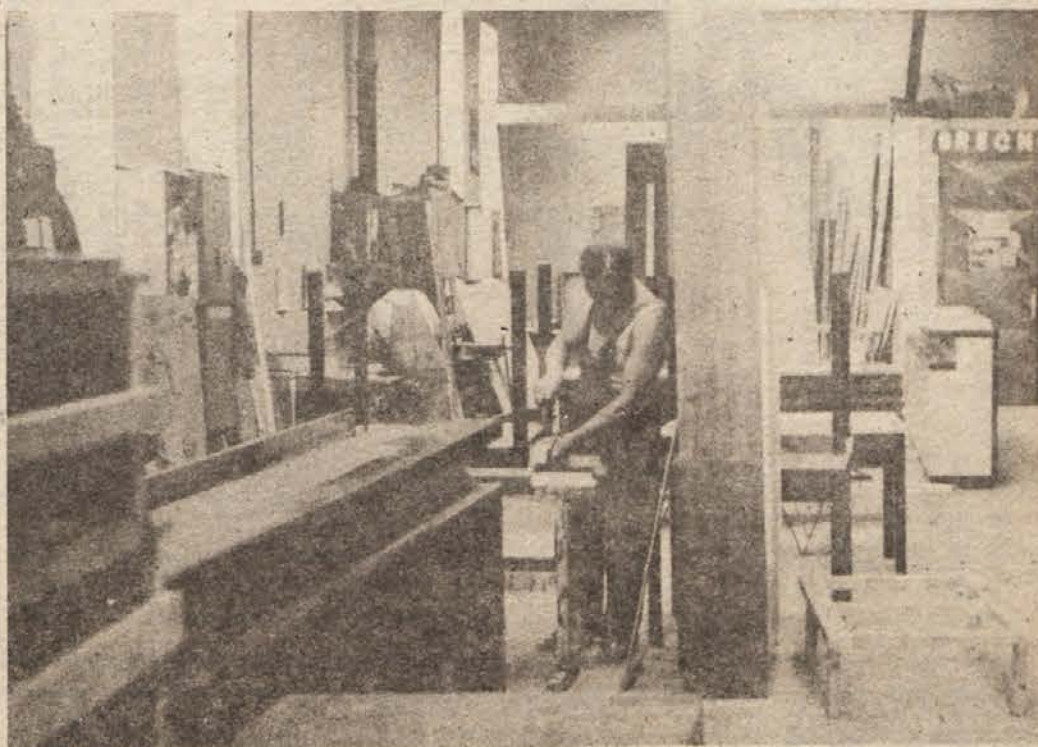
PODJETJE ZA IZDELOVANJE
POHIŠTVENE OPREME VSEH VRST

TREBNJE

68210 TREBNJE

TELEFON: 83 038

Telegr.: TRELES-TREBNJE, Banka: 52100-601-12071

TRELES TREBNJE – Proizvodnja individualne opreme po naročilu.
Občanom občine Trebnje in poslovnim prijateljem čestitamo za praznik občine.

Mercator

Mercator, tozd „GRADIŠČE” Trebnje

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

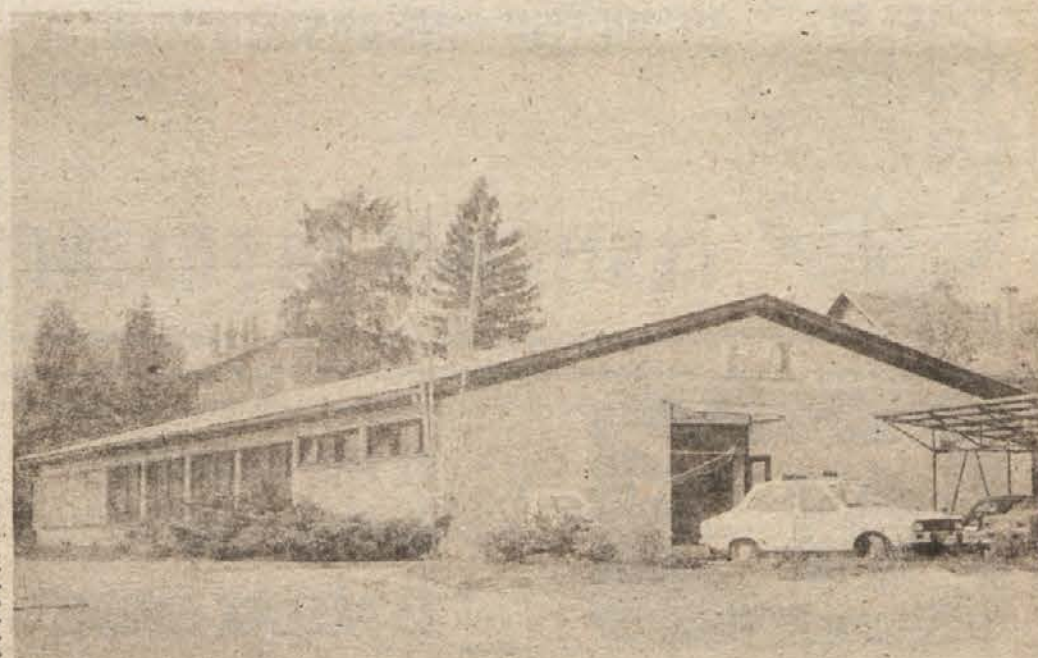
Ljubljanska banka

Temeljna dolenska banka Novo mesto

Občanom in delovnim ljudem občine Trebnje čestitamo ob prazniku in se priporočamo s storitvami v enotah naše banke v Trebnjem, na Mirni in Mokronogu

KROJAŠKO PODJETJE Trebnje

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

TREBANJSKO GRADBENO PODJETJE

„TREGRAD”

Izvršujemo splošna gradbena dela, vodovodne, strojne in prevozne usluge ter komunalna dela.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

ISKRA

INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO LJUBLJANA

TOZD „ELEKTROLITI“ MOKRONOG

KOLEKTIV ISKRE – TOZD ELEKTROLITI MOKRONOG ČESTITA ZA PRAZNIK OBČINE TREBNJE VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM!

TOZD TOVARNA OPREME MIRNA

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

GRADBENO OPEKARSKO PODJETJE MIRNA

ČESTITAMO ZA PRAZNIK

**SE PRIPOROČAMO
IN ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE!**

NOVOTEHNA TREBNJE

Občanom občine Trebnje in poslovnim strankam čestitamo ob prazniku občine Trebnje in se priporočamo!

dolenjka

tovarna gospodinjskih aparatov in elektromateriala ljubljana, n. sol. o.

TOZD „PEM“ ČATEŽ

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

Kit

KIT-KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE ČESTITA VSEM KOOPERANTOM, POSLOVNIM PRIJATELJEM IN OSTALIM OBČANOM ZA PRAZNIK OBČINE!

OBVESTILO O DERATIZACIJI (zastrupljanju podgan in miši) v občini METLIKA

Po odloku o obvezni splošni deratizaciji v občini METLIKA (Skupščinski Dolenjski list št. 15/72) bo Zavod za socialno medicino in higieno Novo mesto opravil obvezno deratizacijo (nastavljanje zastrupljenih vab) na območju naselij METLIKA, SUHOR in GRADAC v dneh od 13. 9. do 17. 9. 1983.

Točna navodila in opozorila bodo objavljena povsod, kjer bomo izvajali deratizacijo.

Zavod za socialno medicino in higieno Novo mesto
Mej vrti 5,
telef. št. 21-253
54/35-83

OBVESTILO O DERATIZACIJI (zastrupljanju podgan in miši) V OBČINI ČRNOMELJ

Po odloku o obvezni splošni deratizaciji v občini ČRNOMELJ (Skupščinski Dolenjski list št. 2/71) bo Zavod za socialno medicino in higieno Novo mesto opravil obvezno deratizacijo (nastavljanje zastrupljenih vab) na območju naselij Vinica, Semic in Črnomelj v dneh od 5. 9. 1983 do 12. 9. 1983.

Točna navodila in opozorila bodo objavljena povsod, kjer bomo izvajali deratizacijo.

Zavod za socialno medicino in higieno Novo mesto
Mej vrti 5,
telef. 21-253
44/35-83

UPRAVA INŠPEKCIJSKIH SLUŽB OBČIN ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO IN TREBNJE

RAZPISUJE naslednja prosta dela in naloge:

1. VETERINARSKI INŠPEKTOR
2. INŠPEKTOR DELA
3. KMETIJSKI INŠPEKTOR

Pogoji:

- pod 1. visoka izobrazba veterinarske smeri in 3 leta delovnih izkušenj,
pod 2. visoka izobrazba pravne, upravne ali organizacijske smeri in 3 leta delovnih izkušenj oziroma višja izobrazba zgoraj navedenih smeri in let delovnih izkušenj,
pod 3. visoka izobrazba agronomske smeri in 5 let delovnih izkušenj.

Poleg splošnih, v zakonu določenih, in zgoraj navedenih pogojev morajo kandidati imeti tudi moralno-politične kvalitete, obvladati slovenski jezik, imeti vozniški izpit ter imeti lastno vozilo.

Inšpektorji so delavci s posebnimi pooblastili in bodo po uspešno opravljenem 3-mesečnem poizkusnem delu imenovani za inšpektorje za mandatno dobo 4 leta.

Stanovanj ni na razpolago. Prednost pri izbiri za veterinarskega inšpektorja bodo imeli kandidati, ki prebivajo na območju občine Novo mesto ali Trebnje, za inšpektorja dela kandidati, ki prebivajo na območju občine Novo mesto, in za kmetijskega inšpektorja kandidati z območja občine Črnomelj ali Metlika.

Prijave z ustreznimi dokazili in kratkim življenjepisom sprejema Uprava inšpeksijskih služb, Novo mesto, Cesta kom. Staneta 30, 15 dni po objavi razpisa.

Dodatne informacije lahko dobe kandidati vsak dan med 7. in 9. uro po telefonu 25-896.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

541/35-83

Krajevna skupnost in Turistično društvo Šentrupert obveščata vse zainteresirane občane, da bo prvi jesenski sejem na Veseli gori pri Šentrupertu v soboto, dne 3. septembra 1983. Na sejem so vabljeni kupci in prodajalci konj, goveje živine, kramarskega blaga, suhe robe in izdelkov domače obrti. Isti dan popoldne priredita Turistično društvo Šentrupert in Čebelarstva družina Šentrupert – Mirna v prostorih gradu Vesela gora prosto zabavo.

47/35-83

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV IN PRODUKTIVNOST DELA NOVO MESTO, Ulica talcev 3 a

VABI OBČANE K VPISU ZA ŠOLSKO LETO 1983/84

v naslednje izobraževalne oblike in programe:

- OSNOVNO ŠOLO ZA ODRASLE (od 5. do 8. razreda po skrajšanem programu, šolanje je brezplačno)
- 100-URNE ZAČETNE IN NADALJEVALNE TEČAJE angleškega, nemškega in francoskega jezika po AV metodi (za DO organiziramo samostojne učne skupine)
- VEKŠ MARIBOR – vpis bo 13. septembra (od 16. do 18. ure) in 14. septembra 1983 (od 9. do 11. ure) v prostorih zavoda.

Prijave sprejemamo vsak delovni dan od 8. do 14. ure do vključno 17. septembra 1983, razen VEKŠ.

Vse informacije dobite v tajništvu zavoda ali po telefonu 21-319 in 21-640.

543/35-83

IZPOSODANJE AVTOMOBILOV

V Sloveniji je izposojanje avtomobilov (rent – a – car) kar dobro razvito. To dejavnost opravljajo turistične agencije, kot Kompas Hertz s sedežem v Ljubljani in z 2000 avtomobili, ki pa pokriva tudi vsa letališča v Jugoslaviji. Poleg Komposa izposojajo avtomobile še Integral, Emona Globtour, Inter Rent, Inex in Unis. Posebno v času turistične sezone bi človek pričakoval, da bi se poslovalni čas razlikoval od običajnega. V večini primerov se blešči napis „OB NEDELJAH ZAPRTO“. So častne izjeme, kot Kompas na Bledu in na letališču Ljubljana, ter Emona Globtour InterRent na letališču Ljubljana po predhodni rezervaciji in v Ljubljani Inex. V vsakih krajih pa bi do, nači ali tuj gost ob nedeljah zamenjkal odprto izposojevalnico avtomobilov.

NAGRADA V IVANČNO GORICO

Sodeč po rešitvah, teh pa se iz tedna v teden v uredništvu nabere okoli štirideset, si je naša nagradna križanka pridobila stalen krog reševalcev. Kako tudi ne, saj je užitek, ki ga nudi pravilno strit ugankarski „oreh“, povezan z možnostjo dobitka lepe knjižne nagrade! Tokrat je imel srečo Lojze Jevnikar iz Ivančne Gorice, po pošti pa bo dobil dve zanimivi knjigi, ki sta ju slovenska pisateljica namenila mladim bralcem. Pokojnega Leopolda Suhodolčana delo ima naslov „Pisatelj, povej mi“, Vitomila Zupana pravljica zgodba pa „Potovanje v tisočera mesta“. Nagrajencu čestitamo in ju želimo prijetno branje, bralce pa vabimo, naj še v večjem številu rešujejo nagradno križanko in rešitev pošljejo na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Novo mesto, Glavni trg 7, s pripisom „Križanka“. Lepih knjig za nagrado še ne bo zmanjkalo.

NAGRADNA KRIŽANKA - NAGRADNA KRIŽANKA

meter		reka v burmi	st. gr. ljubica	it. izdelovalci gosli	dl	belg. terme	torino	drž. blagajna	stražnik	spis
romulov braf				travnava ravan	žirant					
napad				varnostno spremstvo			glas			
ugovor						3	trenje			
gibalna sila						prekop			doba	
d l		enotnost	rastl. škodljivec	iriska pesem	maked. reka			celje		
antični nomadi				zamiselj	država v rda			stanski zakonodajalec		
pevec leskovar				odglasitev	naelektr. delec			železov oksid		
glasb. delo				vzhod	žlebič v dogi			sanitetni material		
mlad gozd				kip			ut. mera			naša tovarna avtomobilu
nadav				prestol			'del vietnama			

Migrena in namizni prt

Vse več je znamenj, da so lahko strahotni glavoboli v zvezi z bolnikovim duševnim profilom

Deset odstotkov prebivalstva industrijskih dežel trpi zaradi migrene. Ta bolezen je že dolgo znana in zelo natančno opisana, vendar je zdravnikom kljub temu še precej nejasno, kaj se med hudimi bolečinami dogaja v glavah bolnikov. Včasih so mislili, da je migrena bolezen izobraženih in bogatih, od migrene so med drugimi zelo trpeli tudi Darwin, Marx, Tolstoj Poe itd., danes pa je jasno, da so bolj prosvetljeni samo bolj sposobni opisati svoje težave. V resnici je migrena ljudska bolezen, ki enakomerno napada vse socialne sloje in vse starosti.

Napadi migrene so v zvezi z motnjami krvnega obtoka v možganih. S pomočjo radiaktivno zaznamovane ksenona, ki so ga vdihavali bolniki, so ameriški znanstveniki dokazali, da se na začetku napada migrene žilice v možganih najprej zožijo, potem pa nenormalno in trajno razširijo, kar povzroči povečan pritisk v lobanji.

Isti ameriški zdravniki menijo, da povzroči takšno reakcijo možganskega ožilja prirojena preobčutljivost drobcenih živčnih receptorjev v ostenju arterij. Razdraži jih lahko tudi kemična snov, na primer ogljikov dioksid, ali pa reagirajo na impulse iz živčnega sistema. Napad migrene torej spodbude kemijski ali živčni dražljaji. Tako na primer se glavobol lahko začne zaradi zakonskega prepira, jeze ob delu, vzete tablete, konjaka, spremembe vremena ali celo zaradi določene vrste sira.

Kaj fiziološko povezuje konjak, določeno vrsto sira in spremembo vremena s strahotnim glavobolom, zdravniki ne vedo povedati, složni pa so v oceni, da napade migrene spremlja sprememba koncentracije serotonina. Serotonin je tako imenovani neurotransmitter, najdemo ga v krvnih ploščicah, v sluznici črevesja in v možganih. Med drugim ta snov uravnava stanje nadraženosti mišičevja ožilja. Na začetku napada migrene koncentracija serotonina in s tem tudi napetost krvnih žil narasča, možganske arterije se ozijo. Ko se migrena razmahne, pa se koncentracija serotonina dramatično zmanjša. Mišičevje ožilja se sprosti, ozilje se razširi.

Vendar to ni vsa resnica. Količine serotonina - daleč nad normalno - so na primer našli tudi v krvi ljudi, ki so zboleli za rakom in ki sploh niso vedeli, kaj je glavobol. V biokemičnem procesu migrene očitno sodelujejo poleg serotonina tudi druge snovi, na primer endorfini in enkefalini, analgetiki, ki jih ustvarjajo možgani in ki umirjajo delujo na središču bolečin.

Italijanski zdravniki so dokazali, da pri posameznih bolnikih med napadom migrene ne upada samo koncentracija serotonina, ampak tudi endorfina. Ameriški kolegi se z ugotovitvijo strinjajo in ponujajo hipotezo: iz živčnih receptorjev v izjemno povečanih možganskih žilah pride signal, ki ga možgani zaznajo kot bolečino. Če ni naravnega analgetika, ki bi bolečino umiril, se razvije napad migrene.

Vsa ta dogjanja pa zdravljenju bolnikov kaj malo pomagajo. Terapija je tudi danes gočo predpisovanje zdravil zoper bolečino, pogosto v škodo bolnika, ki zaradi dolgotraj-

nega uživanja zbolijo na srcu in na ledvicah. Vse pogosteje pa ob migrenah kličejo na pomoč psihologe. Ti namreč trdijo, da so določili tipičnega bolnika, ki trpi zaradi migrene: to je po njihovem mnenju perfekcionista, ki se zaveda svojih obveznosti in dolžnosti in katerega cilji so daleč od njegovih sposobnosti. Zanimiv je duševni profil bolnikov. Avstrijski psiholog dr. Kass, ki je proučil življenje 30 bolnic, ki so trpele zaradi migrene, je ugotovil, da so vse pacientke imele stroge in brezčutne matere, ki jih seks nizanimal. Vse bolnice so se zelo težko ločile od doma.

Zanimivo je, da večina bolnikov, ki trpi zaradi migrene iz živčnih vzrokov, trdoglavo odbija možnost, dnjehovo bolezen povzročajo duševne stiske in spopadi.

Nekateri zdravniki duševne posebnosti bolnikov uporabijo za natančno diagnozo. Eden med njimi je dr. Samuel Diamond iz Chicaga. Če pride k njemu bolnik in se pritožuje zaradi glavobolov, najprej sedeta za mizo, na kateri je nekoliko neopran prt. Če ga bolnik skuša urediti, je lahko dnoza ena sama: migrena. Pacient je perfekcionista.

Vir: Der Spiegel

Hitri pek

Ron Grant je v 135 dneh pretekel 8.300 kilometrov - Okoli Avstralije?

Štiridesetletni Ron Grant, avstralski pek, je postal novi svetovni prvak v joggingu. V 135 dneh je tako pridno tekal po rodni celini, da se je nabralo 8.300 kilometrov. S tem je zrušil leto dni star rekord Američana Kauffa, ki je v 148 dneh pretekel „samo“ 8.260 kilometrov.

Novi svetovni prvak ne namerava počivati na lovrih. Sklenil je namreč, da bo obtekel Avstralijo po obali. Nekateri verjamejo, da bo hitremu peku, ki pa se bolj malo ukvarja z žemljami, to tudi uspelo, saj je sposoben preteči 20 do 90 kilometrov na dan, odvisno od počutja.

Za podvig se je Grant pripravil leto dni. Bil je prepričan, da mu bo uspelo. Trdna volja je najboljši začetek.

Alijev strah

Slavnemu boksarju je vidno opešal tudi odrezavi jezik

Enotedensko bivanje nekdanjega absolutnega svetovnega prvaka v boksu Muhameda Alija v Londonu je prineslo precej razočaranja še vedno številnim oboževalcem velikega športnika. Ob prihodu v angleško prestolnico je Ali deloval brezvoljno, številni oboževalci so pomislili, da je drogiran.

Po obisku pri zdravniku (obisk so prikrivali) je slavnemu boksar malo prišel k sebi, vendar se vsi strinjajo, da to ni več tisti veliki čvekač, ki so ga imeli vsi radi ne samo zaradi udarnih pesti, ampak tudi zaradi odrezavega jezika.

Na koncu kratkega obiska stare celine pa je Ali le pokazal del svoje nekdanje „forme“. V starem stilu je meni nič tebi nič izjavil, da ga nenehoma spremljajo agenti CIA in da prisluškujejo njegovim telefonskim pogovorom. Ukaz za nenehno nadziranje je po boksarjevih besedah dal sam predsednik Reagan.

101

Janca Tridina Črtice in povesti iz narodnega življenja

ZADNJI DAN

Preleden preteko, dve, tri leta, boš obogetel, imel svojo hišo in vsako dobroto. Če pa vidiš mene stati bolniku pri glavi, reci, da naj pomaga drug zdravnik, ti da imaš dosti drugega posla, skrbi za bonike, h katerim si bil prej klican, vsem da ne moreš kaj. — Smrt se priporoči in izgine. Berač začne zdraviti, kakor mu je velela, in čez dve, tri leta je res imel svojo hišo in vsako dobroto. Kogarkoli se je lotil, je pomogel; kogarkoli pa je izročil drugim zdravnikom, je moral umreti. Beraču doktorju se smilijo ti reveži. Kadar ugleda smrt pri glavi, obrne posteljo ali da preloži gljave, in tako ni stala smrt več pri glavi, ampak pri nogah, izgubila je oblast, morala je pobegniti. Smrt se razjezi na berača doktorja, da je ne vidi pri nobenem bolniku več, ne pri tistem, kateremu je umreti, ne pri tistem, kateremu je živeti. Kmalu pride tudi ponj in mu zavije vrat zaporedoma enkrat, dvakrat, trikrat, da se ni moglo poslati po gospoda in je poginil berač doktor brez spovedi in brez odveze. —

Zgovorna bolnica položi zopet glavo na popravljenog zgljave, pogleda na uro in pravi: „Bliza se poldne. Čas je misliti na kosilo. Kaj neki bi jaz jedla, da bi mi prav teknilo? Hentaj no, Micka, pojdi v klet, naberi mi repne cime za solato. Zabeli jo dobro z jesihom in oljem!“

Pastorka gre, bolnica pa se smehlja in govori sama zase, ali glasno: „Imam prav. Treba je, da se pripravim. Dostikar sem slisala, da si izmišljuješ človek, kaj bi jedel, kadar se mu približuje zadnja ura. Repna cima mi ni prišla nikoli na misel. S to spakirajo se goste samo gospoda in norci; da, da, treba bo iti.“

Pastorka naredi solato, Rekarica jo hlastno poje do zadnje bilke. Po kosilu zadrmele in in spi sladko dve uri. Medtem so odjužinali tudi družinci in se pomenkujejo, sede za mizo, na tihem, da ji ne bi kratili blagodatnega spanja. Ko se prebudi, jih gleda z motnimi očmi in pravi: „To mi je všeč, da molčite in žalujete. Nekaj žalosti se spodobi. Bolje je, da se opravi pred smrtjo. Po smrti mlahnost ne žali več. Kakor sem že rekla, se po moji smrti ni bo dolgo jokalo.“

Mož Jože se oglasi otožno: „Lenka, nikar nas ne sodi tako nemilo, saj veš, da si nam vsem ljubna in draga.“ Rekarica se nasmehne suho, po mrtvaško: „Oh, Jože, ne huduj se name, če govorim resnico. Vidiš, pravkar se mi je sanjalo, da sr n prišla

na tvojo svatovščino. Vzeli ste me medse, ali ti si gledal le mlado nevesto, ne pa mene. To se mi je milo storilo, pa sem vstala in šla nazaj v svojo leseno kajžico, zbito iz nekoliko dolgih in dveh kratkih deščic. Bog ne da, da bi mogla reči, da si me kaj sovražil. Prisrčna ti hvala, da si toliko pretrpel z mano. Ali kar je res, je res. Po ženi ni navada, da bi se mož dolgo kisal. In tako je prav. Hiša potrebuje gospodinjno, drugače v njej ni reda. Za red se mora zmerom skrbeti in tedaj tudi za novo gospodinjno, če umrje stara. Ali ne veš, kaj je napravil dobrovoljček Semen? Ženi so držali svečo. Semen izvleče voz in da napreči. Sedec na vozu, pošlje hlapca, naj pogleda, kako je ženi. Hlapec sporoči: „Mati umirajo. Kam čem pognati konja? — Semen pravi: „Počakaj malo, pojdi zopet gledat, kako je moji Urši.“ Hlapec gre in prinese novico, da je umrla. Semen pravi: „Bog ji daj večni mir n pokoj! Zdaj pa le poženi bajsa proti Jerneju, ki ima tako priljudno hčerko. Greva se ženit. Rajnka Urša mi je gospodinjila tako dobro, da sem se prepričal, da brez žene pravi gospodar ne more prebiti brez škode ne dva meseca.“ In preden pretečeta dva meseca, že pripelje na dom Jernejčevo priljudno hčerko. Ali si, ljubi Jože, kdaj slisal, da se strelja žalost? Če se nisi, ti bom povedala. Možu je umrla žena, ki jo je neizrečno ljubil. Brez nje ni mogel živeti v svoji hiši ne četrt ure. Vzel je puško in se napotil v hosto. Podrl je tisti dan več ko deset zajcev. Pride prijatelj in ga vpraša: „Za božjo voljo, kaj pa delaš tukaj! Žena ti je na mrtvaškem odru, ti pa streljaš zajce.“ Mož odgovori: „Ne zajcev, ne. Za zajčje meso ne maram, niti nisem lovec, da bi preganjal živali iz veselja. Kadar ugledam kakega zajca, se domislím svoje žalosti. Svojo neskončno žalost ubijam, ne pa zajce.“ Ta izgovor je bil gotovo aboten, vendar dokazuje resnico, da se žele možu po ženi smrti hitro znebiti svoje bridkosti. Morda ne vsi, ali večina gotovo. Toda ne misli, da ti hočem s tem zabavljati. Bog ne zadenil! Žene niso nič boljše. Marsikatera toži: „Kaj bi počela jaz rava brez moža?“ — Kaj neki? Če je prilika, bi se omožila vdrugeč in vtretjič, da se potolaži ubogo srce. Ho, ho, žene so pravzaprav dedca še bolj lakomne kakor možje babe. Spomnila sem se tiste novomeške gospe, kateri je mož zbolel, in je prisegla, če ji umrje, da pojde za njim, preden mine štirindvajset ur. Mož umre. Gospa pade čez truplo in rjove, da je bilo groza. Žlahta in znanci prihite tolažit jo. Srdito jih podi od sebe in vpije venomer: „Smrt, smrt, kaj čakaš, da me ne združiš z mojim ljubčkom, z mojim srčkom“ — in bogve, koliko mu je dajala še drugih takih pridevkov. Vrgla se je na tla in metala sem ter tja in se tolkla

in si skubla, lase, da je vsak rekel: „Boš se usmili, ta žena je zblaznela, njej se ne da pomagati.“ Ponoči se razidejo ljudje. Pri vdovi ostane samo mlad sosed, vdovec. Dolgo molči sosed, slednjič pravi: „Gospa, vašo bolečino razumem. Imate stokrat prav, da objokujete rajnkega, saj sem objokoval tudi jaz svojo preljubo ženo, ko mi jo je Bog vzel. Ali prehuda žalost je človeku prepovedana...“ In začel jo je pogovarjati in miriti, kolikor je premozel namazani jezik. Vdova ihti že manj in manj, nazadnje utihne popolnoma in srka željno medene besede svojega soseda. Že se je mogla meniti z njim to in to in ne samo o smrti svojega moža. Zdaj jo prime prekanjeni vdovec za roko in pravi: „Izgubila si dobrega varuha, da takega še nikoli ni videl naš pregrešni svet. Vem, da nisem vreden ga nadomestiti. Ali gospa Julka, bodi prepričana, da bom skrbel zate tudi jaz iz vse svoje moči in duše, vsako uro in vsak trenutek. Oh, bodi moja, zastavljam ti svoje poštenje, da se ne bodeš kesala.“ In takih reči ji je govoril še veliko. Vdova go poslušala od konca plaho, sčasoma vedno rajši, nazadnje se mu oklene okoli vratu in ga vpraša: „Moj preljubi ženin, povej, kdaj bo najina poroka?“ Reče ji, da se mora počakati, dokler ne zagrebo mrtvega. Vdova zagodrnja: „Zakaj neki leže mlriči tako dolgo na mrtvaškem odru?“ Ženin pravi: „Gotovo zato, ker je včas človek le na videz mrtve. Treba je tedaj truplo pustiti na zraku, če je kaj življenja v njem, da se predrami in da ne zakoplejo živga.“ Vdova se strase, taka groza jo je prišla, ko je pomislila, da ji utegne mož še oživeti. Potem zбогом poroka in vesela svatba! Vdovcu veli: „Kajne, da se pozna življenje po tem, da začne zopet dihati? Ne, to pa že ne sme biti! Moža, ki je umrl, nečem več nazaj.“ In šla je po vosek in zapečatila možu najprej usta in nosnice. Kmalu se domislila, da so votla tudi ušesa, in pravi: „Tega ravno, ne vem, če se diha lahko tudi skozi ušesa, ali nemogoče se mi ne zdi, ker so odprta.“ In vzela je zopet voska in je zakapala možu tudi ušesa. Zdaj vidiš, da vem, kako kratko je tudi žensko zalovanje.“

Bolnica obmolke in upira oči v svojega moža in v Micko, ki sedi zraven njeja. Kakor blisk ji šine v glavo neka misel. Družini in pastorki reče, da naj odidejo, ker bi rada govorila nekaj posebnega z Jožetom. Ko sta bila sama in je sedel mož k njej, ga prime za roko in pravi: „Našalila sem se dosti, čas je, da se menim tudi resno. Kakor veš, Jože, sem te imela rada, ker sem videla, da si dober in pošten. Ali to napaka pa imaš, da se ga včas preveč napiješ. Gorje ti, če dobiš po moji smrti ženo, ki je sama pijanka ali kako drugače zapravljivka.“

VAŠA ZGODBA

MI ŠTIRJE

Ura je tri in že hitim iz službe, seveda z vlakom, in pri sebi molmljam: Pohiti ženska, da boš pravočasno vzela otroke iz varstva! Sicer pa se v trenutku spomnim, da bo danes otroke vzel iz varstva mož, ter se na glas oddahnem, upočasnim korak in zadiham svež zrak.

Odprem vrata našega doma, odvržem torbico, kamor pade, in že delim poljubčke: najprej možu, zatem sinu ter našemu najmlajšemu, dojenčku Špeli. Zaletavam se z vprašanji, ker bi v desetih minutah rada izvedela, kaj je sin počel v vrtcu, kako je z moževim zobobolom in če je dete naše najmlajše kaj lulalo in kakalo, seveda pa pri vsem tem ne smem pozabiti na večno stokanje, kako sem utrujena in brez volje.

Iz dremavice, ki me ob vsakem takem stokanju poprime, me prav tečno pokara naš tati, da smo prav kar večerjali.

Madonca, tati, ti si pa res priden, ob štirih bomo večerjali! Sicer pa še opazila nisem, da sploh kaj kuha. Kot bi se mi žgalo pod nogami, skočim s stola in začnem letati po stanovanju. Joj, plence je treba oprati pa sobo bom prezačila in še perilo od prejšnjega dne ob treba obesiti.

Že se spravljam v kopalnico nad cel kup perila, ko zaslišim za seboj petletnega sina: „Mami, te Špeline, uskanke: pa tako smrdijo, da tudi lulat ne grem več v naše stranišče, bom šel kar na balkon!“

Obstala sem in se spraševala, od kod mu prihajajo take misli, ko sem zvedela, da so to počeli tudi drugi poleti. On pa je resnično že odpenjal hlače in hotel svoje besede uresničiti. V zadnjem hipu se je premislil in rekel: „Adijo, mami, ati, jaz grem k Simonu!“ No prav, tja še lahko gre, rečem potrpežljivemu možu in se mu obesim za vrat ter zažvrgolim: „Ta naš sine je pa že kar samostojen!“ Nezadovoljen je prikimal in že sva se razšla vsak v svoj kot opravljat nadaljnja hišna opravila. Vse se je dogajalo s tako naglico, kot se to najbrž dogaja v vsaki slovenski družini, ki hoče poleg rednega dela imeti vse po hiši opravljeno v redu.

Naša mala deklica pa je potrpežljivo cucljala v stojici in čakala, da jo bomo končno le previli in pocrkjali.

Se nisem dobro dvignila otroka so se treskoma odprla vrata: „Mami, ati zaletel s sankami sem se v avto in glava me boli!“ Takoj se mi je posvetilo, zakaj se mi je nekam mudilo. Vzel je namreč naskrivoma sanke in po največjem ledu bum v avto! Tu je vse jasno. Fantje osmih in desetih let pa so mu najbrž ploskali in rekli, da je hraber, čeprav je menda edini otrok, ki sploh nima rad sankanja. Vsa sem se zavzela za „ubogega“ sina, ko je vse ostalo mirno opravil moj mož in spotoma hvalil sina. „Da, da resnično je samostojen ta tvoj sin!“

Tati je zopet klical k večerji, jaz pa sem še vedno letala po stanovanju: pa še to je treba opraviti in še to in balkon počistiti, zraven pa sem preklinjala v domačem žargonu in prosila vse svetnike, da bi bilo naše stanovanje vsaj en popoldan brezhibno pospravljeno, položeno in polno čudovitega vzdušja in prijetnih družinskih odnosov.

Po vsem tekanju se nam je končno utrnila skupna želja: kaval! Tako se bova vendar lahko usedla in poklepeta.

Ko sva tako sedela in klepetala, sva se ustavila pri tisti najini najljubši točki: odhodu iz mesta na kmete. Tam bi se ura za nekaj časa ustavila, tam bi imeli čas zase in otroke in tam bi bili srečni, mi štirje!

MARICA BRADAC
Novo mesto

RAZGRAJAL IN GROZIL - Novomeški miličniki so 22. avgusta popoldne prijeli 44-letnega Hasana Hasanbegovića, ki je razgrajal v kolodvorski restavraciji, grozil osebu in goste izzival k pretepu. Mahal je celo z nožem, tako da tudi miličniki niso imeli lahkega dela.

PRETEPALA STA SE - Žužem-berški miličniki so imeli 22. avgusta opravka z 48-letnim Francem Štruncem in 3 leta mlajšim Antonom Cegarjem, ki sta razgrajala in se pretepa v gostilni tamkajšnje KZ.

ODNESEL BENCIN IN ŽAGO - V noči na 23. avgust je nekdo vlomil v garažo Rudija Jakšeta na Brodu in iz avtomobila iztočil nekaj bencina, odnesel pa je tudi motorno žago Stihl.

ODPELJAL KOLO - Stanislav Bahor iz Goleka pri Dragatušu je 24. avgusta parkirano kolo z motorjem pri gostilni Pezdirc v Semiču. Tat je vozilce odpeljal v neznan smer.

OB GORIVO IN ORODJE - Neznanelec je v noči na 2. avgust vlomil v osebni avto Viktorja Robka iz Straverberka, iz rezervoarja iztočil 10 litrov bencina in odnesel tudi orodje.

STORILCU SO NA SLEDI - V noči na 26. avgust je bilo vlomljeno v osebni avto Jožice Pils v Vrha pri Križu. Vlomilec je iz vozila odnesel očevo, vredno dva tisočaka, poskušal pa je odpeljati še avto. Na srečo ni pokazal preveč znanja. Storicu so že na sledi.

V eni noči vlomljeno v šest avtomobilov

Vlomilec je imel uspešno noč - Jemal največ bone

ŽUZEMBERK - V noči na minulo nedeljo so bili v Žužemberku in okolici na delu vlomilci, ki so osiromašili kar šest osebnih avtomobilov in pri tem naredili lastnikom precej škode.

Najprej je bil ob 100 litrov bencinskih bonov Martin Škufca iz Stavče vasi, ki je pogrešil tudi vzgajnik. Vlomilec se je zatek polotil mercedesa zdomca Janeza Nahčigala, ki je ostal brez vrednostnih bonov za blizu 30 tisočakov in sončnih očal. Razbitno trikotno okence je opazil tudi Kranjčan Milan Pogačar, koj zatem pa ugotovil še, da mu je nekdo odnesel lovski nož. Alojz Kmet iz Brezovice pri Ljubljani je iz svojega vozila pogrešil bencinske bone in steklenico žganja. Največ stvari je zmanjkalo iz avtomobila Ljubljancana Ivana Tavčarja: izgini li so mu zračna tlačilka, viličasti ključki, izvijači in bencin. Zadnja žrtev vlomilca tisto noč je bil Jože Vidmar iz Gradca: iz vozila so odšli jopica, okoli 500 din gotovine in zlat prstan.

KRONIKA NESREČ

RAZNESLO MU JE GUMO - Agan Begič iz Dubošice se je 24. avgusta zjutraj peljal z avtom proti Zagrebu, ko mu je pri Skoplah razneslo prednjo gumo. Begič je izgubil oblast nad vozilom, to je zadržalo na travnik in se večkrat prekucnilo. Voznik in sopotnica Ana Ložič sta bila poškodovana, medtem ko je bilo gmotne škode za 250 tisočakov.

ČELNO TRČILA - Zahodni Nemec Johan Krappel se je 24. avgusta zvečer peljal z avtom proti Zagrebu, pri Poljanah pa prehitel kolono vozil. Takrat je nasproti pripeljal z avtom Turek Karakilić in je prišlo do čelnega trčenja, v katerem se je teže ranil voznik Krappel, laže pa Karakilić, njegova žena in dva otro-

S šolami oživele ceste

Današnji prvi šolski dan prinaša tudi skrbi za varno pot otrok do šole in doma - Predavanja in filmi

NOVO MESTO - Z današnjim prvim šolskim dnevom se pričinja tudi teden varnosti otrok v prometu. Ne zaman. Vsakoletne izkušnje kažejo, da se s šolskim letom večja tudi število nezgod, v katerih so udeleženi učenci. Samo v letošnjih prvih šestih mesecih je bilo, kot kažejo podatki, zabeleženih v Sloveniji 629 prometnih nezgod, v katere so bili vpleteni otroci, življenje jih je izgubilo 21, medtem ko je bilo poškodovanih 632 otrok.

V tej krvavi govorici števil ima svoj delež tudi Dolenjska. V letošnjih šestih mesecih so na novomeškem, trebanjskem, metliškem in črnomaljskem območju zabeležili 27 nezgod, v katerih so bili udeleženi otroci eden je pri tem izgubil življenje, 27 pa je bilo poškodovanih. Največ nezgod seveda odpade na Novo mesto, kjer so miličniki našli 15 nesreč in v njih 16 poškodovanih otrok.

Novomeški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je te dni

KDO POGREŠA?

Iz UNZ Novo mesto so sporočili, da imajo več najdenih predmetov: daljnogled sovjetske izdelave, ročni kalkulator, žensko digitalno uro (v obliki obeska na verižici). Kdor te predmete pogreša, naj se oglasi na UNZ Novo mesto, Jerebova ulica 1.

VLOMILI V KIOSK

ČRNOMELJ - V noči na 25. avgust so neznanci vlomili v kiosk Dela v Črnomlju. Vlomljeno je bilo skozi premično okence. Storitci (ali pa samo eden) so odnesli tranzistor in nekaj drobca. Čeprav smo prejšnji teden ugotovili, da se izobrazbena raven znikavov viša, se tokrat literature niso dotaknili.

POTNIKI OSTALI NEPOŠKODOVANI

REBER - Anton Hrovat iz Rebr je 26. avgusta popoldne peljal delavski avto IMP iz Ivančne gorice po cesti proti Rebru. Tam se je v ozkem ovinku srečal z osebnim avtom, ki ga je nasproti pripeljal Roman Selan iz Orlake. Na ozkem cestišču je prišlo do trčenja, ki pa se je na srečo končalo le z gmotno škodo. Potniki v avtobusu so odnesli celo kožo.

UTONIL MED KOPANJEM NA OTOČCU

OTOČEC - V soboto popoldne se je na Otočec pripeljal z avtobusom večja skupina mladincev Krateksa iz Krapine. Med njimi je bil tudi 22-letni Žarko Barušić, ki se je s prijateljem dogovoril, da se bosta ohladila v Krki. Že po nekaj metrih plavanja pa je Barušić izgubil pod rečno gladino. Navzlic temu da so ga pričeli takoj iskati, ga niso našli in so morali na pomoč priskočiti novomeški gasilci, ki so truplo potegnili na suho.

DOMAČE TRNJE

- Najbolj priljubljen šport med gospodarstveniki je, kot vse kaže, streljanje kozlov.
- Kaj ko bi poleg davkov na premoženje uvedli še davek na stolček.

M. BRADAC

izdal poseben plakat, s katerim opozarja starše in šolarje na nevarnosti, ki čakajo otroke na cesti, hkrati pa je poskrbel tudi, da je bila v bližini šol in vrtcev obnovljena prometna signalizacija, vključno s prehodi za pešce. Prav tako je svet poslal šolam in vrtcem dopise, s katerimi opozarja vodstva na vzgojo učencev, še posebej tistih, ki letos prvi stopajo čez šolski prag. Prav zategadelj je svet poskrbel tudi za predavanja in predvajanja filmov s prometno tematiko po šolah.

Tudi iz Posavja smo prejeli obvestilo, da je v teku obsežna akcija za varnost otrok v prometu. V njej poleg krškega UNZ s postajami in odelki milic sodelujejo še šole, mentorji, komiteji za SLO in DS, sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, poleg nastetih pa pričakujejo, da bodo svoj delež k večji varnosti najmlajših dali še starši in ne nazadnje tudi vsi udeleženci v prometu.

Poleg sveta se v boj za večjo varnost otrok na cestah te dni vključujejo miličniki. Ne le da bodo poostreno pazili na morebitne kršitelje iz vrst voznikov motornih vozil, pač pa bodo otrokom tudi nudili pomoč, bodisi na prehodih za pešce ali drugje. Ob tem naj ne bo odveč opozorilo staršem, da poskrbijo tudi za mlade lastnike koles. Miličniki bodo namreč v primerih pogostejših kršitev predpisov predlagali za kaznovanje prav starše.

B. B.

V PRETEPU HUDO RANJEN

MRZLA PLANINA - 23. avgusta ob 21. uri sta se v Mrzli planini pri Zabukovju strela domačina 30-letni Franc Trefalt in 60-letni Ivan Erban. Med obračunavanjem je krajši konec potegnil Trefalt, da so ga hudo poškodovanega morali prepeljati v celjsko bolnišnico. Oba bosta ovadena javnemu tožilcu.

PREHITRO V OVINEK

SREMIČ - 23. avgusta se je na lokalni cesti med Sremičem in Krškimi pripetila prometna nesreča, ki jo je zaradi prehitre vožnje zakrivil 22-letni Fikret Kodelić iz Krškega. V ovinku je avto zaneslo, pri čemer je zdrsel po nasipu in se dvakrat prevrnil. Voznik in sopotnika so se huje poškodovali, vozilo pa je popolnoma uničeno.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Prejšnji teden so imeli Šmido iz Novega mesta na obisku vlomilca. Ta je brez težav odkril okno v shrambo in iz nje odnesel več steklenic alkoholnih pijač. Hrane se na srečo ni dotaknil.
• Še srečnejšo roko je imel pri svojem vlomilskem podvigu storilec, ki je obiskal brunarico v zdraviliškem parku Dolenjske Toplice. Tam so bili namreč spravljivi ostanke piknika, ki ga je imelo tamkajšnje AMD. Izginili so štirje zabojniki piva, zabojnik vina, nekaj žgane pijače, 2 kg kave in prav toliko sladkorja. Iz ene veselice sta nastali dve.
• Pri „Dolenjki“ v Trebnjem so prejšnji teden ugotovili, da se je nekdo prevažal z njihovim dostavnim avtom. Sledovi niso dovolj jasni, da bi lahko ugotovili, za kakšen tovor je šlo, kaj šele, da bi našli voznika.
• Čeprav dejstvo, da so bile v svinjaku Antona Laha v Korentki kokoši, ni najbolj logično, ostaja v miličniškem zapisniku črna na belem zapisano, da je iz taltega svinjaka izginilo prejšnji teden osem kokoši. Se zmeraj ceneje, kot če bi iz svinjaka izginila - svinja.

LOKOMOTIVA GA JE ZBILA

ROŽNO - V petek ob 9. uri je prišlo na železniški progi v Rožnem do delovne nezgode, v kateri se je poškodoval 36-letni Jovan Šarić iz Ostružnega pri Doboju. Šarić je s skupino delavcev opravil remontna dela na tiru, ki je bil zaprt za promet. Do nezgode je prišlo, ko je po drugem tiru pripeljal vlak. Šariću, ki je stal ob tiru, je spodrsnil in je zadel v lokomotivo. Ta ga je zbila po tleh, kjer je ostal hudo poškodovan.

PRICELO SE JE NA MESTNIH NJIVAH - Pod pokroviteljstvom KS Mestne njive so se kolesarji prvič predstavili v petek v kriterijski vožnji, ki je prinesla zmago slavje češkemu reprezentantu Kleparniku, medtem ko je bil Papež tretji, za Avstrijcem Wagnerjem.

SAM V BOJ S KILOMETRI - Mnogi so si bili enotni, da je nedeljsko dirko odločil Brane Novak, ki se je domala 40 kilometrov pred ciljem podal v beg pred skupino, in za seboj potegnil še Papeža. Za osvežitev (na posnetku) je poskrbel njegov trener Turk.

TUDI OKVARA GA NI USTAVILA - Že v tretjem od devetih krogov je moral Sandi Papež zaradi okvare na kolesu na delu makadamske ceste med Otočcem in Ratežem počivati. Toda kolo je bilo hitro zamenjano in skupina že po nekaj sto metrih ujeta.

UGNALA VSE NASPROTNIKE - Takole složno sta se Novak in Papež podala v zadnje kilometre ene najbolj napornih dirk pri nas. Z več kot tremi minutami naskoka sta opravila z zasledovalci, zmagovalca pa odločili šele v zadnjih metrih pred ciljem. (Vsi posnetki: B. Budja)

57 MLADIH NA TRIGLAVU

Mladinski odsek pri novomeškem planinskem društvu je tudi letos organiziral pohod mladih na Triglav. 57 pionirjev, mladincev in vodnikov je 16. avgusta odšlo na pot iz Novega mesta. Prvo noč so prespali v Vodnikovem domu, vreme je bilo zelo lepo, po sestopu z najvišjega vrha so se napotili na Dolci, kjer so prespali, naslednji dan pa so se povzpeli še na Kanjavec, potem so se mimo Triglavskih jezer napotili na Komno in se 19. avgusta vrnili domov.

PRIMC DEVETI

Igor Primc je najboljši slovenski mladi atlet na evropskem prvenstvu, ki je bilo minule dni na Dunaju. Igor se je namreč uvrstil v finalni del in z metom 47,84 m osvojil 9. mesto. Primc je bil najmlajši udeleženec in je s svojim rezultatom napovedal resno kandidaturo za medaljo na prvenstvu, ki bo čez dve leti.

POKAL ALBATROSU

ŠENTRUPERT - V počastitev krajevnega praznika je mladinska organizacija iz Šentruperta na igrišču v Slovenski vasi pripravila turnir v malem nogometu, na katerem je nastopilo osem ekip. Zmagala je ekipa Albatros, ki je prepričljivo dobila vsa srečanja, drugi so bili igralci Mirne, tretja pa ekipa Praprotnice.

VODNI MAURER

SEVNICA - Na hitropoteznem šahovskem turnirju za avgust, ki ga je pripravil sevnjski šahovski klub „Milan Majcen“ je zmagal med 16 udeleženci Jože Maurer (12 točk), 2. in 3. Martin Povše in Franc Derstvenšek po 11,5 točke. Po osmih turnirjih vodil Maurer (67 točk), drugi je Šorli (58), tretji Povše (45).

Okleščen republiški prvak

Ena zlata, pet srebrnih in ena bronasta medalja iz republiškega atletskega prvenstva v Postojni

Prvič je bilo letos člansko atletsko republiško prvenstvo v Postojni in novomeško zastopstvo je na postojnski tartan stopalo z grenkimi občutki, saj je znano, da so prav Postojnčani zgrabili priložnost, ki so jo pred tremi leti izpustili novomeški športni delavci, in s podporo družbenopolitičnih organizacij zgradili stadion, ki že postaja eno od središč slovenske atletike.

Navzlic takšnim občutkom pa Novomeščani niso odšli praznih rok iz Postojne. Ena zlata, pet srebrnih in ena bronasta medalja so bera, ki ob dejstvu, da zaradi reprezentančnih obvez Šikonja, Gabrijel in Primc niso nastopili, mora zadovoljiti. Poleg tega zaradi poškodbe ne more nastopati Čujnik v metu kopja, podobno kot Žužek, ki že leto dni ne more resneje trenirati in nastopati. Najbolj je novomeška pričakovanja presejal Mohorovič, ki se te dni vrača iz JLA, saj je v teku na 1.500 metrov vodil do zadnjih metrov, kjer ga je prehitel Velenčan Popetu poleg tega pa je zmagal v drugi skupini teka na 800 metrov in bil na koncu 4. s časom 1:54,85.

Edino zlato je osvojil v metu diska Boris Okleščen s 45 metri, srebro so si priborili Erženova v teku na 100 metrov s 15,42, Lapanje v skoku v višino z 209 cm, Kranjčič, ki je v troskoku preskočil 15,06 m in Slavko Malnar v metu kladiva z 48,60. Edini bron je osvojila Erženova v teku na 400 metrov z ovirami z osebnim in dolenjskim rekordom 62,68.

Ostali rezultati: klavido: 4. D. Malnar 44,70, 6. Gačnik 40,10; 110 m z ovirami: Zupančič 16,24; 10.000 metrov: Bučar 32:35,4; 1.500 metrov ženske: 5. Peršolja 5:12,1; 3.000 metrov: 4. Peršolja 11:48,22; disk: 7. D. Okleščen 38,60; višina: Jožef 185 cm.

J. FENCA

Šport

Z domačo zmago nagrajeni dnevi kolesarjenja

Papež in Novak dosegla največja uspeha doslej

NOVO MESTO - Po izredno uspešni junijski mednarodni pionirski dirki na Ostrc so novomeški kolesarski delavci minuli konec tedna nad vse uspešno spravili pod streho še doslej zanesljivo največjo kolesarsko prireditev na Dolenjskem. Trije dnevi kolesarjenja, petkov kriterij na Mestnih njivah, sobotna 10. jubilejna dirka okoli Grma in nedeljski 6. memorial Milana Novaka za Veliko nagrado Krke, so v mesto ob Krki privabili preko sto kolesarjev iz Avstrije, Italije, CSSR in Jugoslavije. In ne bomo se dosti zmotili, če zapišemo, da je kolesarjenje v Novem mestu po kvaliteti množičnosti in zanimanju postalo prvi šport.

Se pred meseci, ko smo napovedali možnost, da postane Sandi Papež edini dolenjski zastopnik na olimpijskih igrah v Los Angelesu, so mnogi nejevolno zmajevali z glavami. Danes so ta pričakovanja blizu resničnosti, saj smo z Novakom, Papežem, Smoletom in Bojancom dobili člansko vrsto, ki je že danes med tremi najboljšimi v državi.

Tisoči Novomeščanov in okoliških krajanov, ki so omenjene dneve spremljali zagrizene boje kolesarjev, so se čudili še do včeraj neverjetnim podvigom domačih tekmovalcev. Naj povemo, da za njimi stoji veliko ur garanja klubskih delavcev na čelu z Jožetom Majesom, Stihom, Turkom, Jagodicem, Bergerjem, da ne naštevamo vseh, razumevanje delovnih organizacij od Pionirja, IMV, Krke, Gorjancev, do nenazadnje, osebja Dolenjskine samopostrežne trgovine na Ragovski, ki je brezplačno prevzela strežbo na sobotnem kolesarskem pikniku, in se bi lahko naštevali.

Toda pojdemo k dirkam. Težko je reči, ali je junak vseh treh dni Sandi Papež, ki je bil na petkovem kriteriju tretji, prvi v soboto na dirki okoli Grma in prvi na nedeljski, eni najdaljših kolesarskih dirk letos v Jugoslaviji, tekmi za memorial Milana Novaka, ali pa je to Branko Novak, ki je odločil borbo na 160 kilometrih proge med Novim mestom in Otočcem. Za oba tekmovalca je nedeljsko prvo, oziroma drugo mesto eden največjih uspehov doslej: Novak je z izredno vožnjo v prvi vrsti spoznal, da za najboljšimi jugoslovanskimi kolesarji prav nič ne zaostaja, saj sta s Papežem v nedeljo pustila Čudermana, ki bo te dni sodeloval v naši reprezentanci na svetovnem prvenstvu v Švici, in vse češke reprezentante za seboj kar cele tri minute, kar je izreden podvig. Po drugi strani pa je nedeljski Papeževa zmaga vnoično opozorilo zveznemu selektorju Franciju Hvarstiju, da si je Papež zaslužil dres s grbom že za svetovno prvenstvo in da bo moral z njim najresneje računati za bližnje mediteranske igre. Kajti Sandi Papež je s formo, v kakršni je sedaj, zagotovo prvi ali drugi kolesar v državi.

REZULTATI - Mednarodni kriterij Mestne njive - mlajši mladinci: 1. Kasprzak (CSSR), 2. Božič, 3. Stangelj (oba Novo mesto); starejši mladinci: 1. Grusman, 2. Gatman (oba CSSR), 3. Pavličič (Rog); člani: 1. Kleparnik (CSSR), 2. Wagner (Avstrija), 3. Papež (Novo mesto), 10. mednarodna dirka okoli Grma - rekreativci: ml. Pavličič, 2. Poljak, 3. Gorjanc (vsi Novo mesto); ml. mladinci: Stangelj (Novo mesto), 2. Kasprzak (CSSR), 3. Božič (Novo mesto); cicibani: 1. Ravbar, 2. Kruljač, 3. Dular (vsi Novo mesto); pionirji B: 1. Fink, 2. Pavlič (oba Novo mesto), 3. Škerlj (Grosuplje); pionirji B: 1. Fink, 2. Pavlič (oba Novo mesto), 3. Škerlj (Grosuplje); pionirji A: Sedej (Soča), 2. P. Judež, 3. R. Judež (oba Novo mesto); st. mladinci: 1. Grusman (CSSR), 2. Delič, 3. Čehajič (oba Bihač); člani: 1. Papež (Novo mesto), 2. Novak (CSSR), 3. Smole (Novo mesto).

VI. mednarodna dirka memorial Milana Novaka in Velika nagrada Krke - mlajši mladinci: 1. Lavrič (Novo mesto), 2. Bonča (Soča), 3. Kasprzak (CSSR); st. mladinci: 1. Pinfarič, 2. Tahmajster, 3. Ugronovič (vsi Astra); pionirji A: 1. Zupanc (Rog Ljubljana), 2. Cigut (Pomurje), 3. Zaletelj (Novo mesto); pionirji B: 1. Bole (Astra), 2. Fink (Novo mesto), 3. Škerlj (Grosuplje); CLANI: 1. Papež, 2. Novak (oba Novo mesto), 3. Penko (Rog), 4. Novak (CSSR), 5. Povirk (Astra), 6. Pavlič (Metalia Commerce), 7. Tunič (Sava), 8. Smole (Novo mesto), itd.

B. B.

TELEVIZIJSKI SPORED

2. IX. petek

1

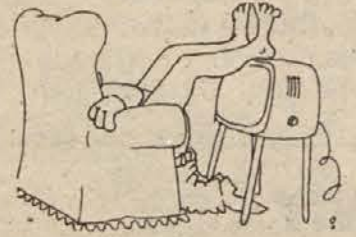
18.05 POROČILA
18.10 JAZZ NA EKРАНU: KVARTET PHAROAH SANDERS, glasbeno oddaja
18.45 TARZAN, ameriška risanka
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 ZGODOVINA SLOVENCEV: PLAMENICA ŽIVLJENJA
Na sporedu bo prva od enajstih dokumentarnih oddaj, ki bodo eseji- stično prikazale razvojno sled življenja na prostoru, kjer smo se zakoreninili Slovenci. Rudi Klarič je oddaja oblikoval z več izraznimi sredstvi, poslužil se je pravih igranih filmskih prvin, dokumentarnih sekvenc pa tudi šolsko preprostih ponazoril. Vse oddaje bodo trajale okoli 40 minut, naslovi naslednjih pa bodo Velika tekma, Čemu živeti, Logika gibanja, Živa voda, Knežji kamen, Mrtvaški ples, Špet trte so rodile, Za hlapce rojeni, Bratje, nabrusimo kose in Prečuden cvet.

20.45 ŠEFIR V NEW YORKU, oddaja iz ameriške nanizanke
Simpatični šefir se je pred časom priljubil tudi slovenskim gledalcem, zato so televiziji odkupili še nekaj oddaj, v katerih bo Dennis Weaver kot šefir McCloud prikazal kako je z zvižnostjo kos še tako zapletenim nevsječnostim.

21.55 NOČNI KINO: CESTA ŽIVLJENJA, brazilski film
Glasbenika se priselita v veliko mesto in si služita kruh z igranjem v nekem lokalu. Imata srečo, da ju opazijo, nato s spremljivim uspehom nastopata tu pa tam, posname- ta celo ploščo, ki pa ne gre v denar. Obupana en primerke pustita na cerkvenemu oltarju, zgodi pa se „čudež“, plošča pride v roke radijskemu glasbenemu uredniku, ta jo zavrti po radiu – in zamorjenima glasbenikoma je nenadoma odprta pot v svet glasbe. O tem bo govoril film brazilskega režiserja Nelsona Pereira dos Santosa, ki je za delo pred tremi leti žel priznanja na filmskih festivalih. Igrajo Romen J. Mattos, Jose A. Santos, Nadia Lippi, Silvia Leblon, Raimundo Silva in drugi.
23.35 DNEVNIK

2

17.45 Test – 18.00 Dnevnik – 18.15 Vsak petek na začetek (otroška zabavnoglasbena oddaja) – 18.45 Ohrid 83: Balkanski folklorni festival – 19.30 Dnevnik – 20.00 Klavirski večer – 20.45 Poročila – 20.50 Naših tisoč obrazov (dokumentarna oddaja) – 21.40 Kdo neki tam poje (jugoslovanski film)

ZAGREB 1

15.50 Video strani – 16.00 Poletno popoldne – 18.00 Poročila – 18.05 Koledar – 18.15 Vsak petek na začetek – 18.45 Ohrid 83: Balkanski folklorni festival – 19.30 Dnevnik – 20.00 Šerif McCloud (oddaja iz ameriške nanizanke) – 21.15 Ala Pugačova (zabavnoglasbena oddaja) – 22.15 Dnevnik – 22.30 Nova umetnost – 0.00 Poročila

3. IX. sobota

1

16.20 POROČILA
16.25 MODRO KOT PISANO, novosadska oddaja za otroke
16.55 TARZAN, ameriška risanka
17.00 MOGOČNO MORJE: POSLEDNJI VIR, angleška dokumentarna oddaja
18.20 S. Raven: EDWARD IN GOSPA SIMPSONOVA, oddaja iz angleške nadaljevanke
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 STEZA SLONOV, ameriški film
Film z gornjim naslovom je William Dieterle posnel 1954 v živo-

pisnem okolju Ceylona, dogajanje pa je postavil v čas, ko so imeli tujci na tem otoku prevlado, saj so gospodarili z velikimi plantažami. Pripoved teče o nesrečni veleposestnikovi ženi, ki se počuti zanemarjeno, naveže se na moškega, za katerega meni, da ji bo lahko nudil več kot prezaposleni mož. Ko se odloči, da bo z ljubimcem pobegnila, izbruhne epidemija kolere, razsajata začne krdo podivjanih slonov, zato se stvari na moč spremenijo... Igrajo Elisabeth Taylor, Dana Andrews, Peter Finch, Noel Drayten in še kdo.
21.45 ZRČALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov
22.05 AFROVIZIJA, 1. del afriške zabavnoglasbene oddaje

22.50 SREDOZEMSKÉ ŠPORTNE IGRE, posnetek otvoritvene slovesnosti iz Casablance
23.20 POROČILA

oddaja – 19.00 Narodna glasba – 19.30 Dnevnik – 20.00 Jugoslavija: Bolgarija (prenos košarkarske tekme z balkanskega prvenstva v Titovem Vrbsu) – 21.35 Poročila – 21.40 Feljton – 22.10 Športna sobota – 22.30 Sredozemske športne igre (posnetek otvoritvene slovesnosti iz Casablance) – 23.00 Gledano z avstralskimi očmi (dokumentarna oddaja)

ZAGREB 1

15.45 Sedem dni TV – 16.15 Poročila – 16.20 Koledar – 16.30 Poletno popoldne – 18.30 Mali koncert – 18.45 Neobvezno (dokumentarna oddaja) – 19.30 Dnevnik – 20.00 Operacija medeni mesec (ameriški film) – 21.25 Dnevnik – 21.40 Za konec tedna – 23.10 Poročila

4. IX. nedelja

1

9.30 POROČILA
9.35 ŽIVZAV, otroška matineja
10.25 V. Kovačević: KAPELSKI KRESOVI
11.40 625, oddaja za stik z gledalci
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 POROČILA
16.00 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA
16.45 POROČILA
16.50 GRENKI ČAJ GENERALA YENA, ameriški film
Ameriška misijonarka odpotuje v Sanghaje, spotoma pa damo ugrabi vojak. Navsezadnje se dekle zaljubi v ugrabitelja... Pravijo, da je film melodrama, vseče zrežiran in poln drznih prizorov, drznih seveda za

trideseta leta, ko je bil posnet. Režiserske posle je opravil Frank Capra, igrajo pa Barbara Stanwyck, Nils Asther, Toshia Mori, Walter Conolly in drugi.
18.15 ŠPORTNA POROČILA
18.30 NAŠ KRAJ: ZADVOR
18.45 ČLOVEK IN ZEMLJA: TAJGA, španska dokumentarna oddaja
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 DANES V NEKI HIŠI, oddaja iz češkoslovaške nadaljevanke
21.30 ALAN STIVEL, glasbena oddaja
21.45 ŠPORTNI PREGLED
22.15 ŠAHOVSKI KOMENTAR
23.35 POROČILA

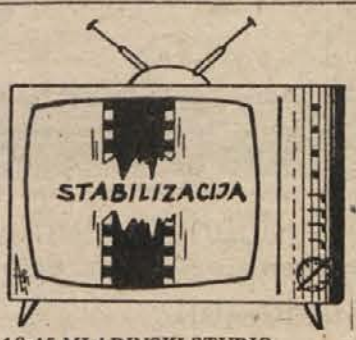
2

9.00 Oddaje za JLA – 15.55 Na štirih kolesih (oddaja o prometu in turizmu) – 16.15 Konj, moj prijatelj (dokumentarna oddaja) – 16.45 Vaška olimpiada v Brodjanjih – 17.10 Kulturne zakladnice (dokumentarna oddaja) – 17.55 Jugoslavija: Grčija (prenos košarkarske tekme z balkanskega prvenstva iz Titovega Vrbsa) – 19.30 Prenos finalnih bojov v plavanju na sredozemskih igrah v Casablanci – 20.30 Čas jazza: Beograjski festival jaza 82 – 21.15 Včeraj, danes, jutri – 21.35 Ludwig (oddaja iz televizijske nadaljevanke)

5. IX. ponedeljek

1

17.15 POROČILA
17.20 MODRO KOT PISANO, novosadska oddaja za otroke
17.50 OTROK IN SOLA: UČENEC IN UČITELJ
18.25 PODRAVSKI OBZORNIK

18.45 MLADINSKI STUDIO
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 Alenka Goljevčiček: SREČANJE NA OSOJAH, predstava SLG Celje
21.15 STUDIO 2
V oddaji bo sodeloval doktor filozofije in teologije, prof. Anton Trstenjak, podal bo svoje poglede na človeka, ki ga mati kot nedonošenčka položi v svet in se nato skozi igro in delo razvije v človeka dandanašnje dobe, tehnološko nadarjenega človeka, polnega agresije in samo-

uničevalnosti. Govor bo tudi o človeku prihodnosti.
22.25 DNEVNIK

2

17.25 Dnevnik – 17.45 Lutkovna oddaja – 18.00 Vabilo na komedijo – 18.15 Izobraževalna oddaja – 18.45 Glasbena oddaja – 19.00 Teleshport – 19.30 Prenos plavalnih tekem s sredozemskih iger v Casablanci – 20.35 Raziskovanja – 21.20 Zagrebška panorama – 21.40 G. Markov: Strogovi (oddaja iz sovjetske nadaljevanke) – 22.30 Koncert skupine Little River Band

6. IX. torek

1

17.30 POROČILA
17.35 V ZNAMENJU DVOJČKOV ZAJČEK V ŠKRIPCIH
17.55 NACIONALNI FOLKLORNI ANSAMBEL INDIJE: RAMAYANA
18.25 CELJSKI OBZORNIK
18.40 PISANI SVET: KAKO JE BILO
Upokojena igralka ljubljanske Drame Mila Kačičeva bo obudila spomine na vesele in manj vedre dni iz nekdanje Ljubljane, v kateri je preživljala svojo mladost. O preteklih časih bodo govorili tudi Meta in Boris Kristan in Ernest Švara, ki je pred štirimi desetletji vodil zabavni plesni orkester Odeon. Izvedeli

bomo veliko o takratnih navadah, modi, plesih, promenadah, sokolih in orlih...
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 F. Boyer: ŽIVLJENJE BERLIOZA, zadnja oddaja francoske nadaljevanke
20.50 DOKUMENTAREC MESECA: LJUDSKO GLEDALIŠČE
21.40 SLOVENSKA LJUDSKA

7. IX. sreda

1

17.35 POROČILA
17.40 CIBAN, DOBER DAN: GRESTE Z NAMI V ŽIVALSKI VRT?
17.55 S. Mokranja: RUKOVETI, glasbena oddaja
18.25 SEVERNOPRIMORSKI OBZORNIK
18.40 MOZAIK KRATKEGA FILMA: BORCI TIŠINE in PADALCI, madžarska filma
Prvi film je posnel Ivan Lahatos, prikazuje pa vojaško vzgojo samobrambnih skupin in ob vzhodnjaških borilnih veščinah razkriva smisel tovrstnega športnega udejstvova-

nja. Avtor drugega filma je Attila Domokos; delo prikazuje privlačnost padalstva, zanimivi so posnetki raznih figur ter prekopicavanje padalcev v prostem padu.
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: TA VRAŽJI JAZZ, ameriški film
Film je tako rekoč brez zgodbe, v ospredju pripovedi pa je režiser in koreograf, kateremu je preostalo le malo življenja, zato živi še bolj samouničevalno, spoznamo pa tudi njegov odnos do dela, družine, ljubezni, smrti. Film, ki ga je 1980 posnel Bob Foss, je prejel vrsto mednarodnih priznanj pa številne oskraje (za scenografijo, kostume, montažo in glasbeno opremo), igrajo pa Roy Schreider, Jessica Lange, Ann Reinling in še kdo.
21.55 DNEVNIK

8. IX. četrtek

1

17.20 POROČILA
17.25 ZEMLEPISENE POSEBNOSTI: HONG KONG, DRUŽINSKI PORTRET, angleška dokumentarna oddaja
18.20 GORENJSKI OBZORNIK
18.35 ČAS, KI ŽIVI: GORIŠKA FRONTA, dokumentarna oddaja

OGLASUJTE V DU!

19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 TEDNIK
21.00 H. Fast: POT SVOBODE, oddaja iz ameriške nadaljevanke
21.50 J. Haydn: KVARTET ŠT. 67 V D-DURU, baletna oddaja
22.15 DNEVNIK

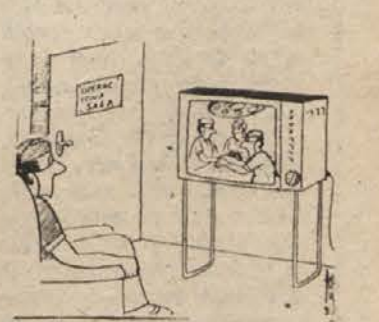
GLASBILA IN GODCI: BELTIŠKA BANDA
Od številnih band, se je do zdaj obdržala v Prekmurju le še er Beltiška banda. Poleg cimbalis Miška Baranje igrajo v njej še Jan Kociper (violino), Jožef Kocij (bas), Rudi Horvat (violo) in Antc Rajner (Klarinet), v zadnjem čepa z njimi prepeva Darja Zali Televiziji so oddajo o tej ban posneli o lanskem pustu, ko morala banda nenehno zabavati lji di.
22.05 DNEVNIK

2

17.25 Dnevnik – 17.45 Kdor hoča ta zmore – 18.15 Književnost – 18.45 Glasba, čas, ljudje (zabavnoglasbena oddaja) – 19.30 Dnevnik – 20.00 Folk parade (oddaja narodne glasbe) – 20.50 Čas podvige (dokumentarna oddaja) – 21.25 Zagrebška panorama

2

16.40 Pregled dogajanja na sredozemskih športnih igrah v Casablanci – 17.40 Poročila – 17.45 Lučka – 18.15 Dvorišče (izobraževalna oddaja) – 18.45 Musica da camera – 19.30 Dnevnik – 20.00 Obarva svetloba

16.40 Pregled dogajanja na sredozemskih športnih igrah v Casablanci – 17.40 Poročila – 17.45 Otršč oddaja – 18.15 Narodni običaji – 18.45 YU rock portret – 19.15 Dnevnik – 20.00 Marat-Sade (posnetek predstave gledališča iz Kap svara na Bitefu) – 22.00 Zagrebška panorama – 22.15 Posnetek tekni vanj v orodni telovadbi na sredozemskih igrah v Casablanci

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 2. IX.

4.30 – 8.00 Jutranji program. 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo. 8.35 Glasbena pravljica (M. Leaf-I. Petrič: Zgodba o bikcu Ferdinandu). 8.50 Naši umetniki mladim poslušalcem. 9.05 Z glasbo v dober dan. 11.05 Ali poznate? 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji. 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Vedri zvoki. 13.30 Od melodije do melodije. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Plesi iz baleta Hrestač P. I. Cajkovaškega. 14.25 Vrtljak. 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.00 Pojemo in godemo. 18.15 Gremo v kino. 19.45 Vsa dežela bo z nami zapela. 20.00 Slovenski solisti in ansambli. 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.30 Iz glasbene skrinje. 23.05 Literarni nokturmo. 0.05–4.30 Nočni program.

li. 15.10 Pri nas doma. 15.30 Nedeljska reportaža. 15.55 Pojo amaterski zbori. 16.20 Popoldanski simfonični koncert. 17.05 Priljubljene operne melodije. 17.50 Zabavna radijska igra (Marjan Marinc: Stric Gabrijel ima vedno prav). 18.30 Na zgornji polici. 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Glasbena tribuna mladih. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Disko, disko. 0.05–4.30 Nočni program.

PONEDELJEK, 5. IX.

4.30 – 8.00 Jutranji program. 8.05 Aktualni problemi marksizma. 8.25 Ringaraja. 8.40 Pesmica za mlade risarje in pozdravi. 9.05 Z glasbo v dober dan. 11.05 Ali poznate? 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Pihalne godbe na koncertni odru. 13.30 Od melodije do melodije. 14.05 Zborovska pesem naših narodov. 14.25 Vrtljak. 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.00 Na ljudsko temo. 18.25 Zvočni signali. 19.45 Minuta z ansambлом Dobri znanci. 20.00 Pop barometer. 21.05 Glasba velikana. 22.30 Novosti iz našega glasbenega arhiva. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Ob domačem ognjišču. 0.05–4.30 Nočni program.

TOREK, 6. IX.

4.30 – 8.00 Jutranji program. 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo. 8.35 Iz glasbenih šol. 9.05 Z glasbo v dober dan. 11.05 Ali poznate? 11.35 Naše pesmi in plesi. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Po domače. 13.30 Od melodije do melodije. 14.05 V korak z mladimi. 14.35 S pesmijo v novo šolsko leto. 15.15 Vrtljak. 15.40 Naš gost. 18.00 Sotočja. 19.45 Minute s pianistom Mihom Kraljem. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.35 Mladi na glasbenih revijah in tekmovaljih. 21.05 Radijska igra (Pavel Lužan: Dan gospoda Iksa). 22.30 Mikrofoni

za slovenske peyce zabavne glasbi. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Glasba iz filmov in muzikal. 0.05–4.30 Nočni program.

SREDA, 7. IX.

4.30 – 8.00 Jutranji program. 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 8.35 Izbor v sredo. 9.05 Z glasbo v dober dan. 10.40 Lokalne radijske poste se vključujejo. 11.05 Ali poznate? 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji. 12.10 Veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Ob izvir ljudske glasbene kulture. 13.30 O melodije do melodije. 14.05 Ramišljamo, ugotavljamo... 14.15 Vrtljak. 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.00 Madrigli. 18.15 S knjižnega trga. 18.40 Plesnim orkestrom RTV Ljubljana. 19.45 Minute z ansambлом Tone Kmetca. 20.00 Duhovitost v besedi. 20.25 Klavirski in godalni kvarteti Schubert Mahlerja in Wolfa. 21.05 Od arije do arije. 22.30 Zimzelene melodije. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Ljubitelje jaza. 0.05–4.30 Nočni program.

ČETRTEK, 8. IX.

4.30 – 8.00 Jutranji program. 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 8.35 Mladina poje. 9.05 Z glasbo v dober dan. 11.05 Ali poznate? 11.35 Naše pesmi in plesi. 12.10 Zname melodije. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Od melodije do melodije. 14.05 Mehurčki. 14.15 Koncert za mlade poslušalce. 14.30 Jezikovni pogovori. 15.15 Vrtljak. 18.00 Minute z ansambлом Vita Ahačiča. 18.15 Lokalne radijske poste se vključujejo. 18.35 B. Arnič: Pripovedka za klarinet in klavir, o 46. 19.45 Minute z ansambлом Bana Adamiča. 20.00 Četrtek več domačih pesni in napevov. 21.05 Literarni večer (Ob 75-letni Miška Kranjca). 21.45 Lepe melodije. 22.30 Večerne podoknice. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Paleta pevki jugoslovanskih avtorjev. 0.05–4.30 Nočni program.

ZAČETEK POUKA V PRENOVLJENI ŠOLI – Februarja so v Črnomlju zaključili prvo fazo obnove osnovne šole v Župančičevi ulici, med počitnicami pa so začeli adaptirati telovadnico, knjižnico, jedilnico, kuhinjo, nekaj učilnic ter dograjevati vhod in garderobne prostore (na fotografiji). Poleg gradbenih del bodo uredili tudi zunanost šole, nabavili učila in notranjo opremo. Vira sredstev – zbralo se je 42 milijonov dinarjev, pa sta amortizacija in krajevni samoprispevek. (Foto: M. Bezek)

Jugoslovanska nacija

116. izjava jezikovnega razsodišča pri RK SZDL

„Kaj boste rekli na trditev Koste Nadja v reviji Intervju (NO Politika št. 46 z dne 4. marca 1983), ko pravi: „Ne bi bilo marksistički trditi da danas – sutra neće biti jugoslovenske nacije. A biće je!“ Potem se lahko porodi misel, da Kosta Nadj zagovarja tudi ponemčevanje, poitaljevanje, pobolgarjevanje... zamejskih Slovencev, Hrvatov, Makedoncev... – vsak narod ima svoj jezik. Kakšen jezik pa naj govorniki Jugoslovani, tj. tisti državljani, ki so se, vsekakor iz določenih vzrokov, tako opredelili in za kar se on navdušuje v prerokovanju te nove narodnosti?“ – A. U. iz Ljubljane.

Zadnji čas spet več beremo (tudi v Delu) o tako imenovanem jugoslovanstvu v narodnem, ne državnem smislu. Po tej „filozofiji“ nimamo le Slovencev ali Hrvatov, Srbov ali Romov itd., ampak tudi Slovence ali Jugoslovane, Hrvatce ali Jugoslovance itd. Jugoslovan v tem smislu je torej Neslovenec, Nehrvat, Nesrb, Nerom itd. Prav imate, ko menite, da bi bil tak Neslovenec itd. v Jugoslaviji Jugoslovan, v Italiji Italijan, na Madžarskem Madžar. Tako bi bila za ene končno rešena kvadratura narodnostnega kroga: v Jugoslaviji bi bili sami Jugoslovani, v Avstriji Avstrijci, v Švici Švicarji, v Veliki Britaniji Velikobritanci, v Sovjetski zvezi Sovjeti (ali morda Rusi?), v Grčiji in Bolgariji pa seveda tudi le sami Grki in samo Bolgari (le kaj bi tam počeli npr. še kakšni Makedonci ali Turki ali Srbi ali „kaj podobno nemogočega“!). Pravo kolumbovo jajce, ni kaj reči.

V resnici je seveda tako, da se pri nas v Sloveniji natančno loči narodna pripadnost od državne. V narodnem oziru smo pri nas večinsko Slovenci, sicer pa še Italijani, Madžari, Romi... v državnem pa Jugoslovani (kakor

so v tem smislu tudi Slovenci zunaj Jugoslavije italjanski, avstrijski, madžarski itd. državljani). Kaj bi torej mešali jasne stvari! Kdor noče ali ne more biti član takega naroda (ali narodnosti), pač naj ne bo – do tega ima vso pravico – toda imenuje naj se (če se vendar mora imenovati tudi po narodu ali narodnosti) tako, da pri tem ne bo delal zmede v ustaljenih poimenovanjih glede na narod oz. državo. Saj smo vendar Slovenci, Hrvati, Srbi, Albanci, Muslimani, Makedonci itd. tudi Jugoslovani, namreč člani državne skupnosti, ki se imenuje Jugoslavija. Tisti, ki govorijo o jugoslovanski „naciji“ v prihodnosti, naj bi vendar pomislili na to, da „jugoslovanstvo“ obstaja že danes, da smo Jugoslovani v zgoraj nakazanem državnem smislu že danes vsi, ki imamo jugoslovansko državljanstvo, in da to razen formalne, pravne pripadnosti pomeni tudi vsebinsko, zavestno pripadnost vsemu, kar danes predstavlja samoupravna socialistična Jugoslavija. Slovenstvo, srbstvo, črnogorstvo, romstvo, rusinstvo, makedonstvo itd., prav nič ne moti takega jugoslovanstva in le-to naj nič ne moti onega. Tudi poimenovalno ne.

Glede jezika, ki naj bi ga govorila bodoča „jugoslovanska nacija“, si pač upravičeno mislimo, da to ne bi bila slovenščina ali kateri drug naš jezik, ki ga govorijo še manjše jezikovne skupnosti, temveč jezik, ki ga govori večina državljanov Jugoslavije.

Zato bi morali – zaradi ohranjanja in krepitev jugoslovanske državne skupnosti, temelječe na polni enakopravnosti narodov in narodnosti – zavračati sleherno inženirstvo takih med- ali nadnacij: uživajmo čisto vino, zdraveče tudi nacijski kompleks ali sindrom.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenškega 7.

Sicer pa na Otočcu opravljajo tudi testiranje motorja in drugih vitalnih delov na avtomobilu, vsak mesec pa še okoli 1300 tehničnih pregledov in formalnosti z registracijo. Žal mnogi lastniki motornih vozil ne vedo za ugodnosti, ki jih imajo člani Avto-moto zveze. Pri vsem storitvah imajo ti člani precej pozitov.

OTOČEC – VODJA AMZS-baze na Otočcu Martin Ivanetič s pridržkom pove, da so bili ob polletju najboljša baza v Sloveniji. A tu ni kaj skrivati. Otočec pač leži ob pomembni mednarodni poti proti vzhodu, kar seveda precej pripomore k temu, da imajo tamkajšnji mehaniki zmeraj dovolj dela. Temu primerni so tudi finančni učinki. V prvem polletju je ekipa mehanikov opravila okoli 80 tisoč kilometrov, od tega okoli 20 tisoč v tujino. Čeprav so mnogi napovedovali, da bo letošnja turistična sezona slabša, kot je bila lanska, so tudi na Otočcu imeli več dela. Služba pomoč – informacije je bila na cesti skoraj vsak dan, za vleko pa so opravili okoli 60 tisoč kilometrov. Težav z bencinom in depozitom ni bilo, le rezervnih delov je večkrat zmanjkalo. Tako so morali nekoga Danca, ki je z volvom ostal na cesti, odpeljati do Celovca, kjer so imeli dele.

MALTIT®

hidravlično vezivo za pripravo malt za zidanje in omete.

Nabavite ga lahko v vseh večjih trgovinah z gradbenim materialom in naši trgovini na drobno v Anhovem, telefon (065) 51-030, 52-030

SALONIT ANHOVO

TOZD BLAGOVNI PROMET
Kidričeva 20
65001 Nova Gorica, p. p. 68
Telefon: (065) 24-411

NOVI PROSPEKTI

NOVA GORICA – Turistično društvo Nova Gorica je v sodelovanju z Župnijskim uradom na Kapeli oskrbelo novo izdajo prospekta o grobnici poslednjih Bourbonov v Kostanjevici pri Novi Gorici. Na 6 straneh so v sliki in besedi predstavili zadnje počivališče pregnane vladarske družine. Publikacijo so natisnili v slovenskem in francoskem jeziku.

GORJE PRI BLEDU – 26. avgusta 1893 so prvič slavnostno odprli pot skozi sotesko Vintgar, ki je postala dostopna za turistični ogled. Ob letošnjem jubileju je Turistično društvo Gorje izdalo knjižico na 24 straneh „90 let soteske Vintgar“. Poleg črno-belih fotografij seznanja bralca tudi prijetno besedilo, ki opisuje divje naravne lepote soteske, zgodovino odkritja, gradnje poti, njeno obnovo in sprehod skozi Vintgar. Nekaj besedi je posvečeno delu TG Gorje in naštevanju objektov na Radovni. Brošurica je izšla v nakladi 1400 izvodov v slovenskem jeziku.

LJUBLJANA – Državna založba Slovenije je izdala in založila turistični zemljevid Slovenije v merilu 1:300.000. Zemljevid je priredil mag. Marko Žerovnik na karti Ivana Selana. V barvno reliefno karto je vrisal za turiste in občane nasploh zanimive podatke o naravnih lepotah, kulturnozgodovinskih objektih, bencinskih črpalkah itd. Zemljevid so natisnili v 50.000 izvodih in stane 160 din. Prodajajo ga v knjigarnah in trafikah.

MOZIRJE – Gornjesavinjska dolina je dobila prospekt, v katerem je celovito predstavljena turistična ponudba doline. V barvi so predstavili lepoto krajev ob Savinji: Mozirje, Ljubno, Gornji grad, Rečico, novi kamp Menino, cvetlični park Savinjski gaj in drugo.

PORTOROŽ – Portoroško letališče v Sečovljah pri Portorožu je izdalo nov prospekt v obliki zgibanke. Na 16 barvnih straneh so predstavili samo letališče in bližnje okolice. Po obliki se prospekt vključuje v enotno turistično propagando slovenske obale.

ŠKOCJANSKE JAME – Ob 160-letnici odkritja Škocjanskih jam sta Timav – DO Hoteli in gostinstvo Sežana izdala nov prospekt. Kratko pregledno informacijo dopolnjujejo barvne slike.

KOPER – Tako kot prospekt Škocjanskih jam je Timav iz Sežane založil tudi prospekt hotela Triglav iz Kopra, ki je primeren za poslovne ljudi, saj leži v samem središču Kopra. Predstavili pa so še hotelsko naselje Žusterna in penzion Rižana.

OTOČEC – Dolenjski osrednji turistični objekt Hotel grad Otočec je božatejši za nov prospekt: besedilo v več jezikih, ki ga dopolnjujejo barvne fotografije celotnega kompleksa.

TURISTIČNI FILMI O SLOVENIJI

LJUBLJANA – Slovenska turistična filmoteka je bogatejša za 5 kratkih filmov brez besedila, ki jih je predstavilo Splošno združenje za gostinstvo in turizem. Tako smo Slovenci dobili filme o zelenem svetu med morjem in Alpami „Tranzitni turizem“, o slikovitosti slovenske obale in njenih kulturnozgodovinskih znamenitostih „Obmorski turizem“, prikaz idilike dneva, ki ga preživlja družina na počitnicah pri nekem gorenjskem kmetu „Kmečki turizem“, o smučarskih centrih v Sloveniji „Zimski turizem“ in o zdraviliškem turizmu. V septembru nameravajo končati še film turistične ponudbe in v decembru o kamping turizmu.

„NOVOLES“, lesni kombinat
Novo mesto – Straža, n. sol. o.

RAZPISUJE

naslednje nepodeljene kadrovske štipendije

TOZD SIGMAT Brestanica

- predelovalec polimerov (II. st. zaht.) 1 štipendija (plastilec polimer nih snovi)
- obdelovalec kovin
- strojni obdelovalec kovin (II. st. zaht.) 1 štipendija
- spajalec in rezalec kovin (II. st. zaht.) 1 štipendija
- preoblikovalec in spajalec kovin
- varilec (IV. st. zaht.) 1 štipendija
- dipl. strojni inženir – konstruktor (VII. st. zaht.) 1 štipendija

TOZD BOR Krško

- lesar – široki profil (IV. st. zaht.) 2 štipendiji

TOZD IGK Račje selo

- pomožni keramik (II. st. zaht.) 4 štipendije
- keramijski tehnik (V. st. zaht.) 1 štipendija

Delovna skupnost strokovnih služb, Straža

- inženir varstva pri delu (VI. st. zaht.) 1 štipendija

Kandidati morajo vložiti prijavo oz. vlogo (obr. DZS 8,40 – vloga za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic) in priložiti:

- potrdilo o vpisu v šolo
- overjen prepis oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo višješolske ali visokošolske organizacije zdrženega dela o opravljenih izpitih
- potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (davčna uprava in matični urad pri skupščini občine)
- potrdilo o dohodkih staršev za leto 1982. Če so starši upokojeanci, priložijo odrezek od pokojnine za december 1982.

Vloge s potrebnimi prilogami je potrebno dostaviti do 10. septembra 1983 na naslov: „NOVOLES“, kadrovsko-socialna služba, 68351 STRAŽA.

552/35–83

Najnovejši dosežki moderne tehnologije so omogočili nove proizvode iz steklene volne – NOVOTERM za izolacijo v gradbeništvu in industriji.

Obveščamo!

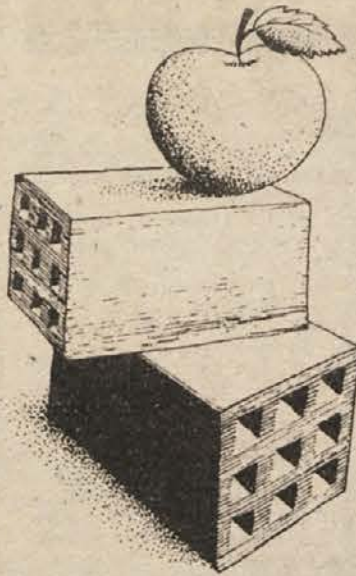
Maloprodaja steklene volne NOVOTERM bo odslej v prostorih

KRKE, tovarne zdravil, n. sol. o. Novo mesto OE IZOLACIJE, Bršljin 62,

vsak dan od 7. do 14. ure ter vsako prvo in tretjo soboto v mesecu od 7. do 13. ure.

Gradimo tudi jeseni

Za vse, ki gradijo, bo gotovo pomembno, če bodo na enem kraju dobili večino tistega, kar potrebujejo pri gradnji. V Metaliki na Topniški v Ljubljani, v Dornželah, Kamniku in Ptuj bo v dnevi do 21. 9. 1983 posebno bogata izbira gradbenega materiala. Naj vas opozorimo na: cement, cementne in opečne izdelke, apno, maltit, židake, siporex bloke, termo in hidroizolacijski material, betonske strešnike, betonske cevi, betonske kvadre, dimniške tuljave, dimnike Schiedel, marmorne okenske police, tlak, obloga, lepilo za ploščice, fugirno maso, keramične ploščice, betonsko železo in armaturne mreže, strešna okna, kovinske podboje, stavbno pohištvo, žlebovi in cevi, parket, kovinska garažna in protipožarna vrata, bencinski in električni mešalci za beton, samokolnice (uvoz iz CSSR). Novost v naši ponudbi so tudi celotne betonske montažne garaže, dimniške tuljave, novi hidro in izolacijski materiali. Prodajamo za gotovino in gradbene kredite. Na kupčev željo organiziramo tudi prevoz na gradbišče! Z Metaliko sodelujejo: Krka Izolacije Novo mesto; IGM Stražnik Dobruška vas; Vegrad Tozd Vemond; Titovo Velenje, RSC Titovo Velenje; Termika Ljubljana; Marmor Hotavlje; Gradnja Žalec; Tozd Proizvodnja kremenčevega peska Puconci; Beton Prelog; LIKO Vrhnika.

metalka

DO "ASTRA" MALOPRODAJA, n. sol. o.
TOZD TEHNIČNA TRGOVINA, n. sol. o.
61000 Ljubljana, Bežigrad 6

PE Novo mesto, Cesta Herojev 44
Tel.: 068/25 335

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!
NOVO! NOVO!

V kratkem pričakujemo
VEČJO KOLIČINO DOMAČIH IN UVOŽENIH
klimastih jermenov v sortiranih dimenzijah:
10,13,17 in 22 mm.
Natančnejša pojasnila o nakupu lahko dobite osebno v naši prodajalni v Ločni (Cesta herojev 44) ali po telefonu (068) 25-335 ali 22-243. Pravočasno si zagotovite dimenzije klinastih jermenov, ki jih potrebujete!

Volilna komisija pri krajevni skupnosti Sodražica daje na podlagi 11. člena Zakona o referendumu (Ur. list SRS št. 23/77)

POROČILO

o izidu referenduma za dodatni samoprisevek za sofinanciranje asfaltiranja ceste v delu naselja Zapotok, imenovanem „Veliki Zapotok“.

1.

Skupščina krajevne skupnosti Sodražica je s svojim sklepom o razpisu referenduma, ki je bil razpisan za del naselja Zapotok, imenovanem „Veliki Zapotok“ (Skupščinski Dolenjski list št. 17/1983), razpisala referendum za sofinanciranje asfaltiranja ceste v delu naselja Zapotok, imenovanem „Veliki Zapotok“.

2.

Referendum je bil izveden dne 21. 8. 1983 v gasilnem domu Zapotok.

3.

Volilna komisija pri krajevni skupnosti Sodražica je na podlagi pregleda glasovalnih spisov ugotovila, da je postopek za izvedbo referenduma, kakor tudi sama izvedba, v skladu z zakonom ter da ni bilo nikakršnih nepravilnosti, ki bi vplivale na volilne izide.

4.

Volilna komisija krajevne skupnosti Sodražica je ugotovila naslednje volilne izide:

– vpisanih v volilni imenik	78 volilnih upravičencev
– na delu v tujini ali v JNA:	6 volilnih upravičencev
– dejanskih upravičencev:	72 volilnih upravičencev
– glasovalo:	67 volilnih upravičencev
– glasovalo za:	59 volilnih upravičencev
– glasovalo PROTI:	8 volilnih upravičencev

V Sodražici: 22. 8. 1983

Predsednik volilne komisije
krajevne skupnosti
Sodražica:
Šega Angelca

KRAJEVNA SKUPNOST SODRAŽICA

Skupščina krajevne skupnosti

Datum: 26. 8. 1983

Na podlagi 7. člena zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. list SRS št. 23/77), 2. in 6. člena Zakona o samoprisku (Ur. list SRS 3/73), Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o samoprisku (Ur. list SRS 17/83), 37. člena Statuta krajevne skupnosti Sodražica ter na osnovi poročila volilne komisije krajevne skupnosti Sodražica o izidu referenduma za del naselja Zapotok, imenovan „Veliki Zapotok“, za sofinanciranje asfaltiranja ceste v tem delu naselja z dne 21. 8. 1983 je skupščina krajevne skupnosti Sodražica na svoji seji dne 2. 8. 1983 sprejela

SKLEP

o uvedbi posebnega krajevnega samoprisevka za sofinanciranje asfaltiranja ceste v delu naselja Zapotok, imenovanem „Veliki Zapotok“.

1.

Uvede se posebni krajevni samoprisevek za sofinanciranje asfaltiranja ceste v delu naselja Zapotok, imenovanem „Veliki Zapotok“.

2.

Posebni krajevni samoprisevek se uvaja v obliki enkratnega plačila z referendumom izglasovanega zneska najkasneje v enem mesecu po veljavnosti sklepa.

3.

Posebni krajevni samoprisevek plačajo zavezanci, ki imajo stalno bivališče v delu naselja Zapotok, imenovanem „Veliki Zapotok“, in sicer:

1. Čampa Mirko in Anica Zapotok n. h.	15.000.00 din
2. Benčina Alojz Zapotok 3	15.000.00 din
3. Pajnič Ludvik Zapotok 4	20.000.00 din
4. Gorše Franc Zapotok 5	20.000.00 din
5. Gorše Ivan Zapotok 6	15.000.00 din
6. Cvar Neža Zapotok 8	15.000.00 din
7. Čampa Alojz Zapotok 9	20.000.00 din

8. Gorše Alojz Zapotok 10	20.000.00 din
9. Čampa Ivan Zapotok 11	20.000.00 din
10. Lesar Simon Zapotok 12	18.000.00 din
11. Hegeduš Štefan Zapotok 13	18.000.00 din
12. Tanko Anton st. Zapotok 14	20.000.00 din
13. Tanko Anton ml. Zapotok 14	15.000.00 din
14. Kovačič Alojz Zapotok 15	15.000.00 din
15. Grebenc Marija Zapotok 16	15.000.00 din
16. Kožar Alojz Zapotok 17	15.000.00 din
17. Arko Franc Zapotok 20	20.000.00 din
18. Čampa Franc Zapotok 20	20.000.00 din
19. Starc Jože Zapotok 21	15.000.00 din
20. Debevc Franc Zapotok 24	20.000.00 din
21. Čampa Marika Zapotok n. h.	15.000.00 din
22. Pajnič Marjan Zapotok n. h.	15.000.00 din
23. Lušin Olga Zapotok 7	5.000.00 din

4.

Posebni krajevni samoprisevek ne plačajo krajani, ki so predpisani znesek že plačali ali izročili v ta namen ustrezno količino lesa, kakor tudi tisti, ki so po zakonu oproščeni plačila (Ur. list SRS 3/73).

5.

S posebnim krajevnim samopriskom bo zbranih 386.000.00 din sredstev, ki so namenska in se bodo porabila izključno za financiranje del, navedenih v 1. členu tega sklepa.

6.

S posebnim krajevnim samopriskom zbrana sredstva se vplačujejo in stekajo na posebni račun krajevne skupnosti Sodražica. O porabi sredstev, po statutu pristojni organ krajevne skupnosti obvesti krajane na krajevno običajen način.

7.

Uprava za družbene prihodke SO Ribnica se v primeru neporavnane obveznosti iz gornjega sklepa smiselno poslužuje določil zakona o prispevkih in davkih občanov.

8.

Sklep stopi v veljavo takoj po objavi v Dolenjskem listu. Predsednik skupščine krajevne skupnosti Sodražica: Srečko ARKO

NOVOTERM

IZOLACIJE
KRKA

Maloprodaja:
Novo mesto, Bršljin 62, telefon: (068) 25-877
UGODEN NAKUP II. in III. KLASE!
Priložnost, ki je ne smemo zamuditi!

„NOVOLES“, lesni kombinat
Novo mesto – Straža, n. sol. o.

Obveščamo vas, da bomo ob zadovoljivem odzivu organizirali novo „delavsko“ avtobusno linijo iz ČRNOMLJA do STRAŽE. Če bo interes, bi pričeli s prevozi v mesecu septembru oziroma najpozneje s 1. oktobrom letošnjega leta. Odhod avtobusa bo najpozneje ob 6. uri in 10 minut, oziroma ob 15. uri in 10 minut z avtobusne postaje v Črnomlju. Vmesne postaje bodo ob Partizanski magistrali na vseh postajališčih, ki so najbližja vašemu domu.

Novo „delavsko“ avtobusno linijo bomo organizirali le v primeru, da bomo pridobili k sodelovanju najmanj 15 delavcev in delavk za opravljanje različnih proizvodnih del. Poleg dela, za katerega boste prejeli vašemu prispevku primeren osebni dohodek, zagotavljamo vsakemu delavcu med delom topli obrok, možnost nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja ter zimski in letni aktivni odmor v lastnih počitniških kapacitetah.

Če želite združevati delo v eni izmed naših TOZD, vas vabimo na razgovor, ki bo v petek, 9. 9. 1983, med 9. in 11. uro v prostorih skupnosti za zaposlovanje v Črnomlju. Vabimo vas, da se tega razgovora udeležite v čim večjem številu.

551/35-83

Razpisna komisija podjetja DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO, p. o. NOVO MESTO

razpisuje
prosta dela in naloge

DIREKTORJA za 4-letno mandatno obdobje

Poleg zakonskih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima visoko strokovno izobrazbo pravne, ekonomske ali tehnične smeri, ki odgovarja dejavnosti delovne organizacije
2. da ima najmanj 7 let delovne dobe in vodstveno oziroma vodilno prakso
3. da je družbeno-politično aktiven in moralno neoporečen ter da ima organizatorske sposobnosti.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili in opisom dosedanjega dela naslovijo na: Dolenjski projektivni biro, Novo mesto, Sokolska 1, z označbo „Za razpisno komisijo“.

Rok prijave je 1 dni po objavi razpisa. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku razpisa.

550/35-83

DRAŽJI PREVOZ PO AVTOMOBILSKIH CESTAH

LJUBLJANA – V Uradnem listu SRS 27/83 je bil objavljen 5. 8. 1983 Odlok o spremembi višine cestnine na avtocestah v Sloveniji. Cestnina je določena na osnovi posameznih cestninskih razredov, in sicer: 1. razred: motorna kolesa z delovno prostornino motorja nad 150 ccm, osebni avtomobili brez priklopnega vozila in kombinirana vozila, namenjena izključno za prevoz oseb,

2. razred: tovorna vozila na 2 osi, osebni avtomobili s priklopnimi vozili, kombinirana vozila, namenjena izključno za prevoz tovora in bivalni avtomobili,

3. razred: avtobusi in tovorna vozila z brez priklopnega vozila ali z njim na 3 do 5 osi,

4. razred: tovorna vozila brez priklopnega vozila ali z njim na 6 ali več osi,

5. razred: vozila s spremstvom, reševalna, gasilska, vojaška vozila, vozila milice in cestno vzdrževalne službe avtoceste.

Novo cene veljajo sicer že od 16. avgusta, vendar ne škodi, da nanje opozorimo. V poprečju je cestnina povišana za 35%. Kilometer vožnje po avtocesti Ljubljana-Razdrto velja 1,30 din, po cesti Hoče-Arja vas pa 0,90 din.

Za plačevanje cestnine je možno uporabiti tudi abonentske bone, ki jih voznik lahko kupi pri Podjetju za vzdrževanje avtoceste v Ljubljani, v avtocestni bazi v Postojni in v Slovenskih Konjicah.

mali oglasi v Jenkovi 1

tel.: 24-006

NE POZABITE!

vaš oglas bere 100.000 bralcev

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 1. septembra - Egidij Petek, 2. septembra - Doroteja Sobota, 3. septembra - Gregor Nedelja, 4. septembra - Rozalija Ponedeljek, 5. septembra - Lovrenc Torek, 6. septembra - Ljuba Sreda, 7. septembra - Regina Četrtek, 8. septembra - Marija

LUNINE MENE

7. septembra ob 3.35 - mlaj

KINIO

SEVNICA: 2. in 3. 9. ameriški film Nočne igre. 4. 9. sovjetski film Moskva solzam ne verjame. 7. in 8. 9. sovjetski film Valentina.

malio glasi

SLUŽBO DOBI

ZENSKO za priučitev na graverskem stroju, starost od 25 do 30 let, iščemo. Ponudbe pod šifro: „GRAVER“.
PRIVATNO PODJETJE išče dobre orodjarje, ključavničarje, strugarje in graverje za stalno delovno razmerje. Ponudbe pod šifro: „DOGOVOR“.

SLUŽBO IŠČE

IŠČEM delovno mesto frizerke (samostojne) v Brežicah, Krškem ali okolici. Jelenič, Gandjiva 2, Zagreb.

STANOVANJA

SOBO, opremljeno in ogrevano, od dveh študentoma. Telefon 25-630.
DEKLE išče neopremljeno sobo v Novem mestu ali okolici. Naslov v upravi lista (3748/83).
SOBO oddam dvema študentoma. Naslov v upravi lista (3749/83).
SOBO oddam dijakinji. Dobra zveza z vlakom in avtobusom v vse smeri. Terezija Avsenak, 68280 Brestanica. Pot na ribnik 14.
MATI z majhnim otrokom išče garsonjero ali enosobno stanovanje v Brežicah ali okolici. Jelenič, Gandjiva 2, Zagreb.

Kmetijski stroji

PRODAM novo kosilnico GORENJE-MUTA s frezo. Janez Primc, Veliki Ban 8, 68310 Sentjerne.

KOSILNICO COLIBRI, staro tri leta, prodam. Radej, Florjanska 85, Sevnica, telefon 82-008.

SAMONKALADALNO PRIKOLICO v zelo dobrem stanju (19 m³) prodam. Lovrenc Stepec, Vel. Gaber 7.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto.
USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.
UREDNIŠKI ODBOR: Ksenija Khalil (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Risa Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bežak, Bojan Budja, Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Dragica Rustja, Jože Simčič, Jožica Tappay, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični urednik Priloge: Jože Matkovič. Ekonomska propaganda: Janko Sajo, Izток Gačnik in Marko Klinc.
IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 15 din. Letna naročnina 600 din - Za delovne in družbene organizacije 1.200 din - Za inozemstvo 20 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenska banka Novo mesto).
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 250 din, za razpise, licitacije ipd. 350 din, 1 cm na določeni, srednji ali zadnji strani 380 din, 1 cm na prvi strani 500 din. Vsak mali oglas do 10 besed 115 din, vsaka nadaljnja beseda 12 din. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.
TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu. 52100-603-30624 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov skupnih služb DITC: Germova 3, p. p. 33, tel. 22-365 in 22-561 - Naslov ekonomske propagande, malih oglasov in naročniške oddelka: Jenkova 1, p. p. 33, telefon (068) 24-006 - Naročniških rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC, tozd Grafika, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

BREŽICE: 2. in 3. 9. ameriški film Goljufiva igra. 2. 9. danski film Mornarji v postelji. 3. 9. ameriški film Brodolomci iz boeinga 747. 4. in 5. 9. ameriški film Ninja prihaja. 6. in 7. 9. avstralski film Cestni bojevnik.
ČRNOVELJ: 1. in 4. 9. francoski film Poslednji metro. 2. in 4. 9. ameriški film Ulice nasilja. 6. 9. ameriški film Ko se bliža konec. 8. in 11. 9. ameriški film New York 1997.
KOSTANJEVICA: 3. 9. ameriški film Prepovedane sanje. 4. 9. hongkonški film Maščevanje Sonny Leja. 7. 9. francoski film Štiri dni v peklju.
KRŠKO: 4. 9. ameriški film Zmaj v San Franciscu. 6. 9. mladinski film To je eno in isto. 7. 9. danski film Mornarji v postelji. 8. 9. ameriški film Zbogom, Didi.
NOVO MESTO - KINO JLA: Od 2. do 4. 9. hongkonški film Prekrižane pesti. Od 5. do 7. 9. ameriški film Orka - kit ubijalec.

možen popoldne od 16. ure dalje, v soboto in nedeljo ves dan.
PRODAM SKODO 120 L, letnik 1979. Ogled po 17. uri. Košec, Pod Trško goro 74, Novo mesto.
PRODAM ZASTAVO 101, letnik 1976, registrirano do novembra, po ugodni ceni, ali zamenjam za manjše vozilo. Drago Tomše, Raka 37, Raka.
Z 750 LE, letnik 1983, prodam ali zamenjam za Z 101, do dve leti staro. Dušan Stih, Gor. Polje 21, 68351 Straža pri Novem mestu.
PRODAM Z 750, letnik 1977, 40.000 km. Tel. 24-536 med 19. in 20. uro.
Z 750 luve, letnik 1973, prodam. Tel. 21-055.
PRODAM malo karamboliran R 4, star eno leto. Viktor Antončič, Kristanova 30, Novo mesto.
LADO 1200 standard, dobro ohranjeno, prodam. Smihel 23, tel. 25-527.
PRODAM FIAT 850. Viktor Kerme, Drska 46, Novo mesto, tel. 24-745.
PRODAM 126 P, letnik 1979, ali zamenjam za zastavo 750. Gazvođa, Smolenja vas 50.

PRODAM KOMBI ZASTAVA 435 K. Gačeša, Žabja vas 1, Novo mesto.
PRODAM DIANO, letnik 1980, registrirano do junija 1984. Tel. 22-995 od 17. ure dalje ali osebno na naslov: Nuša Košak, K Roku 95 (Regerča vas), Novo mesto.
PRODAM Z 101, letnik 1976. Jože Avzin, Ravogva 15, Novo mesto.
Prodam R 4 TIS, letnik 1979. Vprašati na telefon 23-341.
PRODAM karambolirano Diano za 23.000 din, možno tudi po delih. Ogled možen vsak dan razen nedelje od 17. - 19. ure. Vel. Bučna vas 2/A Novo mesto.
PRODAM NSU 1200 odlično ohranjen. Tel. 71-718 po 17. uri.
JUGO 45, letnik 6/82, prodam. V račun vzamem manjši avto do letnika 1980. Tel. 23-628 po 18. uri.
PRODAM osebna avtomobila R 4, letnik 1977, in GOLF JL, letnik 1980. Zagrebška 21, Novo mesto.
PRODAM novo ZASTAVO 750 LE. Marjan Kos, V Brezov log 16, Novo mesto.
PRODAM Z 750, letnik 1980. Anica Lekše, Groblje 13, Sentjerne. Prodam 126 P, letnik 1978, dobro ohranjen. Jože Martinčič, Brezje 3, Sentjerne.
PRODAM ZASTAVO 750 LE, letnik 1982, 12. mesec. Tel. 72-621 int. 162 dopoldne.
Z 101 S, letnik 1978, prodam. Tel. 25-862.
PRODAM ZASTAVO 750, generalno obnovljeno, registrirano do maja 1984, po ugodni ceni in VW 1200, letnik 1976, v odličnem stanju. Darko Knez, Hrastovica 18, 68230 Mokronog.
UGODNO PRODAM ZASTAVO 750 LC, letnik 1979, prevoženih 30.000 km. Tel. 24-873.

PRODAM

PRODAM avtokasetofon z boksom. Tel. 24-435.
PRODAM opremo za garsonjero skupaj ali posamično. Naslov v upravi lista (3752/83).
ZARADI SELITVE PRODAM spalnico in dnevno sobo. Tel. 21-303 od 18. ure dalje.
PRODAM več kosov stilsnega pohištva. Tel. 25-081 int. 28, od 15. ure dalje.
PRODAM plemenska ovna solčavca. Janez Knavs, Salka vas 1, Kočevje, tel. (061) 952-467.
ELEKTRIČNI RADIATOR, otroško posteljico z jogijem in itisom 3,90 x 4,25 ugodno prodam. Ogled od sobote dalje. Picko, Cesta herojev 20, Novo mesto.
NOVO KRZNEŃO JAKNO št. 40 prodam. Naslov dobite v oglasnem oddelku Dolenjskega lista.
TRAKTOR PORSCHE (3 cilindre) prodam. Martin Zupančič, Črešnjice 25, Otočec.
PRODAM pohištvo za samsko sobo, Bukovec Golitev trg 7, Trebnje, tel. 44-334.
PRODAM leseno prešo s kamnom in železen prešni grušt. Ivan Konaržler, Zavratac 30, 68293 Studeneč.
RABLJENO SPALNICO in knjižno omaro poceni prodam. Alojz Pirnar, Ravogva 7, Novo mesto.
PRODAM 6 m³ hrastovih desk debelin 3,5. Cena ugodna. Stane Bevec, Gor. Karteljevo 5, Mirna peč.
PRODAM 140 kg težkega prašiča. Francka Klemenčič, Pristava 25, Stopiče.
PRODAM barvni televizor TV „Nordmende“. Tel. 22-494 popoldne.
PRODAM električni štedilnik Gorenje, malo rabljen, in kuhinjski napo (novo). Dragan, Gorenja vas 9, Šmarjeta.
PRODAM termoakumulacijsko peč ELIND 2 KW in dvosred, raztegljiv v ležišče. Plankar, Kotarjeva 4, Novo mesto.
PRODAM punte. Tone Dragan, Jerbova 8 a, Novo mesto.

KAVC, 3 manjše fotelje poceni prodam. Tel. (068) 44-204, Trebnje.
PRODAM kavč z mizo ter kuhinjsko mizo s stoli. Naslov v upravi lista (3750/83).
PAR KOLES z zimskimi plašči za Skodo prodam. Martin Frankovič, Nova pot 2, Leskovec.
PRODAM grozdje (cepljeno, šmarnico). Informacije 3. in 4. 9. pri Tončič Oberč - Sirk, Vinji vrh 31, Šmarješke Toplice.
NUJNO PRODAM 100 W pevsko ozvočenje FBT, Gitacord 100 W, orgle Tiger z ritmi, bas kitara Tajfun. Iztok Fink, Irča vas 14, tel. 22-086.
PRODAM otroško posteljico. Keber, Trdinova 5 a, Novo mesto.
PRODAM plemensko kobilu, staro 6 let. Franc Sušteršič, Smolenja vas 43, Novo mesto.
PRODAM žrebe, staro 5 mesecev. Franc Gazvođa, Smolenja vas 50.
PRODAM 20 mesecev starega junca. Tone Šinkovec, Družinska vas 88, Šmarješke Toplice.
PRODAM manjši gliser in motor Tomos 4S po ugodni ceni. Kaferle, Prečna 13, tel. (068) 23-789 popoldne.

DVE KADI po 1200 l ter akumulator 12,35 AH s tovarniško garancijo prodam. Naslov v upravi lista (3751/83).
PO UGODNI CENI prodam črno-beli televizor, pohištvo za dnevno sobo (komplet). Dragica Badovinac, Ilke Vaštetove 17, Novo mesto, tel. 22-349.
PRODAM mlado kravo s teletom. Benčina, Konca vas 5, Stara cerkev pri Kočevju.
PRODAM star HRAM. Štefan Kovarčič, Gor. Vrhpolje 12, Sentjerne. Prodam CIN za cinjenje (35%), 5 kg. Stanko Musar, Mirna, Roje II 213, 68232.
NOVO PRIKOLICO Ljutomer (3 tone), enosobno, kiper, ugodno prodam. Drakovič, Perudina 1, Vinica.
OMARO, Novolesovo, za dnevno sobo, staro 5 let, ugodno prodam. Smihel 23, tel. 25-527.
PRODAM ličkovnik za koruzo, malo rabljen. France Pucelj, Grmovlje 18, 68275 Škocjan.
BARVNI TV SREJEMNIK Gorenje, prodam. Tomažin, Sukljetova 13.
PRODAM smrekove plohe. Tel. 21-187 od 16. ure dalje.
UGODNO prodam barako iz barvne pločevine. Z malo obdelave primerne za vikend. Ogled prvo soboto in nedeljo v septembru. Pajči Radovan, Sečje selo 25, Vinica pri Črnomlju.

KUPIM

KUJUJEM stare in rabljene knjige ter stare razglednice do leta 1940. TRUBARJEV ANTIKVARIAT, Mestni trg 25, Ljubljana, telefon (061) 211-766.
KUPIM zapuščen vinograd v okolici Rake. Telefon (061) 328-600, od 18. do 21. ure.
KUPIM karamboliran RENAULT 5 od letnik 1973 do 1976, ali samo motor. Telefon (041) 423-730, od 7. do 14. ure.
KUPIM WV hrošča od letnika 1970 dalje, po možnosti brez motorja ali samo školjko. Telefon (041) 423-730, od 7. do 14. ure.

POSEST

PRODAM zazidljivo parcelo z lokalcijskim dovoljenjem in njivo v skupni izmieri 2160 m². Parcela se nahaja 5 km iz Novega mesta. Cesta je asfaltirana do parcele. Ponudbe pod šifro: „UGODNO“.
Na Trški gori pri Novem mestu prodam vinograd. Informacije na telefon (061) 448-516, v petek 2. septembra od 10. do 14. ure.
PARČELO (250 m²), primerno za vikend, prodam. Naslov v upravi lista (3753/83).
ZIDANICO v vinograd (4 a) prodam. Je v bližini Semiča, 200 m od partizanske magistrale. Informacije po telefonu (062) 611-093 vsak dan od 17. do 21. ure.
ZARADI boleznih in oddaljenosti poceni prodam ali zamenjam 34 arov vinograda pri Črnomlju za karkoli na Štajerskem v naravi, tudi za manjše. Možnost tudi za avto. Pisemne ponudbe pošljite na naslov: Janko Vratina, Zadobrova 56, Škofja vas.
PRODAM vseljivo hišo z garažo, večjim vrtom in 26 arov zemlje v Ribnici pri Mokricah. Vprašaje pri Niku Zaniuku, Dvorec 17, Brežice, v popoldanskem času.
V VINORODNIH SROMLJAM prodam 6186 m² zemlje in hišico, ki je bila nekoč mlin. Ob hišici je še dodatnih 1155 m² zemlje. Ogled posreduje Strgar, Volčje 6, Sromlje. Resni kupci naj se ogledajo na naslov: Grčar, Emonska 25, Ljubljana.

PREKLICI

JELKA in PAVLE KUPLENIK, Dol. Karteljevo 14, Mirna peč,

pozivava IVANA in ZDENKO DOBERDRUG, Dol. Karteljevo 13, da preključita besede, ki sta jih izrekla v trgovini in pri sosedih. Prepovedujeta jima tudi hojo okrog doma. Če tega prekličita ne bosta upoštevala, ju bova sodno preganjala.

FRANC PINTARIČ, posestnik iz Zabukovja pri Raki 21, prepovedujem svoji odsotni ženi EMILJI kakršnokoli prodajo poljskih kultur ter drugih premičnin ali nepremičnin, kar ni njena osebna lastnina, brez mojega soglasja. Obenem izjavljam, da za morebitne dolgovce, ki bi jih sklepala brez moje vednosti, zanje nisem plačnik. Opozorjam morebitne kupce, da upoštevajo ta preklic in se tako ognejo sodnemu postopku.

RAZNO

MLADA DRUŽINA nudi prijazen dom ter primerno nagrado mlajši upokojenki, ki bi pomagala pri vzgoji triletnega otroka. Naslov v upravi lista (3754/83).
SPREJMEM dekle, ki bi rada nadaljevala šolo, tečaj ali se zaposlila. Ji pomagam. Kaplan, Galjeva 14, Ljubljana.

OBVESTILA

Po ugodni ceni čistim talne obloge (tapison, itison). Naročila na telefon 068 24-012.
IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE
V času od 6. do 13. avgusta 1983 so v Brežiški porodnišnici rodile: Ivka Valent iz Brdovca - Daria, Hilda Salmič iz Krškega - Boruta, Ivančica Jandrašč iz Zapršiča - Manuelo, Biserka Milič iz Puščanskega Hruševca - Matija, Anica Tomše iz Sel - Stojana, Marjetka Ilijaš iz Rigonc - Marka, Alojzija Gorenc iz Boštanj - Matjaža, Barbara Gregl iz Brežic - Majo, Marija Znidaršič iz Vrha - Tončka, Stanislava Dornik iz Vrhovske vasi - Andreja, Breda Kandič iz Brežic - Marka, Ivančica Filko iz Požarkovca - deklico, Marija Turšič iz Zupeče vasi - deklico, Bernarda Šabovič iz Brežic - dečka, Branka Balon iz Gregovc - Janeza.

V času od 13. do 19. avgusta so v brežiški porodnišnici rodile: Jadranka Čičko iz Laduča - Tihomira, Đurđa Prosinčič iz Cemelohovca - Moniko, Marija Jakolič iz Kranja Gornjega - Danijela, Katarina Tovornik iz Stolovnika - Gregorja, Mirjana Klemenčič iz Kerestince - Ano - Marijo, Milena Slovenc iz Čurnovca - Boženo, Ana Dejanovič iz Novakov - Dejana, Vesna Jovanovič iz Brežic - Aleksandro, Dubravka Dekalič iz Samobora - Regino, Cvetka Bosina iz Dobove - Roka, Tonika Kodrič iz Sutne - Katarino, Vesna Juriš iz Javorja - Melito, Metka Kržan iz Dečnih sel - Majo, Jožica Zmavc iz Bojsnega - Matjaža, Jasmina Sečen iz Zapršiča - Josipa, Režika Merkl iz Vukovega sela - Tomislava, Maja Jagodič iz Samobora - dečka, Brigita Zibert iz Kladija - Mojco in Zdenka Šančič iz Samobora - Mirto. Čestitamo!

IZ NOVOMESKE PORODNIŠNICE

V času od 28. julija do 3. avgusta so v novomeški porodnišnici rodile: Rozalija Pečnik iz Brestanice - Mateja, Milka Dular s Potoka - Anjo, Vera Stulac iz Črnomlja - Saša, Darinka Ružič iz Kočevja - Armand, Anica Zupančič iz Vavte vasi - Petro, Mojca Retelj z Jezera - Mateja, Ivanka Sotošek iz Brestanice - Tomaža, Jožica Dimec iz Jelendola - Toneta, Zvonka Kristof iz Drage - Domna, Irena Simončič iz Krškega - Petro, Anica Modrinjak iz Kanižarice - Brigito, Andža Davidovič iz Črnomlja - Ireno, Jožica Cesar z Veličega, Kala - Jančica, Marija Verstovšek z Velike Cikave - dečka, Milena Kocjan z Broda - Sabino, Marija Piletič iz Sentjerne - Tino, Nevenka Metelko iz Ravne - Mateja, Marija Sandor iz Metlike - Mladena, Jelka Goli iz Zbur - Robija, Marija Zvegljič iz Reštajna - Marjana, Majda Zupančič iz Birčne vasi - Luka, Jožica Podlogar iz Ostrodka - Dušana, Anica Longar iz Gornjega Kota - Mateja, Marinka Cvet iz Telčice - dečka, Marija Martinčič iz Mačkoveca - deklico, Dušana Beg iz Gorenje Straže - dečka, Jožica Kolenc iz Rumanje vasi - deklico, Mira Pleškovič iz Gornje Gomile - dečka in Tanja Šterk iz Trebnjega - deklico.
Rodile so: Nada Vučkovič, Nad mlini 23 - Jano, Andža - Vesna Penca z Ravgovske 15 - Ano, Zvonka Skušek iz Koštialove 38 - Aleša in Tatjana Kraš iz Lobetove 29 - Barbaro.
V času od 4. do 10. avgusta so v novomeški porodnišnici rodile: Marjanca Pavlinič iz Tuševskega dola - Jakoba, Marija Zupančič iz Podgozda - Natašo, Sonja Škoberne iz Krškega - Klemena, Sehzada Polič iz Fanižarice - Denisa, Jožica Lekše

iz Gornje Brezovice - Jožico, Maruša Smole z Mirne - Bena, Marjanca Ucmar z Malega Slatnika - Anito, Marija Dragovan iz Grabrovca - Bojana, Katja Kralj iz Metlike - Marka, Danijela Princ iz Sadinje vasi - Davida, Marica Zorc z Mirne - Tomaža, Milena Plut s Suhorja - Davida, Slavka Levičar iz Veniš - Damjana, Marija Šimc iz Stopič - deklico, Marija Marušič iz Strita - deklico, Marija Ilaš iz Dul - dečka, Marija Skorjanec iz Gradenca - dečka, Jožica Osojnik iz Prečne - dečka, Marta Kragelj iz Mokronoga - dečka.

Rodile so: Mira Hode iz Prešernovega trga 7 - dečka, Nada Ljubec iz Zagrebške 13 - Josipa in Nevenka Zrilčić iz Karlovske 20 - Ingrid.

V času od 11. do 17. avgusta so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Marc iz Podturna - Natašo, Majda Plahutnik iz Zagrada - Alenko, Suzana Kolenc z Mirne - Bojana, Štefica Bizjak iz Veniš - Mojco, Ana Bale z Vrha nad Mokronogom - Marka, Alenka Gradčner iz Trzišča - Matejo, Ivanka Radakovič iz Metlike - Danijela, Danica Kragelj iz Mokronoga - Dejana, Ljudmila Grubar iz Sentjerne - Mitja, Zdenka Ropar s Sela - Natalijo, Marija Kovačič iz Čužnje vasi - Branko, Nada Pavša iz Deolenjskih Toplic - Blaža, Marica Ferenc iz Skajhejce - Ivica, Marija Penca iz Velikih Vodenic - Sabino, Cvetka Pajk iz Šmarjete - Alenko, Mira Vrtin iz Dragovanje vasi - deklico, Jožica Kramar iz Mirne peči - deklico, Marija Borse iz Šmarjeških Toplic - dečka, Zdenka Ropar s Sela - Natalijo, Marija - Cvetka Potočar iz iz Trške gore - deklico, Jelka Hočevar iz Preske - dečka in Margareta Pintarič iz Dragovanje vasi - Damjana.

IZ NOVEGA MESTA: Cvetka Vodnik iz Volčičeve 19 - Marjo, Mojca Brulc z Zagrebške 6 - Roberta, Vlasta Tomazin s Ceste herojev 66 - Alojša, Marija Radovanovič iz Bršljina - Sandija, Eva Vidmar iz Kristanove 9 - Majo, Nevenka Granda z Mestnih njiv 11 - Urško, Dijana Felčič iz Jerbove 3 a - Aladina, Marija Pavlenič iz Koštialove 42 - deklico, Mirjana Balabanič iz ulice K Roku 29 - deklico, Ljubica Malič iz Muzejske 9 - dečka, Marica Karič iz Bršljina - dečka, Amalija Papež, Nad mlini 42 - Tino. Čestitamo!

malio glasi
v Jenkovi 1
tel.: 24-006

NE POZABITE!
vaš oglas bere
100.000
bralcev

TURISTIČNO DRUŠTVO KRŠKO
sporoča, da bo
TRADICIONALNA TOMBOLA
4. septembra letos na Stadionu Matije Gubca v Krškem ob 13.30. Tombola so: traktor „Ferguson“, tri stoenke GT, samohodna kosilnica, mot. škropilnica, komb. stroj za kmetijstvo, traktorska kosilnica, dvakrat po 90 vreč cementa, č.-b. televizor, varilni aparat in tri kolesa. Poleg tega je nad 200 manjših dobitkov.
Cena kartice je 100.- din. Rezervirajte 4. septembra za Krško.
546/35-83

O preljubi očka naš,
prezgodaj si zapustil nas,
kje so tvoje pridne roke,
ki skrbele so za nas.

ZAHVALA

V 27. letu starosti nas je za vedno zapustil naš ljubi mož, očka, brat in stric

JOŽE KERIN

iz Mikot 15 pri Raki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali ter nam stali ob strani, izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi prerani zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družini Globevnik, kakor tudi delovnim organizacijam Transport Krško, poslovalnici v Zagrebu, Združenju šoferjev Krško, Iskri Sentjerne Hipot. Hvala govornikom za poslovalne besede, pevcem s Senovega za odpete žalostinke in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: žena Cvetka, sin Dejan, hčerka Jožica, sestra Jožica z družino, brat Tone z ženo Anico, brat Franci z družino, brat Silvo, Albin z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA BOJANC

rojena KLEVIŠAR
iz Ragovega 3/a

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in izrečeno sožalje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvalo izrekamo osebju internega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto za nego v času zdravljenja. Posebno se zahvaljujemo duhovniku za lepo opravljeni obred. Zahvaljujemo se GG TOZD Vrtnarstvo in hortikultura, Ljubljanskim mlekarnam – skladišče Novo mesto in Novotehni Novo mesto za pomoč in podarjene vence.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 87. letu starosti je dotrpel in nas za vedno zapustil naš dragi mož, ata, dedek, pradedek, brat in stric

FRANC KOLENC

rudar v pokoju
Šentjanž 44

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nas tolažili, nam izrekli sožalje, pokojnemu pa darovali vence in cvetje. Posebno hvala sosedom Petanovim, Gorenčevim, Tepšetovim, Močnikovim, Strnadovim, pogrebnikom, govornikom za poslovalne besede, godbenikom iz Sevnice, pevcem iz Krmelja, lovskim tovarišem, DU Šentjanž in vsem, ki ste dragega pokojnika v tako lepem žetvilu spremili na zadnji poti. Hvala zdravnikom in strežnemu osebju pljučnega in nevrološkega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto za lajšanje bolečin in duhovniku za opravljeni obred. Za izkazano pomoč vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala!

ZALUJOČI: žena Pavla, hčerka Beti z možem Stanetom, vnuk Marko z družino in ostalo sorodstvo

Kako lepo nam bilo bi,
če z nami bi živela ti!

V SPOMIN

2. septembra bo minilo leto dni,
odkar nas je zapustila naša draga
mama, stara mama

FRANČIŠKA BOŽIČ

iz Vel. Podljudna 17

Vsem, ki obiskujete njen grob, ji prižitate sveče in ji prinašate cvetje, prisrčna hvala!

NJENI OTROCI

„DANA“, tovarna rast-
linskih specialitet in
destilacija Mirna,

objavlja
prosta dela in naloge

– več delavcev za delo v
proizvodnji, in sicer v
mesecu septembru
1983.

Delo je organizirano preko
Študentskega servisa. Inte-
resenti naj pošljejo svoje pri-
jave v roku 8 dni na naslov:
„DANA“, tovarna rastlin-
skih specialitet in destilacija
Mirna.

542/35

Kjer si bila, je praznina,
kjer si zdaj, je bolečina!

V SPOMIN

2. Septembra bo minilo žalostno
leto dni, odkar nas je zapustila naša
draga

KRISTINA KUŽNIK

iz Trebnjega

Mineva leto dni, odkar te ni med nami, vendar se še zdaj
ne moremo spoprijazniti z misljo, da si odšla za večno.
Kolikokrat smo bili deležni tvoje tolažbe, sedaj, ko nam
je najhuje, pa nas ne moreš potolažiti niti ti. Prav lepa
hvala vsem, ki se je še spominjate in prihajate na njen
grob!

VSI NJENI

V SPOMIN

na

MARIJO BUČAR

iz Jelš

Ob obletnici smrti se spominjamo žalostnega dogodka, ko
nam je umrla naša dobra mama.

SINOVI Jože, France, Lojze, Tone, Ivan in Stane

OBRTNO ZDRUŽENJE ČRNOMELJ Kolodvorska c 25

objavlja
JAVNO LICITACIJO
za prodajo kovinske hale, predvidene za prejemik

Hala ima notranje mere 15,75 m X 10,40 m, kar da
163,80 m² neto površine.
Začetna cena je 600.000,00 din.
Licitacija bo v četrtek, 8. 9. 1983, pričetek ob 11. uri v
prostorih obrtne zadruga „BELA KRAJINA“ v Črnomlju,
Ul. 21 oktobra 17/b.
Informacije lahko dobite po telefonu (068) 51-614 vsak
dan od 7. – 15. ure.

548/35-83

Delovna skupnost Skupnih služb SIS občine Črnomelj, Komisija za delovna razmerja

razpisuje

proste delovne naloge in opravila delavca s posebnimi
pooblastili:
– tajnika kulturne in telesnokulturne skupnosti

Pogoj:

– višja oz. srednja izobrazba pedagoške oz. družboslovne ali
organizacijske smeri
– delovne izkušnje: 3 oz. 5 let.
Delavec bo imenovan za obdobje 4 let.
Prošnje s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v roku 8
dni na naslov: Skupne službe SIS občine Črnomelj, Komisija
za delovna razmerja, z navedbo „Za razpis“.
Kandidati bodo o rezultatu razpisa obveščeni v 8 dneh.

549/35-83

Industrija pletenin INPLET V USTANAVLJANJU SEVNICA, Dolnje Brezovo

Komisija za delovna razmerja pri svetu DO v ustanavljanju
objavlja naslednja prosta dela oz. naloge:

1. APRETER – 4 delavce

Pogoji:
poklicna tekstilna šola kemijske smeri ali katera druga
poklicna šola, dokončana osnovna šola, eno leto delovnih
izkušenj, dvoizmensko delo.

2. BARVAR – 1 delavec

Pogoji:
poklicna barvarska šola ali poklicna kemijska šola, eno leto
delovnih izkušenj, dvoizmensko delo.

3. PLETENJE SNUTKOVNIH PLETENIN – 3 delavke

Pogoji:
poklicna pletilska šola, katera druga poklicna šola, dokon-
čana osnovna šola, troizmensko delo.
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim
delovnim časom.
Izbranim kandidatom bomo nudili možnost nadaljnega
izobraževanja.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba poslati
splošno-kadrovski službi v 10 dneh po objavi.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku
objave.

553/35-83

Mercator-Agrokombinat Krško, TOK Kmetijstvo, trgovina, storitve Krško, na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge

TAJNICE

Delo in naloge za tajniška opravila in obračun osebnih
dohodkov se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim
časom.
Pogoji:
– srednja izobrazba ekonomske ali administrativne smeri,
– delovne izkušnje 2 leti na enakih ali podobnih delih in
nalogah,
– poskusno delo 3 mesece.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj
zainteresirani kandidati pošljejo na naslov: Mercator-
Agrokombinat Krško, CKŽ 52, kadrovska služba. Prijave
bomo zbiral 15 dni od dneva objave. O izbiri bomo
kandidate obvestili v roku 30 dni po preteku prijavnega
roka.

553/35-83

ZAHVALA

17. avgusta nas je v 71. letu starosti
za vedno zapustil naš oče

FRANC SAJE

iz Dol. Kamenja 15

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom
in vsem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti, mu
darovali vence in cvetje. Hvala vaščanom, ki so nam
pomagali, in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: sin Jože ter hčerki Vera in Slavka z družinami

BOŠTJAN KOVAČIČ

Letošnji začetek novega šolskega leta prinaša kolektivno in učencem novomeškega Centra usmerjenega izobraževanja Boris Kidrič dodatno novost — novega direktorja oz. ravnatelja, kot je v šolstvu še vedno navada imenovati najodgovornejšega človeka. To delovno dolžnost prevzema diplomirani sociolog Boštjan Kovačič iz Novega mesta, po rodu pa Žužemberčan.

Boštjan Kovačič prihaja v šolstvo tako rekoč iz politike, vendar pa mu izobraževalno področje ni tuje. Po prvi zaposlitvi na Zavodu za izobraževanje kadrov in produktivnost dela je bil zadnja štiri leta predstojnik Medobčinskega študijskega središča za Dolenjsko, kjer se je ukvarjal z idejnopolitičnim usposabljanjem komunistov v vseh štirih občinah.

„Moja teza je,“ pravi Boštjan, „da je politika tudi znanost, stroka, zato moraš imeti znanje za to delo, čeprav, žal, se vedno drži Ribičičeva misel, da je v politiki bolj važno, kdo reče, kot pa kaj reče.“ Skozi to študijsko središče družboslovna znanost in kadri šele dobivajo veljavo, od tu je prišla pobuda za regijsko sociološko

in znanja, čeprav skoraj ne reče: to sem naredil, ampak: smo naredili, študijsko središče je prispevalo.

Boštjan Kovačič med drugim opravlja tudi delo predsednika kadrovske komisije pri MS ZK za Dolenjsko. „Osnovno tezo kadrovske politike, pravega človeka na pravo mesto“ je v praksi zelo težko uresničiti, saj je vsakodnevno življenje tako dinamično, da so možne vse mogoče kompromisne rešitve, izsiljevanje, čuvanje stolčkov, ugodni stanovanjski krediti itd. Problem je tudi, da ima danes ceno kader, ki hitro reagira na spremenjajoče se razmere in poišče krajše poti, medtem ko se v politiki, ZK zahteva moralnost, poštenost. Vsi pa smo v eni ZK. Na kadrovanje poleg tega zelo vpliva degradirano politično delo. Ljudje valijo na politiko vso krivdo za sedanje stanje, zato je težko dobiti ljudi v politiko, nekemu iz nje pa zagotoviti drugo delovno mesto. Od tu kadrovske rešitve, ki se vrte v krogu.“

Na novem delovnem mestu naj bi najprej do konca leta speljal samoupravno organiziranje Centra usmerjenega izobraževanja, ki šele od nedavnega združuje srednjo solo tehničnih usmeritev in zdravstveno šolo. Seveda pa ga čaka še vse kaj drugega. Tudi novomeški CUI je del naše stvarnosti, ki se srečuje z velikimi težavami. Torej bo treba najti način za uskladiitev pedagoškega procesa z manjšimi materialnimi možnostmi. Na šoli že imajo posebno delovno skupino, ki bo pripravila stabilizacijski program. Prav tako bo treba še enkrat oceniti dejanske kadrovske potrebe, da bo šola resnično na voljo in sposobna izobraziti prave kadre. Veliko naporov bo treba vložiti tudi za opremo delavnice, kjer le nekaj delovnih organizacij kaže pripravljenost pomagati. In ne nazadnje bo Boštjan skušal uveljaviti tudi enega osnovnih principov: da dijak res postane subjekt dogajanja. Z. LINDIČ-DRAGAS

društvo. Središče je sodelovalo pri projektu Dolenjska 2000, izdelalo zelo zanimivo študijo o dolenjskih polproletarijih itd. Ni treba posebej poudarjati, da je v vsem tem ogromno Boštjanovega dela

Na „tednu“ za vsakega nekaj

Veliko zanimanje po Sloveniji in izven nje za „Teden dolenjskega turizma“ od 23. septembra do 2. oktobra — Svatovanje, gobarska razstava, modna revija

NOVO MESTO — Do največje turistične prireditve na Dolenjskem, tedna dolenjskega turizma, nas ločijo le še dobri trije tedni, vendar lahko že danes v imenu organizatorja, Dolenjske turistične zveze, zatrdimo, da bo v dneh med 23. septembrom in 2. oktobrom zanesljivo vsak našel nekaj zase.

Že v petek, 23. septembra, bodo v večernih urah po Metliki, Mokronogu, Semiču in Novem mestu, povsod tam pač, od koder prihajajo pari, ki se bodo naslednjega dne poročili na velikem dolenjskem svatovanju v Novem mestu, predporočni obredi. Ponekod bo vsotovanje, drugod fantovščina, nekje spet

„šranganje“. Sobotni del programa se bo pričel ob 9. uri z otvoritvijo že 6. tradicionalne razstave „Gozd-gobe-cvetje“ ki pa bo letos v novolesemovem salonu pohištva. Ob 12. uri bo sprejem sodelujočih in podelitev priznanj vsem, ki so pomagali pri izvedbi te prireditve, že ob 15. uri pa bo osrednja prireditev tedna, veliko dolenjsko svatovanje. Pričela se bo s sprevedom parov in svatov v konjskih vpregah z Grma do Rotovža, kjer bo opravljen poročni obred, nato pa bo spreved krenil v športno dvorano, kjer bo svatba.

Nedelja se bo pričela z nastopom solanih psov ob 16. uri na Loki. V istem času bo na jasi v Dolenjskih Toplicah gozdarski piknik s kresovanjem, ob 18. uri pa na Loki vinska trgatve. Za ponedeljek ob 11. uri pripravljajo organizator srečanje turi-

stičnih delavcev Dolenjske in Posavja, v torek ob 19.30 bo v domu starejših občanov koncert mešanega pevskega zbora SGP Pionir, v četrtek ob 18. uri pa v Domu kulture koncert pevskih zborov Krke, IMV in Pionirja. Za ljubitelje modnih novosti bo poskrbljeno v petek, ko bo ob 17. uri v gostišču na Loki velika modna revija, na kateri sodelujejo Novoteks, Beti in Labod. V soboto ob 9. uri bosta odprti gobarski razstavi v Metliki in Trebnjem, ob 10. uri bo zasaditev drevoreda lip v Občicah, zatem na Loki oglarski piknik in ob 18. uri na Suhorju nad Prečno velika polharska noč z otvoritvijo lokala pri Rostanu, kjer bodo nudili gobarske specialitete. In nedelja? Ob 18. uri je predviden tradicionalni gobarski ples v hotelu Kandija. Ne pozabimo omeniti, da bo ves teden v mali dvorani tradicionalna razstava gob, razstava čebelarstva in zdravnih zelišč, v okolici športne dvorane pa vseskozi sejem izdelkov domače obrti, prodaja cvetja in okrasnega drevja na stojnicah, v prireditvi pa se bodo vključili še gostinci s ponudbo domačih specialitet v lokalih in na stojnicah.

Ne pozabimo ob koncu še akcije za lepše in čistejše okolje, ki bi morala potekati po vseh krajevnih skupnostih. Organizator pripravlja za najlepše urejena okolja posebne nagrade, podobno kot za solarje, ki se bodo v akcijo vključili s spisi na temo: „Kaj ti pomeni gozd in urejeno okolje?“

In za zaključek še razveseljiva vest za vse štiri poročne pare. Vsem številnim poročnim darilom se je priključil še novomeški Globtour, ki bodočim zakoncem podarja vikend bodisi v Bernardinu, Radencih, Plitvicah ali Čatežu, poleg tega pa je prevzel „organizacijo“ prve poročne noči, ko bo pare po polnoči iz športne dvorane prepeljal v razkošne sobane otoškega gradu.

B. BUDJA

10 LET SKUPNEGA IGRANJA — V 10. letih so Dobri prijatelji zamenjali le harmonikarja in pevki. Vodja ansambla Jože Pilpah igra tudi bas kitaro in bariton, kitarist Rajko Šuler kdaj tudi zapeje za Majdo Arh, bobne igra Ivan Marolt, harmoniko in orgle Jože Žagar, trobento Jože Tomše, klarinet in sax pa Miro Suša.

10 let dobri prijatelji

Ansambel „Dobri prijatelji“, ki se je uveljavil doma in v tujini, bo 3. septembra slavil 10-letnico

BREŽICE — Brežiški ansambel narodnozabavne glasbe Dobri prijatelji bo v soboto, 3. septembra, ob 19. uri nastopil pred gasilskim domom v Bukoškju pri Brežicah (če bo slabo vreme, bo prireditev teden dni pozneja). Ob svoji 10-letnici je ansambel, ki ga poznajo poslušalci številnih krajev v Sloveniji, pa tudi naši izseljenci in zdomeci, povabil v goste veliko svojih prijateljev iz drugih podobnih skupin.

Na ptujskem festivalu narodnozabavne glasbe so sodelovali sedemkrat, v Števerjanu so na šestih nastopih trikrat zmagali za izvedbo, uspešno pa so zaigrali še na prireditvah v Libojah in Titovem Velenju. Zdomec slovenskega kluba Triglav v Munchnu so razveselili pred devetimi leti, toplo so jih pozdravili naši rojaki v Italiji, najbolj pa so fantje ponosni na sedemtedensko turnejo po Kanadi in ZDA. Tja jih je ob izteku leta 1982 poslala Slovenska izseljenska matica, na doslej najdaljši turneji katere izmed sloven-

skih kulturnih skupin preko luže so za okrog 6.500 poslušalcev pripravili 15 nastopov. S humoristom Radom Ferlanom iz Skofje Loke niso razvedrili le naših izseljencev, marveč so zvenu slovenske pesmi in besede prislunili tudi mnogi domačini.

Za prosvetno društvo Svoboda bratov Milavcev, katerega člani so, in za občinsko ljubiteljsko kulturo so Dobri prijatelji opravili pomembno poslanstvo. Posneli so že dve mali plošči, pripravljeno pa imajo gradivo za veliko ploščo. Upajo, da jo bodo lahko kmalu posneli, saj premorejo že 22 lastnih skladb.

P. P.

KRATKO IN JEDRNATO

- DEPOZIT — Državljanom Edino Preostane Odrekanje Zaradi Interesov Ta-višjih
- NNNP — Nismo Naredili Nič Pametnega
- DAVEK — Državna Administracija Vidi Edino Kapital
- BON — Borba Okoli Nafte
- FUŠ — Financiranje Umazanih Špekulacij
- NIMAMO — Našim Iluzijam Moramo Avtomatsko Menjati Osnovo
- ŠPORT — Špekulacija Postaja Orožje Renimiranih Trenerjev

MARJAN BRADAC

Pavlič zmagal tudi v Požegi

Hmeljak tretji — Tra-gična nesreča Mija Lis-jaka iz Domžal

Na drugi dirki v cestnohitrostnem motociklizmu za prvenstvo Jugoslavije, ki je bila v nedeljo v Slavoniji Požegi, sta v kategoriji do 125 ccm nastopila tudi tekmovalca AMD Novo mesto Ljovce Pavlič in Robert Hmeljak. Pavlič je imel najboljši čas na treningu in je startal v slogu favorita ter je vodstvo obdržal vse do cilja. S to zmago se je še bolj približal ponovnemu naslovu državnega prvaka, o čemer bo odločala zadnja dirka v Kraljevu, kjer mora biti Pavlič vsaj tretji. Uspešen je bil tudi Hmeljak, ki je skozi cilj pripeljal tretji, tik za Kranjčanom Pintarjem. V svoji kategoriji sta Novomeščana ekipno zmagala, v skupnem seštevku vseh kategorij pa sta priborila svojemu društvu drugo mesto.

Dirka v Požegi pa je slovenskemu motošportu prinesla tudi veliko izgubo. Na drugem sobotnem treningu v kategoriji 50 sport se je smrtno ponesrečil 35-letni Mijo Lisjak iz Domžal, tekmovalc z desetletnimi izkušnjami in številnimi dobriimi uvrstitvami v slovenskem, jugoslovanskem in tudi mednarodnem motociklizmu.

M. K.

Alojz Pavlič

Sekvoje ni več

Poskus, da bi ohranili pletersko zanimivost, se, žal, ni obnesel

V znamenito sekvojo, ki je rasla na dvorišču kartuzijanskega samostana v Pletterjah je pred leti, kot smo tedaj poročali, udarila strela in jo močno poškodovala. Ostanek mogočnega drevesa so kartuzijani želeli ohraniti kot spomin na čas obnovitve samostana pred 75 leti. Četudi so ga pokrili z velikim pločevinastim pokrovom, je deblo začelo gniti in razpadati, tako da so ga morali pred izručenjem podreti in razžagati. Ob prerezi na panju je premer meril kar 220 cm. 75-letna sekvoja je imela 1 do 2,5 cm široke letnice, ki pričajo, kako hitro je drevo priraščalo.

Na Dolenjskem sta ostali le še dve starejši sekvoji — pri razvalinah gradu pri Ruperč vrhu. Vprašanje je, če se bosta kaj dolgo ohranili, saj sta se juna začela sušiti vrhova, ki ju je bilo treba odrezati. Po navodilu Zavoda za zaščito spomenikov iz Ljubljane so reze prekrili s posebno smolo in kmalu bo moč ugotoviti, če je zdravljenje uspelo. Približno 55 let mlajše so sekvoje, ki so bile leta 1966 zasajene pri upravnih stavbah obratov GG in od katerih jih raste še devet.

(Po Dolenjskem gozdarju)

Eno bučo vina, enga petelina

Vinske buče postale redkost — Vojko Kralj z Otočca bo imel lepe primerke

Mladi rod, ki posluša narodno pesem „Čuk se je oženil“, ima kaj medle predstave o tem, kaj naj bi v doti pomenila ena buča vina. Včasih pa je bila ta vinska posoda na deželi kaj razširjena. Bila je lahka, zdržljiva, in kar je tudi pomembno, poceni, saj so jo lahko pridelali kar doma. Še danes uporabljajo kmetje

ponekod posušene buče kot zaje-malke pri pretakanju vina, manj pa kot posodo za vino, saj so jih že zdavnaj zamenjali glinasti bokali. Dandanes visijo buče v vikendih predvsem kot okras.

Vojko Kralj z Otočca skrbi, da stara tradicija ne bi izumrla. Ob zidancih na Malem Vinjem vrhu ima lepo urejen vrt in nasad, kjer pridelava skoraj vso povrtnino in sadje za domače gospodinjstvo, njegov ponos pa so vinske buče, ki so mu letos na brajdi zelo bogato obrodile. Več kot štirideset plodov je naštel, med njimi tudi tri- in večlitrske. Njegove buče so podolgovate in imajo izredno dolge vratove. Ne dajo se uporabljati kot namizne posode, ampak so včasih služile vinogradnikom kot neke vrste natege. Dolgi vrat so spustili v sod in ko je bila buča polna, so jo zgoraj zamašili ter se z njo na rami napatili v vinograd, kjer so skozi luknjico v spodnjem delu vrata natakali pijačo zejnim kopačem.

V CELJU ZLATARSKA RAZSTAVA

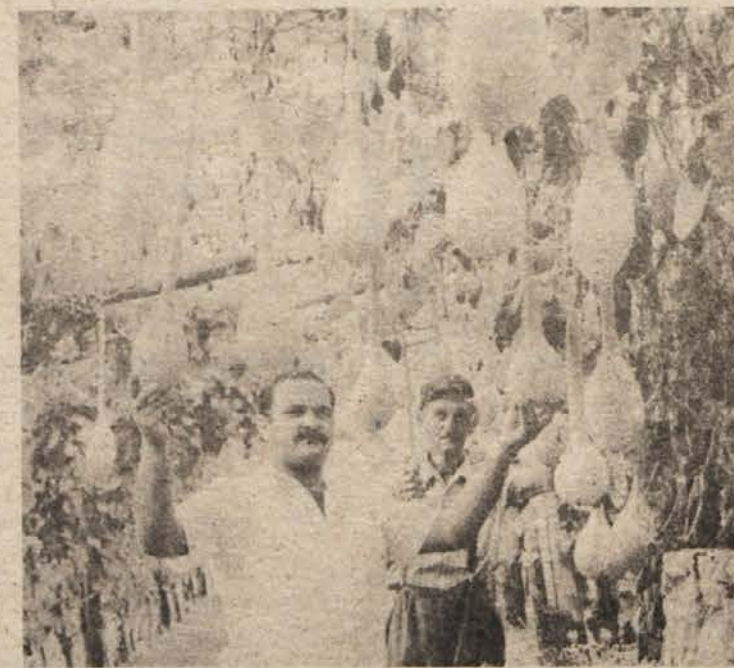
CELJE — Od 16. do 24. septembra bo v Celju tradicionalna, že 17. zlatarska razstava, na kateri bodo prikazali razvoj celotnega jugoslovanskega zlatarstva. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzela Gospodarska zbornica Jugoslavije, njen moto pa je: „Jugoslovansko zlatarstvo za izvoz“. Kot vsako leto bodo tudi letos maloserijski, serijski in umetniško oblikovani izdelki prejeli nagrade in plakete.

Vojko buče tudi sam posuši in izprazni, uporablja pa jih predvsem kot zajemalke. Buče goji že peto leto, takega pridelka kot letos pa doslej še ni imel.

T. JAKŠE

SPOSOJENO TRNJE

— Skrajni čas je, da ustanovimo frazeološko fakulteto. Za študij se jih zanima mnogo, za predavateljstvo pa še več. (Iz Večernjih novosti)

BUČE PA, BUČE! — Vojko Kralj in Jože Zaman, njegov sosed z Malega Vinjega vrha, med plodovi vinskih buč. Več kot štirideset jih bo letos, iz njih pa bo nastala starodavna in koristna posoda. (Foto: T. Jakše)

KDO VSE RAZPOLAGA Z MENOJ

— Včeraj zvečer smo imeli sestanek, pa te ni bilo, mi je rekel namesto dober dan tovariš Sindikalič.

— Bi sem z neko mačko, saj razumeš, tudi jaz... sem se skušal izmotati, a sem stopil še na večjo mino.

— Ne razlagaj! Poznam takšne ljudi, ki so jim osebne zabavice pomembnejša od družbenih problemov. Zato pa je tako, je nabrusil besede tovariš Sindikalič in s tolstega obraza sem mu razbral, da je opravil z menoj.

— Se načrtno izmikaš sestankom ali kaj? me je kmalu zatem cvrl tovariš Rdečnik. V soboto smo te čakali dvajset minut. Tebe od nikoder.

— Prosta sobota. S prijatelji smo se odpravili na Zeleno goro. Potreben sem bil sprehoda, klepeja, počitka.

— Rad bi poznal človeka, ki tega ni potreben. Toda tudi sestanki so potrebni. Pa še kako. Stanje ni rožnato...

— Vem, da ni rožnato, je bilo vse, kar sem lahko rekel, pa še to sem ponovil za tovarišem Rdečnikom.

V nekaj dneh so me zehтали še:

— predsednica kulturne skupnosti, ker nisem prišel v nedeljo dopoldne na predavanje o vpvu pologa na razvoj zamejske kulture,

— tovariš Sezedelejevič, ker

se nisem udeležil posveta o žetvi in setvi pšenice,

— predsednik odbora za popravilo kulturnega doma, ker nisem bil v ponedeljek ob dvajsetih na dogovoru o pokrivanju puščajoče strehe,

— predstavnik telesnokulturne skupnosti, ker sem pozabil priti v nedeljo ob šestih zjutraj na športno igrišče postavljati robnike,

— delegatka iz odbora za širjenje knjige med delovne ljudi, ker me ni bilo v nočni izmeni na predavanju o koristnosti in prepotrebosti branja knjig,

— nekdo iz zdravstvene skupnosti, ker sem bil odsoten pri kreganju o delitvi

presežkov, zbranih na žiro računih samoupravnih interesnih skupnostih.

Tovariš mačič pa mi je jasno in glasno rekel, da se izmikam odgovornostim, da bi me bilo treba obravnovati na kakšnem širšem sestanku in mi končno dati nogo. Povedano z drugimi besedami: da ne sodim v družbo, kakršna je naša.

Priznam: globoko sem se zamislil. Z globočino razmišljanja sem prišel do sklepa zaprositi družbeno organizirane sile, naj še naprej razpolagajo z mojim prostim časom. Pretekle in očitane napake so namreč pokazale, da sam tega še zdaleč ne zmorem.

TONI GAŠPERIČ